

IX.

Sprawozdanie

dyrekcyi

c. k. gimnazyum polskiego

w Cieszynie

za rok szkolny 1903/04.

Treść:

- a) Bibliografia druków polskich w Księstwie Cieszyńskim. Zestawił ks. J. Londzin.
- b) Wiadomości szkolne polane przez dyrektora.

W CIESZYNIĘ 1904.

Nakładem funduszu naukowego.

Drukiem Kutzera i Sp., c. i k. dostawców dworu.

RY. irms.
Spr. 23.

Bibliografia

druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od r. 1716 do r. 1904.

Do napisania niniejszej rozprawy nakłoniło mnie spostrzeżenie dokonane w ciągu ostatnich lat, że różne druki polskie, wydane na Śląsku lub dla Śląska, znikają z widowni bez śladu, nawet bez notatki bibliograficznej. Liczba druków z lat od 1716 (w którym wyszła pierwsza dotąd znana polska książka w Księstwie cieszyńskim napisana przez Muthmanna) aż do r. 1848, nie jest wielka, bo wynosi około 20, z których połowy nie znajdują w bibliografii Estreichera. Począwszy od r. 1848 notuje skrzętnie wspomniana bibliografia wszystkie większe książki i niewiele tu chyba da się uzupełnić. Natomiast brak w niej zupełnie całego szeregu różnych broszur drobnych, odezw i wierszy okolicznościowych, które aczkolwiek drobne i mało znaczące na oko, dla nas Polaków śląskich posiadają nie małe znaczenie, bo są świadkami powolnego wydobywania się języka polskiego na szerszą widownię i dowodem wzrastającego uświadomienia ludności polskiej w Księstwie Cieszyńskim.

Niniejsza bibliografia druków śląskich zachęci też może niejednego do baczniejszego obchodzenia się z białymi krukami naszej szczupłej literatury polsko-śląskiej: może niejedna rzadka książka dotąd nie znana wyjdzie na światło dzienne i pomnoży tem samem nasz ubogi dorobek. Mimo to, że od 15 lat zbieram gorliwie druki śląskie, jestem przekonany, że spora ich liczba, dotąd zupełnie nie znanych, pokutuje na strychach i poddaszach jako rzecz nie przedstawiająca już żadnej wartości. W r. 1898 opisałem*) 11 książek polskich wydanych na Śląsku od r. 1716 do 1848, a już po sześciu latach liczba ta wzrosła do 20; sądzę więc, że jeszcze pewna liczba takich dotąd nieznanach druków znajduje się wśród ludności. Byłoby bardzo do życzenia, gdyby osoby interesujące się naszą śląsko-polską literaturą, zechciały odąd zwracać baczniejszą uwagę na podobne druki i zechciały je składać w Muzeum śląskiem, gdzie tworzyć będą osobliwość swojego rodzaju.

Jestem przekonany, że także w nowszych czasach nie zdołałem zestawić wszystkich druków, jakie wyszły na Śląsku albo o Śląsku, chociaż od lat 15 gromadzę je w własnej prywatnej bibliotece, a w ostatnich latach także w Muzeum śląskiem. Szkoda wielka, że n. p. Czytelnia ludowa, najstarsze towarzystwo polskie w Cieszynie, nie składała w swojej bibliotece druków polskich wychodzących w Księstwie Cieszyńskim. Pocięszam się jednak myśla, że niniejsza praca ułatwi

*) Kilka druków śląsko-polskich z zeszłego i pierwszej połowy bieżącego stulecia z szczególniejszem uwzględnieniem innych książek polskich, używanych przez ludność polską w Księstwie Cieszyńskim. III. Sprawozdanie dyrekcji prywat. gimnazjum polskiego w Cieszynie za rok szkolny 1897/8.

znacznie dalsze poszukiwania i przyczyni się do uzupełnienia istniejących braków.

Układając niniejszą bibliografię, trzymałem się wzoru bibliografa Estreichera. Musiałem jednak wyrzec się spisywania licznych artykułów i rozpraw dziennikarskich o sprawach śląskich, jakoteż wymienienia treści poszczególnych rozpraw, umieszczonych mianowicie w dziełach i czasopismach historycznych, ponieważ szczupłość miejsca w programie gimnazjalnym ogranicza mnie w pisaniu. Jeżeli z biegiem czasu zbiera się większa liczba książek, broszur i t. p., nie notowanych w niniejszej pracy, postaram się o wydanie uzupełnień, alboważ na nowo bibliografię tę opracuję. Z bibliografii Estreichera wypisałem też sporą liczbę książek, broszur i t. p., których na Śląsku odszukać nie zdołałem.

W pracy niniejszej starałem się umieścić nie tylko śląskie wydawnictwa polskie bez względu na to, czy autor mieszkał na Śląsku lub nie, ale także rzeczy pisane przez Ślązaków lub osoby zamieszkałe na Śląsku a wydane gdzie indziej, poza Śląskiem. Dodałem druki czeskie i niemieckie o ile odnoszą się do historii i życia ludności polskiej w Księstwie Cieszyńskim. Mam przekonanie, że zboczenie to od celu wytkniętego w tytule pracy, nie będzie mi poczytane za grzech.

W Cieszynie, d. 6. lipca 1904.

Ks. Józef Londzin.

- Abecadnik** nowy, mały, z obrazkami i wierszykami. Cieszyn, nakł E Feitzingera (1886), w 16-ce, str. 8, nł. 2, z 4 obrazkami kolor. 8 ct. i 10 ct.
- Abelino**, straszny bandyta. Powieść z dziejów Wenecyi, z ryciną. Wydanie drugie. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom I.) Cieszyn 1884/5. Druk Kutzera i Sp. w 8-ce, str. 63.
- Acta publica.** Verhandlungen und Korrespondenzen der schles. Fürsten und Stände. 1894—1904, wydawany corocznie przez Kutzera i Spółkę w Cieszynie.
- Amtsblatt der k. k. Bezirkshauptmannschaft in Teschen.** Wychodzi co miesiąc po niemiecku i po polsku z równoległym tekstem w dwu szpaltach.
- Badura Jerzy, ks.** Dzieje Kościoła chrześcijańskiego I. Wieki dawne i średnie. Opracował..., pastor w Międzyborzu. Cieszyn 1894. Nakład Tow. ewang. oświaty lud. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, XVI + 327.
- Z Ojca w wieczności urodzony. Kazanie na niedzielę piątą w Poście, miane w kościele Jezusowym w Cieszynie, dnia 16. marca r. 1902 przez..., pastora w Międzyborzu na Pruskim Śląsku. Cieszyn 1902. Nakładem
- Prezbyterstwa Zboru Cieszyńskiego. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 15.
- Baśni z tysiąca i jednej nocy.** (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 72.) Cieszyn 1901. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 61.
- Bechsteina** Bajki i powiastki. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 73 i 74.) Cieszyn 1901. Druk Prochaski. Tom I. Cena 40 h, w 8-ce, str. 69. Tom II. Cena 40 h, w 8-ce, str. 70.
- Bełza Stanisław.** Dziesięć lat pracy na kresach (kartka z dziejów Szląska austr.). Warszawa 1883.
- Benda Josef Ferd.** Aus bewegter Zeit. Bilder aus der Geschichte Schlesiens. I Theil V. Gabe. Mit einem Titelbilde und 14 Vignetten und Bildern. Troppau 1882. Im Verlage des österreichisch-schlesischen Pressevereines, w 8-ce, str. 138.
- Bericht des k. k. schlesischen Landesschulrates** über den Zustand der Volksschulen, Lehrer-Bildungsanstalten und Mittelschulen in Schlesien im Schuljahre 1890—1891. Troppau 1891. Verlag des k. k. schles. Landesschulrathes, Druck von Alf Trasslers Nachfolger, w 8-ce, str. 73. — Toż pro 1893—91, w 8-ce, str. 68. — Toż pro 1895—96, w 8-ce, str. 70. — Toż pro 1896—97, w 8-ce, str. 70. — Toż

pro 1898—99, w 8-cc, str. 88. — Toż pro 1899—1900, w 8-ce, str. 92. — Toż pro 1900/1901, w 8-ce, str. 100. — Toż pro 1901/1902, w 8-ce, str. 107.

Bericht, statistischer, über die volkswirtschaftlichen Verhältnisse in Schlesien im Jahre 1895.

Beschlüsse des schlesischen Landtages, I. Teil, I.—XXI Session Jahr 1861—1883. Herausgegeben vom Landesstatistischen Amte des schles. Landesausschusses. Troppau 1902, w 4-ce, str. XXII + 259.

Bestimmungen über die Behandlung des deutschen Sprachunterrichtes in den nicht-deutschen Volksschulen Schlesiens K. k. schles. Landesschulrath. Troppau, am 16. Jänner 1873. Druck von Trassler in Troppau, w 4-ce, str. 3.

Białosnieżka. Nakład E. Feitzingera. Cieszyn (rok?) Druk Kutzera i Sp., w 4-ce, str. 4 i 7 obrazków kol.

Biedron Jan vide **Gospodarz**

Biermann G. Geschichte des evang. Gymnasiums in Teschen. (Program evang. gimnazjum za r. 1859.)

— Geschichte der evangelischen Kirche oesterreichisch Schlesiens mit besonderer Ruecksicht auf die der Gnadenkirche vor Teschen. Denkschrift zum 150 jährigen Jubelfeste der evangelischen Jesuskirche vor Teschen. Teschen. Druck und Verlag von Karl Prochaska 1859, w 8 ce, str. 144

— Geschichte des Herzogthums Teschen Zweite, neubearbeitete Auflage. Teschen 1894, w 8 ce, str. VII + 301.

— Historia wiary ewangelickiej w Szląsku austryackim, z osobliwym względem na dzieje ewangelickiego kościoła zdanego przed Cieszynem, z niemieckiego na język polski przełożył a do potrzeb ludowych zastosował nauczyciel Jan Śliwka. Cieszyn, druk i nakład Prochaski, 1859, w 8-ce, str. 152.

Bliznięta. Historia wyjęta z życia ludowego. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom XXX) Cieszyn 1889. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 57.

Błogosławieństwa domowe. Cieszyn, K. Prochaska. 1 karta, folio, z drzeworytami i tekstem, 4 ct : 100 egz. 3 zlr. 67 ct.

Bój posłów polskich prowadzony w sejmie śląskim na sesji sejmowej w miesiącu kwietniu 1899 o równouprawienie językowe i gimnazjum polskie w Cieszynie. Cieszyn. Nakładem politycznego Towarzystwa ludowego. 1899. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 72

Bojtek Jerzy, ks. (proboszcz w Jabłonkowie) jest współautorem: »Prawdziwej Jędziny z Pisma św. do nieba dokazanej drogi«. Obacz **Hackenberga**.

Boniecki Michał. Szkice historyczne. Książęta szląscy z domu Piastów. Przyczynek do historii rodzin panujących w Polsce, zebrany i ułożony przeważnie z niemieckich źródeł Warszawa. Skład główny w księgarni Ed. Wende i Ska Kraków-Przedm. 412. Druk J. Bergera. 1874, w 8-ce. Część I. zawiera okres od 1146 do 1339 r. w 8-ce, 2 kartki tyt., str. 1—IX i 11—154 1 rub. — Część II. zawiera okres od 1339 do 1612, r. 1875, 2 kartki tyt., str. 370, VI. — Część III. zawiera okres od 1610 do 1675, str. IV, 105. Całość 4 rub.

Borucki Aleksander Aleksander książę bułgarski, bohater i obrońca wolności. Dokładna historia jego życia i działalności. Cena 20 ct. (Bibl. Ed. Feitzingera, Tom. XVIII) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8 ce, str. 64

— Echo z Afryki. Pamiętnik wędrowca. Cena 20 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXVIII, Cieszyn 1889. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 79.

— Józef Ignacy Kraszewski, jego życie i zasługi. skreślił ... Z portretem. Cena 40 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 32 i 33) Cieszyn 1888, w 8 ce, str. 143.

— Kazimierz Skaza. Powiastka na tle historycznym z widokiem klasztoru jasnogórskiego. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 54) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 71.

— Mistrz Twardowski. Bardzo ciekawa, zajmująca i wesela historia o sławnym polskim czarnoksiężniku. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom XVI) Cieszyn 1888. Druk Axtmanna we Przyszycie, w 12-ce, str. 72.

— Nasze góry. Malownicze opisanie Karpat i Tatr, oraz ich mieszkańców. Część I. Karpaty. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXXIV.) Cieszyn 1888, w 8-ce, str. 76

— Nasze góry. Malownicze opisanie Karpat i Tatr, oraz ich mieszkańców. Część II. Tatry. Cena 20 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXXV.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 96.

— Przygody Robinsona Kruzoe na morzu i lądzie. Przerobił w skróceniu (Biblioteka E. Feitzingera. Tom. VIII.) Cena 20 ct. Cieszyn 1884/5. Druk Kutzera i Sp., w 8 ce, str. 75.

— Szkice z życia zwierzęcego Skreślił dla młodzieży i ludu Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXIX) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 95.

— Za Oceanu Opowieść ludowa przez.... (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 67.) Cena 20 ct. Cieszyn 1894, w 8-ce, str. 91.

Bractwo dobrej śmierci na cześć gorzkiej męki i śmierci Pana Jezusa i Matki Bolesnej, kanonicznie założone w Cieszynie w kościele Najśw. Serca Jezusa dnia 6. maja 1897. Na-

- kładem ks. Pawła Rubona T. J. w Cieszynie. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 4.
- Brudny Jerzy.** Drogiemu zborowi ewangelickiemu w Skoczowie. Na pamiątkę 40-letniej rocznicy założenia kościoła ku czci innym też zborom, dla użytku wszystkim. ku wspomnieniu i ku zbudowaniu. Napisał, ułożył i wydał te historyczne wiersze Skoczów. Drukiem Machaczka w Cieszynie. 1903, w 8-ce, str. 16.
- **Pociecha w utrapieniu.** Na zasadzie pisma świętego w 11 wierszach ułożył..., poeta ludowy w Skoczowie. Cena 20 h. Część zysku na dobroczynne cele kościoła. Druk Machaczka w Cieszynie 1903, w 8-ce, str. 24.
- **Utwierdzenie w wierze.** Ułożył: w pieśniach, w wierszach, w historyi i w powiastkach.... Cena 20 h. Roku 1904. Druk Machaczka, w 8-ce, str. 24.
- Brzuska J., ks.** Książka Modlitewna dla Katolickiej Młodzieży szkolnej jako też Dorosley. Od pewnego Księdza Świeckiego diecezji Wraclawskiej austriackiego Cesarzskiego Krolewskiego Słońska. Za Pozwoleniem duchowney i świeckiej Zwierzchności. W Cieszynie 1823. W Drukarni Tomasza Prochaski, w 12-ce, str. VI + 299.
- Budalovsky Fr.** Histor. Statistische Nachrichten über das k. k. kathol. Gymnasium in Teschen. (Program kat. gimnazjum w Cieszynie za r. 1851.)
- Bukovansky Karel Jar.** Polská Ostrava a okolí. Moravská Ostrava, Prokisch, 1879, w 8-ce, str. 59 30 ct.
- Buzek Jan, dr.** O higienie i jej znaczeniu. Nakład »Ewang. tow. ośw. lud.« w Cieszynie.
- Buzek Józef, dr.** Ósmy międzynarodowy kongres przeciwko pijaństwu w Wiedniu od 9. do 14. kwietnia 1901 r. Cieszyn 1902. Odbitka z »Powszechnego Kalendarza lud.« Nakł. »Tow. ew. ośw. lud.«, w 8-ce, str. 28.
- **Bankructwo Nauki Marksa i Program narodowy.** Cieszyn 1900. Nakładem »Znicza«. Druk Kutzera i Sp., w 8 ce, str. 21.
- Bystron Jan, dr.** Beiträge zur polnischen Syntax. I Genitivus (Nadbitka z Anzeiger der Akademie der Wissenschaften). Krakau, Universitäts-Buchdruckerei 1892, w 8-ce, str 363- 369.
- **Das Fragment eines polnischen Marien Gedichtes »Assumptio Mariae« aus dem XV Jahrhunderte** (Nadbitka z Anzeiger der Akademie der Wissenschaften) Tamże 1892, w 8-ce, str. 369-370.
- **Drobne przyczynki do składni polskiej, z uwzględnieniem składni języków klasycznych** (Odbitka ze sprawozdania III. gimnazjum). Kraków, nakł. autora. Spółka wydawnicza, druk Wł. L. Anczyców i Sp. 1893, w 8-ce, str. 35, 30 ct.
- **Drobny przyczynek do Bibliografii litewskiej** (Prace filologiczne, wydawane przez Baudouina de Courtenay i t. d, tom IV, zeszyt 2 Warszawa. E. Wende i Sp Druk br. Jeżyńskich 1893, w 8 ce, str. 639-644.
- **Historje rzymskie, Gesta Romanorum, wydał** (Biblioteka pisarzy polskich, 29). Kraków, nakł. Akademii umiej. Spółka wydawnicza, druk. Uniw. Jag. 1894, w 8-ce, str IX + 1 nl. + 222, 1 złr.
- **Katonowe wiersze, Catonis disticha, w przekładach polskich w. XVI.** Fr Mymera i Sebastjana Klonowicza wydał.... (Odbitka ze sprawozdania gimn. III) Kraków, nakł. autora, Spółka wydawnicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1894, w 8 ce, str. 47. 40 ct.
- **Lessings Epigramme und seine Arbeiten zur Theorie des Epigramms** (Odbitka ze sprawozdania III. gimnazjum w Krakowie). Krakau, Selbstverlag des Verfassers, Druck von W. L. Anczyc et Comp 1889, w 8-ce, str. 56.
- **O mowie polskiej w dorzeczu Stonawski i Łucyny w Księstwie cieszyńskim, napisał ...** Kraków 1885. W drukarni Uniw. Jagiell. (Osobne odbicie z XII. tomu Rozpraw Wyzd. filol. Akad. Um.), w 8-ce, str. 110, 1 złr.
- **O użyciu genetivu w języku polskim, przyczynek do historycznej składni polskiej.** (Odbitka z XXII. tomu Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.) Kraków. Spółka wydawnicza, druk. Uniw Jag. 1893, w 8-ce większej, str. 86, 80 ct.
- **Przyczynek do historyi języka polskiego z początku XV. w., na podstawie zapisów w Księdze ziemi czerskiej** (Odbitka z tomu IV. Sprawozdań Komisji językowej Akademii umiejętności) Kraków, druk. Uniw. Jag. 1887, w 8 ce, str 60, 75 ct.
- **Wokabularz łacińsko polski z połowy w. XVI.** (Prace filologiczne, wyd przez Baudouina de Courtenay itd., tom II., zesz. 1. Warszawa z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp, druk br. Jeżyńskich, 1887, w 8-ce, str. 276-280).
- **(J. B.) Z Cieszyńskiego.** (Szkic z podróży po kraju rodzinnym, zawierający krótki opis polskiej części Śląska austr.) (Bibl. Warsz. Tom II. Maj 1884.)
- **Z pamiętnika dra Andrzeja Cinciały.** Wydał, c. k. prof. gimn. w Krakowie. Cieszyn 1900. Wydawnictwo »Politycznego Towarzystwa ludowego« w Cieszynie, tom XIX. Drukiem Kutzera i Sp. Dochód przeznaczają się na »Polski Dom Narodowy« w Cieszynie, w 8 ce, str. 95.
- **Żywot św. Alexego wyznawcy i żywot św. Eustachiusza męczennika,** druk krakowski z r. 1529, wydał i objaśnił (Odbitka z V. tomu Sprawozdań komisji językowej Akademii umiej.) Kraków, Spółka

wydawnicza, druk. Uniw. Jag. 1894, w 8-ce, str 25

Centennarfeier des Baron Cselesta'schen adeligen Convictes in Teschen 4. November 1896, w 4-ce, str. 7 nl.

Cesarz Oktawian. Bardzo ciekawa i zajmująca powieść z wieków średnich. Cena 45 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 49—50.) Cieszyn 1889 1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 134.

Chociszewski Józef. Komedyjki dla dzieci i młodzieży, zebrał Cena 80 h. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 80—81.) Cieszyn (rok ?), w 8-ce, str. 126.

— **Lilie i Paprocie.** Książeczka dla serc kochających a szczególnie dla narzeczonych i nowożeńców, zawierająca zbiór pięknych wierszy, powiastki i opowiadania dla rozrywki wesołych kółek towarzyskich. Z licznymi rycinami. Nakład E. Feitzingera. Cieszyn (rok ?). Druk Miarki, w 8-ce, str. 100.

Choduba Jan. Religjalne a moralne Regułki dla Młodzi i pospolitego Ludu do prawdziwego Chrześcijaństwa prowadzące, złożone i wydane od Szkolnego-Nauczyciela w Mazańcowic. W Roku 1839, w 8-ce, str. 20.

Cieńciała Andrzej (dr.) Nowości niesłychane dla śląskich chłopów. Rozmowa między Pawłem i Janem o najnowszych wypadkach, które się w miesiącu Marcu 1848 r. zdarzyły. W Cieszynie, nakładem księgarni Waschera 1848, w 8-ce, str. 15.

— **Pieśni ludu śląskiego z okolic Cieszyna,** zebrał notaryusz w Cieszynie. Kraków 1885. 40 ct.

— **Przysłowia, przypowieści i ciekawe zwroty językowe ludu polskiego na Śląsku, w Księstwie Cieszyńskim.** Cieszyn 1885. Druk Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 47.

— **Podręcznik dla gmin śląskich,** książka dla ludu, zawierająca ustawy z objaśnieniami i inne przepisy, których wiadomość potrzebną jest w ogóle każdemu obywatelowi w gminie, w szczególności zaś Przełożonym i Radnym gminy i członkom Wydziału, Zebrał i wydał notaryusz w Cieszynie. Tom I. Cieszyn 1884. Druk Feitzingera i Sp. Cena oprawnego egzemplarza 2 złr. 80 ct., w 8-ce, str. 187.

— **Podręcznik prawniczy,** książka dla ludu, zawierająca przykłady prośb, podań i skarg w sprawach niespornych, spornych i karnych, dalej wzory dokumentów prawnych i świądectw, rewersów, kwitów, podświadczeń, deklaracji, testamentów, pełnomocnictw, kontraktów, zapisów dłużnych, ugód, cesyj i t. p. z odpowiedniami objaśnieniami: nareszcie dodatek obejmujący listy, spis wiosek w Księstwie cieszyńskim według powiatów sądowych i starostw, słowniczek wyrazów

prawniczych i administracyjnych. Napisał notaryusz w Cieszynie Cieszyn 1883 Druk Feitzingera i Sp., oprawny egzemplarz 2 złr. 80 ct., w 8-ce, str. 304.

— **Obacz Bystroń Jan, dr.**

Cieńciała Jerzy. Szanowni ziemkowie! (Odezwa z d. 20. czerwca 1879.) Cieszyn. Druk K. Prochaski w 4-ce, 1 kartka.

— **Wiersz napisany na uroczystość zaślubin Jerzego Cieciały d. 21. października 1856.** Rozpoczyna się: »O miły Jerzy Cieciało«. Druk Prochaski w 8-ce, 1 kartka.

— **Współobywatele!** Będąc przez mężów godnych Waszego zaufania i t. d. (Odezwa. Mistrzowice, we Wrześniu 1873. plakat.)

Codex diplomaticus Silesiae. Breslau 1865.

Córka sybirskiego wygnańca. Powieść z niedalekiej przeszłości. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 2.) Cieszyn 1884 5. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 56.

Czarnoksiężnik Bosko, czyli bogaty zbiór najciekawszych sztuk magicznych i kuglarskich do wykonywania łatwo i tanim kosztem. Z ilustracjami. Cena 40 h. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 506.) Cieszyn 1885 6. Druk Schmeera, w 8-ce, str. 64.

Czarownica z Szegedynu. Historyczne opowiadanie z niemieckiego. Tłumaczył H. L. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 65.) Cieszyn 1894, w 8-ce, str. 58.

Czucia serdeczne, Przewielebnemu Jegomości Panu Jozefowi Bilowitzkiemu, Plebanowi Ellgotckiemu, Panu, Panu i Łaskawemu Dobrodziejowi na dowód winnego uszanowania i wdzięczności dziecięcej od Młodzieży szkoły Ellgotckiej. Przy uroczystym rozstaniu i przeniesieniu się na Parafiją w Ustroniu, w dzień S. Wawrzyńca 10 tego Sierpnia 1854 r. w najgłębszej pokorze i uniżoności złożone. Rozpoczyna się: »W żalose głosy dzwony uderzają«, w 4-ce, str. 4.

Czeczyński Aleksander, dr., Maternowski Marceli, Śnieżek Jan. List otwarty do Prof. Dra Augusta Sokolowskiego w odpowiedzi na korespondencję umieszczoną w N. 77. »Nowej Reformy« z d. 5. kwietnia 1898 r. W Cieszynie 1898. Nakładem autorów. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 8.

Czytelnia Ludowa w Cieszynie, vide **Pa-miętnik.**

Dąbrowski. Adwokat ludowy. Podręcznik prawniczy ułożony dla ludu i zawierający objaśnienia ustaw, przykłady skarg, prośb i podań w sprawach różnego rodzaju, wreszcie: wzory świadcetw, kwitów, kontraktów, testamentów i różnych dokumentów, które lud sam sobie może napisać. Czysty dochód przeznaczony na cele »Jedności«. Frysztat 1898. Nakładem »Jedności«. Druk Antmanna. Cena 1 złr. 20 ct., w 8-ce, str. 96.

Dekret. Od c. k. komisji krajowej dla uwolnienia od ciężaru gruntów w Śląsku postanowionej, do powszechnej przynosi się wiadomości następujące rozkazanie: Wysoki dekret ministerjalny od dnia 2. Lutego roku 1850, liczby 2358 i t. d. Oppawa d. 1. Marca r. 1850. W tłoczni Prochaski w Cieszynie, fol. str. 2.

D'Elvert Christian. Die Culturfortschritte Mahrens und Oesterreichisch-Schlesiens besonders im Landbaue und in der Industrie wahrend der letzten hundert Jahre. Brünn 1854, w 8-ce, str. 183.

Doktor Jan Faust, słynny czarnoksiężnik i humorysta. Jego życie, sprawy i wędrówka do piekła. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom XIX.) Cieszyn 1888 Druk Axtmanna we Frysztacie, w 12-ce, str. 79.

Droga krzyża Świętego z obrazkami. Cieszyn 1869. K. Prochaska, w 12-ce, 7 ct.
— krzyżowa, czyli: męka i śmierć Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa w rozmyślaniach z Modlitwami w czterestu wyobrażeniach, czyli stacyach przedstawione Frysztat 1888 Druk Axtmanna, w 16-ce, str. 36.

Drózd Jan. Pamiętnik ewangelickiej gminy w Trzyńcu. Cieszyn 1899. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 32

Dziecko porwane. Opowiadanie z Turcji. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom 201.) Cieszyn (rok?). Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 51.

Dziennik urzędowy c. k. Starostwa w Bielsku i c. k. Rady szkolnej okręgowej dla okręgu zamiejskiego bielskiego (Amtsblatt der k. k. Bezirkshauptmannschaft in Bielitz.) Wychodzi od d. 14. stycznia 1901 co miesiąc po niemiecku i po polsku.

— ustaw i rozporządzeń dla kraju koronnego Księstwa górnego i dolnego Śląska, w 4-ce. Rok 1864, str. VIII + 38; rok 1865, str. VIII + 30; rok 1866, str. VIII + 105. (Lata 1860—62 pod tytułem: Rozporządzenia władz krajowych; rok 1863, 1867—70 p. t. Ustawy i rozporządzenia); Rok 1881. Opawa, druk A. Pawliczka, 1881, w 4-ce, str. VIII + 94.

Dziekan Henryk, ks. Janek Stokłosa. Powieść z naszych czasów, z naszych okolic, osnuta na zdarzeniach prawdziwych. Skreślił Góral. Wydanie »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra« N. 34. (Odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«) Cieszyn 1901. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 290.

— Papiestwo. Wydanie »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra« na rok 1887 na uczenie jubileusza Ojca św. Leona XIII. Cieszyn. Druk Axtmanna we Frysztacie, w 8-ce, str. 213.

Dziewczyna zamurowana. Powieść, osnuta na tle aktów sądowych z bieżącego stulecia. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzin-

gera. Tom XI.) Cieszyn 1884 5. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 63.

Dziewica Orleańska. Opowieść historyczna z zamierzonych dziejów Francji. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXV.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 61.

Dzwon wychodził od 1889—1897, pierwsze 2 lata w Krakowie, potem w Cieszynie. Redaktor: ks. Stojałowski.

Edykt C. k. komisji krajowej dla uwolnienia gruntów z ciężarów ogłoszony w Opawie d. 15. Paźdz. 1849. Rozpoczyna się: »Aby wszystkie duchowne i świeckie osoby« itd., fol., str. 1.

Elementarz dla ewangelickich szkół ludowych. Cena 16 ct. Wiedeń 1873. Nakład c. k. Wydawn. książek szkolnych.

— dla katolickich szkół ludowych w cesarstwie austriackim. Cena 9 kr. Wiedeń 1857. W ces. król. wyd. książek szkolnych.

Elżbietanki w Cieszynie. Stopięćdziesiąt lat w usłudze chorych (1753—1903). Krótka historia Elżbietanek w Cieszynie. Z okazji poświęcenia i otwarcia nowego szpitala i klasztoru dnia 5. lipca 1903 (z dwoma obrazkami i planem). Cieszyn. Drukiem Prochaski. Czysty dochód na korzyść szpitala. Cena 40 h.

Ewangelicy i sprawa narodowa na Śląsku. Odpowiedź na artykuł »Gwiazdki Cieszyńskiej« z 20. paźdz. 1883 pod tytułem: Towarzystwo polityczne katolickie w Cieszynie. Cieszyn 1883. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 23. Cena 10 ct.

Ewangelik. Pismo poświęcone zbudowaniu i wiadomościom kościelnym, wydawane w imieniu Pastorów Senioratu śląskiego, wychodził dwa razy miesięcznie od grudnia 1876. Cieszyn, wyd. dr. Haase; później Edward Feitzinger, redaktor Jan Sliwka. Przedpłata całoroczna 1 złr. 60 ct.

Export-Adressbuch für das Kronland Schlesien. Herausgegeben von der Handels- und Gewerbekammer in Troppau. Troppau 1897. Verlag der schles. Handels- und Gewerbekammer, w 4-ce, str. II + 104.

Farnik Ernest, dr. O poezji ludowej na Śląsku cieszyńskim. VIII. Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego za r. szk. 1902/3. Cieszyn 1903, str. 3—36 i odbitka. Cieszyn 1904. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 36. Cena 50 h.

— Parszywe owce. O nauce dzieci polskich w języku obcym i o nauce w języku ojczystym. Cieszyn 1901. Odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Nakładem redakcji. Drukiem Kutzera i Sp., w 12-ce, str. 21.

— Uber Goethes »Nausikaa« von ... Wadowice. Im Verlag des Autors. Druck von Franz Foltin 1901, w 8-ce, str. 23 (odbitka

ze sprawozdania gimn. w Wałowicach za rok szk 1900/1).

Feitzinger Eduard. Führer durch Teschen und Umgebung Teschen 1903, w 8-ce, str. 44.

— Premiowe malenkie książeczki z obrazkami p t Matka i syn, Lekkomyślni przyjaciele, Ciekawość ukarana, Robert i Ita, Biedna rodzina, Dzieci wśród lasu, Dwaj sąsiedzi, Nie wódl nas na pokuszenie, Biedny Krzysztofek, Burza na morzu, Boska Opatrzność i Iwan Niedolega (12 sztuk), każda z 6 obrazkami, str. 5. Cieszyn (roz.).

Filotea. Droga do życia pobożnego. Napisana przez św. Franciszka Salezjusza, biskupa i księdza genewskiego, założyciela zakonu Nawiedzenia Najśw. Panny. Wydanie »Dziełnictwa bł. Jana Sarka d. a.« dla ludu polskiego na Śląsku za rok 1895, Nr. 31. Cieszyn 1896. Druk Prochaski, w 8-ce, str. VII + 323.

Findiński Karel. Dějepis farního kostela u sv. Jana Křtitele ve Frydku 1876 Tisk H. Feitzingera v Těšíně, w 8-ce, str. 55.

Findiński Karl. Geschichte der Pfarrkirche St. Joanni Bapt. in Friedek. Teschen 1876

Folwarczny Hugo, ks. Czy znasz głos Stowarzyszenia Gustawa Adolfa? Kazanie, które w dniu 34. rocznem zgromadzeniu śląskiego Stowarzyszenia Gustawa Adolfa w Ligotce, powiedział ... ew. proboszcz błędowski. Do druku podane na życzenie zgromadzenia. Dochód przeznaczony dla Stowarzyszenia Gustawa Adolfa. Cena 10 ct. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 12

Förster Henryk, ks. (ksiądz biskup wrocławski) List pasterski z d. 9 lutego 1878. Rozpoczyna się: »Kochani! Jesteśmy, dokąd na ziemi żyjemy, wespół pielgrzymami i przychodniemi.« Druk H. Feitzingera, fol. str. 5

— List pasterski ogłoszony w Johannesbergu, w dzień św. Tytusa 1879. Rozpoczyna się: »Nadchodziła ważna godzina.« Druk H. Feitzingera, fol. str. 4

— List pasterski ogłoszony w zamku Johannesbergu, w dzień św. Franciszka z Pauli 1879. Rozpoczyna się: »W czasie obfitym w ciężkie nawiedzenia i t. d.« Druk H. Feitzingera, fol. str. 2.

Fortunat i jego synowie. Powieść z lat dawnych. W dwóch częściach. Cena 60 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 51—53.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 197.

Friedel Franciszek. Jednodniówka. Na pamiętkę Wiecu polskiego w Cieszynie. Czysty zysk przeznaczony na kosztą wiecu. Frysztat 1897. Drukiem Axtmanna we Frysztacie, w 8 ce, str. 15.

— Zbiór pieśni dla Ludu śląskiego. Zebrał ... Cena 20 ct. Frysztat 1896. Wydawnictwo

Czytelni we Frysztacie. Druk Axtmanna, w 12-ce, str. 74. — Wydanie drugie, pomnożone wydał E. Feitzinger jako tom 18. swojej biblioteki. Cieszyn 1902. Druk Schmepera w Bielsku, w 8 ce, str. 94.

Gazeta żandarmeryi, organ zawodowy, poświęcony sprawom c. k. żandarmeryi. Bielsko 1902, trzy razy na miesiąc. Red. Feliks Doerfler.

Giacomo, wódz bandytów w górach Kaimbryjskich. Podług dzieła Al. Dumasa: »Souvenirs d'Antony« opowiedział Hieronim L. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 71.) Cieszyn 1901. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 66.

Gimnazjum cieszyńskie. Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych. Wrzesień i październik 1897. We Lwowie 1897, str. 599—614.

Głos do braci, Jaśnie Wielmożnemu Najprzewielebniejszemu Józefowi Alojzemu Pukałskiemu Biskupowi Tamowskiemu w dzień Jego uroczystego wprowadzenia na tron biskupi 29. czerwca 1852 w najgłębszym hołdzie poświęcony. Drukowano w Bielsku, w 4 ce, str. 6.

— do wyborców. Cieszyn w sierpniu 1873. Rozpoczyna się: »Bracia! Rodacy! Zbliża się dla was ważna chwila.« Druk K. Prochaski, fol., str. 4.

— rolnika śląskiego: W sprawie wyborów do Rady państwa. Cieszyn, druk H. Feitzingera 1879, w 18-ce, str. 18.

— synogarlicy na pustyni świata tego jęczącej; t. j. nabożne duszy chrześcijańskiej rozmyślanie do Pana Boga, oblubieńca wiecznego wzdychania i w chrześcijańskiej doskonałości ćwiczenia. Cieszyn, K. Prochaska 1870, w 8-ce, str. 512—67 ct., kart. 87 ct., opraw. w skórkę 1 złr. 7 ct., ze złoc. brz. 1 złr. 47 ct., ozdobię 1 złr. 74 ct.

Głos ludu śląskiego, polskie piśmo ludowe. Nr. 1. wyszedł d. 1. stycznia 1897 we Frysztacie, w 4-ce, str. 8. Wychodził w r. 1897, 1898 i 1899 dwa razy co miesiąc. Od stycznia 1900 r. wychodzi co sobota. Redaktor Fr. Friedel; w r. 1904 Zygmunt Mayer.

Gnom. Ciekawa bajka. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 46.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki, w 8 ce, str. 55.

Góral z Makowa. Krakowiaki na cześć Ślązka, przez ... Cena 10 ct. Lwów 1898. Drukarz »Dziennika Polskiego« w 8-ce, str. 13.

Gozađa Wojciech. (Smólski Grzegorz.) Z pamiętnika dziennikarza: Silesiana Czysty dochód przeznaczony na rzecz polskiego gimnazjum w Cieszynie. Kraków 1896, w 8 ce, str. 84.

Gospodarz, kalendarz ludowy na rok 1891. Redaktor i wydawca Jan Biedroń, sekretarz

- Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego. Cieszyn. Nakładem Kutzera i Sp. w Cieszynie, w 8-ce, str. 128.
- Grób śnieżny w Sierra**, czyli zagłózenie w srebrnej minie Opowiadanie z Ameryki. Cena 20 ct. (Bibl E Feitzingera Tom 200) Cieszyn 1900. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8 ce, str. 56.
- Grono** winne z ogrodu Pana Jezusa Chrystusa, w którym napelnione słodczyce pokarmów anielskich dla duszy pragnącej. Ku zbawieniu i pożytkowi każdego człowieka chrześcijańskiego, na przygotowanie się do królestwa niebieskiego i do chwały wiecznej Cieszyn, Prochaska 1860, w 16-ce, str. 404 — Toż. Tamże, 1869, w 8 ce, str. 488.
- Groszówka**. Cieszyn, K. Prochaska, 1870, w 8 ce, str. 24, 4 ct.
- Grünhagen C.**, dr Geschichte Schlesiens von . . . königl. Archivrat und Professor an der Universität Breslau. I Band. Gotha 1884, Friedrich Andreas Perthes, w 8-ce, str. XIII + 421. Quellennachweisungen, str. 117 — II. Band Gotha 1886, w 8-ce, str. VII + 446. Quellennachweisungen, str. 46.
- Grzegorzewski**. Sylwetki szląskie (Ate-neum). Warszawa 1885.
- Grzegórz** z Żarnowca, obacz: **Haase**.
- Guziur Józef, ks.**, Droga do niebieskiej Ojczyzny czyli książka do nabożeństwa dla chrześcian prawowiernych rzymsko-katolickich ułożył i wydał.. pleban w Jaworzu. W Wiedniu 1868. Drukiem Mechitarystów, w 8-ce, str. 628.
- Książka do nabożeństwa dla katolików. Biała Feitzinger, 1861.
- O naśladowaniu Chrystusa Pana, ksiąg IV. Z łacińskiego przełożył i wydał . . . do czego przyłączył Zbiór modlitw i Pieśni najużywanych. Cieszyn, Feitzinger, druk K. Prochaski 1860, w 16 ce. str. XV + 416.
- Toż. Przełożył i wydał . . . ksiąg Dyecezyi wrocławskiej. Drugie wydanie poprawione i Modlitwami najpotrzebniejszymi pomnożone. Wiedeń. Mechitarysty 1862, w 16-ce, str. VI + 442, 45 ct.
- Gwiazdka Cieszyńska** (pismo naukowe i zabawne, wychodzi co sobota na 1—2 arkusz) Cieszyn 1851, od d 1 Marca czcionkami Kar. Prochaski, redaktor P. Stalmach, w r. 1851 Nrów 34 w 8-ce, str. 272. W r. 1852 do dnia 10. Kwietnia Nrów 11, w 8-ce. str. 184 Przerwano wydawnictwo wskutek utrudnień władz politycznych — Rok 1853, tytuł: Gwiazdka Cieszyńska, pismo dla zabawy, nauki i przemysłu, N. pierwszy d. 5 Marca, druk K. Prochaski, redaktor P. Stalmach, w 8-ce, Nrów 43, str. 696 Rocznie 5 zlr. — Rok 1848, Nrów 48, str. 704. Rocznie 4 zlr. Rok 1855, w 4-ce, Nrów 52, str. 424. Rocznie 4 zlr. — Rok 1856, Nrów 50, str. 406 — Rok 1857, w 4-ce, Nrów 52, str. 416. — Rok 1858 Rocznik XI, Nrów 52, str. 416. — Rok 1859, tytuł: Gwiazdka cieszyńska, pismo dla nauki, przemysłu i zabawy. Rocznik XII, Nrów 52, w 4-ce, str. 424 Rocznie 4 zlr. 72 cent. — Rok XIII, 1860, Nrów 52, w 4 ce, str. 416 — Rok XIV, 1861, Nrów 52, str. 354. Od Kwietnia rocznie 4 zlr. — Rok XV, 1862, w 4 ce, Nrów 52, str. 416 — Rok XVI, 1863, w 4-ce, Nrów 52, str. 416. — Rok XVII. 1864, w 4-ce. Nrów 52, str. 420. — Rok XVIII, 1865, w 4-ce, Nrów 52, str. 416. — Rok XIX, 1866, w 4-ce, Nrów 52, str. 412. — Rok XX, 1867, Nrów 52, str. 420. — Rok XXI, 1868, Nrów 52, str. 442. — Rok XXII, 1869, Nrów 52, str. 422 — Rok XXIII, 1870, Nrów 53, str. 446. — Rok XXIV, 1871, Nrów 52, str. 428 — Rok XXV, 1872, Nrów 52, str. 422. — Rok XXVI, 1873, Nrów 52, str. 420. — Rok XXVII, 1874 (redaktor H. Filasiewicz), Nrów 52, str. 418. — Rok XXVIII, 1875 (znowu redaktor P. Stalmach), Nrów 52, str. 440. — Rok XXIX, 1876, Nrów 53, str. 430 — Rok XXX, 1877, Nrów 52, str. 424. — Rok XXXI, 1878, Nrów 52, str. 452. — Rok XXXII, 1879, Nrów 52, str. 510. — Rok XXXIII, 1880, Nrów 52, str. 516 — Rok XXXIV, 1881, Nrów 53. str. 542 — Rok XXXV, 1882, Nrów 52, str. 530. — Rok XXXVI, 1883, Nrów 52, atr 532. — Rok XXXVII, 1884, Nrów 52, str. 562. (Rok 1882—1884 druk H. Feitzingera i Spółki, następnie znowu druk, u Prochaski.) — Rok XXXVIII, 1885, Nrów 52, str. 532 — Rok XXXIX, 1886, Nrów 52, str. 538. — Rok XL, 1887, Nrów 53, str. 542 — Rok XLI, 1888, Nrów 52, str. 524 (wydawca: ks. Mons. Jan Sikora. odp. redaktor: ks. Antoni Fuzoń). — Rok XLII, 1889, Nrów 52, str. 522 (nakł. katolickiego Towarzystwa prasowego, odp. redaktor: A. Kusonowicz). — Rok XLIII, 1890, Nrów 52, str 522 od 14. czerwca do końca roku odp. redaktor ks. Józef Londzin). — Rok XLIV, 1891, Nrów 52, str. 524 (odp. redaktor W. Grylewicz). — Rok XLV, 1892, Nrów 53, str 536. — Rok XLVI, 1893, Nrów 52, str. 522. — Rok XLVII, 1894, Nrów 52, str 520 — Rok XLVIII, 1895, Nrów 52, str. 522 — Rok II. 1896, Nrów 52, str 530 (od 2 maja 1896 odp. redaktor A. Poloczek). — Rok I., 1897, Nrów 52, str 620 (d. 13. lutego 1897 nabył Gwiazdkę od kat. Towarzystwa prasowego dr Julian Kreisel; od 6. marca 1897 druk Kutzera i Spółki; od 8 maja 1897 odp. redaktor J. Polak). — Rok I.I., 1898, Nrów 53, str. 560 — Rok I.II, 1899, Nrów 52, str. 530. — Rok I.III, 1900, Nrów 52, str. 624. — Rok I.IV, 1901, Nrów 52, str 646 (od 26. stycznia 1901 wydawca:

Fr. Tomiczek. — Rok LV, 1902, Nrów 52, str. 624. — Rok LVI, 1903, Nrów 52, str. 650. — Od r. 1904 wychodzi fol. w objętości 6—8 stronie tygodniowo. Początkowe roczniki mają tytuły: Tygodnik cieszyński 1848 i Przegląd 1850.

Haase Teodor, ks., dr. Antysemityzm, przez ... superintendenta w Cieszynie, przełożony *** Kraków, nakł. Dłomacza, druk W. L. Anczyca i Sp 1891, w 8-ce małej, str. 55. — Koszarski Grzegorz (z Żarnowca † 1597). Postylla albo Wykłady Ewangelij niedzielnych i świąt uroczystych przez cały rok Kościoła chrześcijańskiego powszechnego, dla ćwiczenia człowieka pospolitego w naukach, a członkom wiary chrześcijańskiej potrzebna, napisana niedługo przez uczonego męża X. Grzegorza z Żarnowca, a najprzód R. P. 1580, potem z nowu od samegoż autora z pilnością przejrzana, poprawiona i R. P. 1597 powtórę wydana i teraz zaś z zastosowaniem do potrzeb dzisiejszych Chrześcian ewangelików na jasną wystawioną przez X. dra Teod. Haase, kaznodzieję i proboszcza zboru ewangelickiego w Bielsku, Cieszyn, nakład wydawcy, druk Prochaski, 1864, w 4-ce, str. XI + 655.

— Nasza praca. Kazanie, które przy otwarciu VI. ewangelickiego synodu generalnego w. a. miał w kościele ewangelickim w. a. we Wiedniu ..., mor.-szląski superintendent. Przekład z niemieckiego. Cena 10 ct. Dochód przeznaczony na cel budowy kościoła ewang. w Boguminie. Druk Prochaski w Cieszynie, w 8-ce, str. 16.

Habura Franciszek. Leon XIII. Krótki obraz żywota i czynów Jego, ku uczczeniu Jego 25-letniego jubileuszu papieskiego skreślił ... Cieszyn 1903. Nakładem Redakcyi „Gwiazdki Cieszyńskiej” (Odbitka) Drukiem Kutzera i Sp, w 8-ce, str. 45.

Hackenberga Jan Judasz, ks. (proboszcz we Wendryni) Prawdziwa Jedzina Do Nieba z Pisma Świętegoj dokazana Droga. To jest: Nauka Katolicka Obsięgnujone w sobie, co Pan Jezus objawił, Apostołowie po wszystkim Świecie nauczali, a każdy do Zbawienia wierzyć powinien i t. d. Wydana przez Księdzów pod Komorom Cysarskom Ksionżentwa Cieszyńskiego we Winnicy Pana Jezusowej pracujonych. Za osobiłwym Povoleniu Wierżchności Duchowney, y Świeckey. W Oppawie, druk. Jan W. Szyndler 1761, w 8-ce. Przedmowa str. 5 + 603.

Haidinger Andrzej, Adwokat domowy czyli: każdemu przystępne objaśnienie w jaki sposób każdy przy aktach prawnych wszelkiego rodzaju sam się zastępować i potrzebne pisma jako to: podania, prośby, rekursa i t. d. bez pomocy adwokata z zupełnym skutkiem prawnym sporządzać może. Cieszyn 1874. Cena: brosz w 12 zeszytach 7 złr 20 ct., oprawny 8 złr. 40 ct. Nakład Malika, druk Prochaski, w 8-ce

Hampel Hugo. Das Gemeindeleben in Schlesien, von ..., schles. Landes-Sekretär. VI. Theil. Teschen 1870. Druck und Verlag von Prochaska, w 8-ce, str. 335.

Handbuch, statistisches, für die Selbstverwaltung in Schlesien. Herausgegeben vom Landesstatistischen Amte des schles. Landes-ausschusses. Zweiter Jahrgang 1900, w 4 ce, str. IX + 413, Vierter Jahrgang 1902, w 4-ce, str. VI + 401, Fünfter Jahrgang 1903, w 4-ce, str. VIII + 319.

Handels- und Gewerbekammer für Schlesien 1850—1900, Troppau 1900, w 4-ce, str. 138.

Harold, król cyganów, czyli Skrzypce Edeleńskie Cena 20 ct. (Biblioteka E Feitzingera. Serya VI., Tom 208.) Cieszyn 1900. Druk Prochaski, w 8-ce. str. 64.

Harwot Jerzy, prof. Cieszyń i ziemia cieszyńska pod względem geograficzno-statystycznym. Przemysł 1893. Druk Styfiego, w 8-ce, str. 64.

Hawlas Franciszek, ks. Nauka o św. spowiedzi Drukiem Prochaski 1897, w 8-ce, str. 4.

— Śpiewniczek Zbiór pieśni i modlitw dla chrześcijańsko-katolickiej młodzieży. Za pozwoleniem k. b. wikaryatu generalnego w Cieszynie z d. 21. grudnia 1898, l. 3276. Wydanie II. Druk Prochaski, w 8-ce, str. XVI + 144.

— Święty Albrecht, Patriarcha Jerozolimski, Patron kościoła Trzynieckiego. Drukiem Prochaski w Cieszynie 1898, w 8-ce, str. XVI.

Hezcko Jerzy Bogusław. Kancjonał czyli Śpiewnik dla Chrześcian ewang. Nakład ks. J. Hezcki, druk Prochaski 1865, w 8-ce, str. 672.

— Mały katechizm Dra M. Lutra, który włożył i w miarę potrzeby dokładniejszej znajomości religii chrześcijańskiej uzupełnił ... Zatwierdzony przez drugi ewangelicki walny synod augsb. wyzn. uchwałę z dnia 8 lipca 1871 r. Cieszyn, nakładem Feitzingera, drukiem Karola Prochaski, 1872, w 8-ce; tytuł, przedmowa i spis 3 kartki; str. 187, 40 cent.

— Toż. Cieszyn, Feitzinger, 1878, w 8-ce, str. II, 150 i II, 50 cnt.

— Toż. Cieszyn, E. Feitzinger, 1895. Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 154.

— Modlitewnik, czyli Zbiór modlitew dla nabożeństwa domowego i kościelnego dla użytku Chrześcian ewangelickich, tak z pierwtworów, jak i przekładów ułożył ..., ks. ewangelicki. Cieszyn, Prochaska 1860, w 8-ce, str. 375. 50 kr., oprawny od 75 kr. do 1 złr. 35 kr.

— Pierwiastki. Kazania, które w różnych c. k. Szlązka ewangelickich zborach podczas ferij r. 1847 i 1848 mówił. Wiedeń, L. Sommer, 1849. 40 kr.

- Zycie i działanie dra Marcina Lutra z dodatkiem opisu pomnika Lutra w Wormacyi w krótkim opowiadaniu i powtarzających pyraniach podane młodzieży ewang. przez duchownego. Przetłumaczył z niemieckiego i opracował ... proboszcz w Ligotce Wydanie drugie Cena 25 ct. Cieszyn 1896. Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 48.
- Obacz: **Prawdowski**
- Hejromantya egipska** czyli sztuka przepowiadania z linii na ręce. Zupełnie pewna wskazówka do odgadnięcia przyszłości Cieszyn 1886. Nakład E. Feitzingera Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 15.
- Hirth Jan.** Wojciech gospodarz wiejski. Książka do czytania dla szkół ludowych napisana przez ... rzeczywistego członka c. k. mor.-śl. tow. dla rolnictwa, przyrodo- i krajoznawstwa Nagrodą uwieńczoną przez wysoki sejm śląski na mocy uchw. z d 17 września 1868 Nakładem śl. Wydziału krajowego, druk Prochaski w 8-ce, str. 184
- Historya** o cudownej odmianie Księżnej i Szewcowej. Nakład E. Feitzingera w Cieszynie Druk H. Feitzingera i Sp. 1886, w 8-ce, str. 7.
- o niezwyrodnym rycerzu Zygfrydzie. Ciekawe i zajmujące opowiadania z przeszłości. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom 42) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 56
- o siedmiu mędrach. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXI.) Druk H. Feitzingera i Sp. 1888, w 16 ce, str. 63.
- Hławiczka Andrzej.** 50 Melodyj pieśni pogrzebowych na dwa i trzy głosy, opracował ... nauczyciel w Ustroniu. Cieszyn 1898. Nakład E. Feitzingera, w 8-ce, str. 17.
- Pieśni okolicznościowe na chór męski ułożył ... nauczyciel w Cieszynie. I. część Nakładem Pol.kiego Towarzystwa pedagogicznego w Cieszynie 1903. Drukiem Kutzera i Sp., str. 26 (litogr.).
- Śpiewnik szkolny. Ułożył ... nauczyciel w Cieszynie. W Wiedniu. Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych 1901. Część I. Cena w oprawie 50 h, w 8-ce, str. 52. — Część II. Cena w oprawie 70 h, str. 75. — Część III. Cena w oprawie 75 h, str. 81
- Hohenegger Ludwig** (dyrektor zakładów górniczych na Szląsku, um. 25. sierpnia 1864) Geognostische Karte des ehemaligen Gebietes von Krakau mit dem südlich angrenzenden Theile von Galizien, zusammengestellt von Cornelius Fallaux (Odbitka z Denkschriften der kais Akademie der Wissenschaften, Naturwissenschaftl. Classe XXVI. Band. od str. 231), Wien, k. k. Hof- und Staatsdruckerei, in Commis bei C. Gerold's Sohn, 1867, w 4-ce, str. 39 z 1 mapą kolor. 2 zlr. 50 ct.
- Geognostische Karte der Nord-Karpaten in Schlesien, Mahren u Galizien. Gotha 1861 Text w 4-ce, z 2 mappami, fol., 2 tal. 10 sgr.
- H. M. L.** Piękna Kazimiera i człowiek-potwór, czyli zemsta z miłości. Powieść hiszpańska podług ks Abrantes opowiedział Cena 40 h (Bibl. E. Feitzingera Tom 75). Cieszyn 1901 Druk Prochaski, w 8-ce, str. 63.
- Hoff Bogumił** Imko zwany Wisielka. Powieść na tle podania ludowego o pierwszych osadnikach na początku Wisły. Opowiedział ... Cena 30 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 63.) Cieszyn 1894. Druk Prochaski, w 12-ce, str. 165.
- Lud cieszynski, obraz etnograficzny skreślił ... Warszawa 1888 (z dwoma kolorowanemi tablicami przedstawiającemi stroje goralów wiślańskich w zimie i w lecie z 19 widokami w tekście), w 4 ce, str. 74.
- Honwald Ernest, von.** Duch gór i jego siostry. Powiastka dla dzieci wyższych stanów. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom 41.) Cieszyn 1889/1894 Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 59.
- Hussak.** Śpiewnik dla szkół ludowych na Szląsku
- Hüttl Karl.** Vaterlandskunde von Mahren und Schlesien. Mit einer Karte von Mahren und Schlesien. Olmütz 1895, w 8 ce, str. 82
- Hymn narodowy.** Boże! pożegnaj cesarza i t. d. Druk K. Prochaskiego w Bielsku (rok ?), w 8-ce, str. 1.
- Hymn papieski.** Tam gdzie uczył Piotr święty ... (z nutami). Hymna papezska. Papst-hymn. Nakładem urzędu parafialnego w Trzyńcu 1902. Druk Prochaski w 8-ce, str. 4.
- Istnienie Boga i dusza ludzka.** z uwzględnieniem zarzutów nowoczesnych. Wydanie 3. Dziadziectwa bł. Jana Sarkandra N. 3. Rok trzeci. Trzeciego roku N. jeden. Cieszyn 1876. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. XV + 140.
- Jadwiga,** oblubienica bandyty Powieść, osnuta na tle dramatu Kerner'a. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 3.) Cieszyn 1884/5. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 56.
- Janek głupi.** Nakład E. Feitzingera. Cieszyn (rok ?). Druk Kutzera i Sp., w 4 ce, str 4 i 7 obrazków kol.
- Janicki, ks.** Cudowne nawrócenie dwóch wielkich pijaków. Prawdziwe zdarzenie przez jednego z nich mi opowiedzane. Cena 10 ct. Cieszyn 1896. Nakład E. Feitzingera Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 16.
- Janik Jerzy, pastor.** Historya ewang. zboru ustroniańskiego Ułożona na pamiątkę obchodu 100-letniego jubileuszu w dniu

25. lipca 1883 r. Druk II Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 91, z widokiem kościoła.

Janik Michał, dr. Trzy odczyty. 1. Marya Konopnicka 2 W czterdziestolecie powstania styczniowego. 3. Z dziejów martyrologii polskiej. Odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Cieszyn 1903. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 80

— Z wycieczki do Ameryki. Kilka wspomnień. Cieszyn 1900. Druk Kutzera i Sp. (Odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«), w 8-ce, str. 105.

Janko z Głodomanku, obacz Perges Jan, ks.

Jan Okpiświat, zwany także Sowizdrzadłem, słynny swego czasu trefniś, jego figle i awantury. Wydanie nowe, poprawione z 12 rycinami. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom IV.) Cieszyn 1884/5. Druk Axt manna, w 8 ce, str. 70.

Janota Eugeniusz. Sprachstudien als Beitrag zur ethischen und logischen Bildung. Teschen, w 4-ce, str. 19. (W Programie katol. gimn. ciesz. 1851.)

— Wiadomość historyczna i jeograficzna o Żywieczyźnie, zebrał ... Cieszyn, Prochaska 1859, w 8-ce, str. XXX + 105. (Odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«) 90 kr.

Janusz Antoni (z Czechowic, ksiądz, ur. 1820, † 1861). Kancynał katolicki mniejszy i razem Książka modlitewna, wyjęta z »Pracy«, wydał ks. Żmijka. Opawa, druk Ant. Pawliczka, 1862, w 8-ce, str. 400. 40 krajc.

— Drugie wydanie poprawione i pomnożone. Opawa, druk Pawliczka 1863, w 8-ce, str. 584.

— Praca codzienna, coroczna i cało-żywotna każdego Chrześcianina katolickiego, albo Książka modlitewna i Kancynał dla katolików, z różnych ksiąg nabożnych i śpiewników zebrana. Cieszyn, druk Karola Prochaski, 1857, w 8-ce, str. XVI + 1040, 1 złr. 40 kr. m. k. (W trzech miesiącach rozeszło się 4000 egzemplarzy, a na drugie wydanie było w Cieszyńskiem do 1000 prenumeratorów.)

— Drugie wydanie z dodatkiem. Tamże 1858, w 8-ce, str. XVI + 1057 i rycina.

— Kancynał katolicki i razem Książka modlitewna pierwotnie ułożona przez śp. ks. Antoniego Janusza, Plebana Żebrzydowskiego, a teraz dla większej wygody katolików śląskich opracowana i po trzeci raz wydana przez ks. Jana Żmijkę, wikarego w Frysztaście. Opawa 1868 Czcionkami Antoniego Pawliczka. Nakład wydawcy, w 8 ce, str. 1226.

— Toż. Wydanie czwarte dokonane przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra«. Cieszyn 1878. Nakład E. Feitzingera, w 8-ce, str. 1240 i dodatek I do Wielkiego Kancynału ks. Janusza, w 8-ce, str. 16.

Jan z Borku (Kukucz Jan). Stosunki polskie w Księstwie Cieszyńskiem napisał ... (rozprawa w XXX. sprawozdaniu wydziału pol-

skiego akademickiego stowarzyszenia »Ognisko« w Wiedniu z czynności za rok 1894 5, w 8-ce, str. 3—24.

Janiec Szykitów. Opowiadanie z życia indyńskiego. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom 203.) Cieszyn 1901. Druk II. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 61.

Januszowski Józef (z Dąbrowy), pseudonim Henricolo (urodz. 1835, † 6. sierpnia 1860). Współpracownik »Gwiazdki Cieszyńskiej«.

Jeژیšek Jan, ks. Kazanie przy poświęceniu dzwonoj kościoła Najśw. Serca Pana Jezusa w Cieszyńie, wygłoszone przez ... proboszcza w Domasłowicach, dnia 15. lipca r. 1894. Druk Kutzera i Sp., w 8 ce, str. 8.

Kabała moralna czyli mądrości Salomona. Cieszyn 1886. Nakład E. Feitzingera. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 15.

Kajzar Paweł. Krótka Historya kościelna Wiary Ewangelickiej w Księstwie Cieszyńskiem przez ... Profesora na wyższem Gimnazjum ewang. w Cieszyńie. Rozdział I. Początek i Stan kwitnący w Cieszyńie. Nakładem i kosztem autora 1850. Cena 3 grajc. konw. mon. W łoczni Prochaski, w 16-ce, str. 30.

Kalendarz cieszyński na rok zwyczajny 1857 dla katolików i ewangelików. W łoczni w nakładem K. Prochaski w Cieszyńie, w 8-ce, str. 36. — Toż, na rok pański 1858, w 8-ce, str. 60. — Toż, na rok 1859, w 8-ce, str. 60. — Toż, na rok 1861, Rocznik 4., w 8-ce, str. 58 + 2 nl. — Toż, na r. 1865, Rocznik 8., w 8-ce, str. 59 + 1 nl. — Toż, na rok 1867, Rocznik 10., w 8-ce, str. 59 + 1 nl. — Toż, na r. 1877 z 16 obrazkami, rocznik 20., w 8-ce, str. 84. — Toż, na r. 1892, Rocznik 35., wydany przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra«, w 8-ce, str. 100 + XVI. — Toż, na r. 1893, Rocznik 36. (wydawany oddatd przez »Dziedzictwo« do 1903), w 8-ce, str. 100 + XX. — Toż, na r. 1894, Rocznik 37., w 8-ce, str. 126 + XXII. — Toż, na r. 1895, Rocznik 38., w 8-ce, str. 114 + XIV. — Toż, na r. 1896, Rocznik 39., z ilustracyami, w 8-ce, str. 136. — Toż na r. 1897, Rocznik 40., w 8-ce, str. 144. — Toż, na r. 1898, Rocznik 41., w 8-ce, str. 136. — Toż, na r. 1899, Rocznik 42., w wielkiej 8-ce, str. 152. — Toż, na r. 1900, Rocznik 43., w w. 8 ce, str. 156 + 1 nl. — Toż, na r. 1901, Rocznik 44., w w. 8-ce, str. 150. — Toż. na r. 1902, Rocznik 45., w w. 8-ce, str. 152. — Toż, na r. 1903, Rocznik 46., w w. 8 ce, str. 144 (redaktor roczników wydawanych przez »Dziedzictwo«: ks. Świeży). — Toż, na r. 1904, Rocznik 47., w w. 8-ce, str. 144 (redaktor: ks. Jan Sikora).

— ewangelicki na rok pański 1883, wydany przez »Towarzystwo ewangelickie oświaty

- ludowe». Cieszyn, nakł. K. Malika, druk Alf. Frasslera w Opawie, w 8-ce malej, str. 96 i 40 nl., 18 ct.
- Ewangelicki na rok zwyczajny 1902. Wydany przez grono pastorów i nauczycieli Rocznik Dwidziesiąty pierwszy. Cena 40 hal. Cieszyn Nakładem i drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 144.
- górniczy i hutniczy wychodził od r. 1894 do 1903. Cieszyn. Drukiem i nakładem Kutzera i Sp. Wydawca: »Towarzystwo polityczno-ludowe«.
- katolicki na rok zwyczajny 1889, wydany przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra«. Nakładem Edwarda Feitzingera. Drukiem Kutzera i Spółki, w 8-ce, str. 88 + 56 nl. Toż, na r. 1890, w 8-ce, str. 97 + 57 nl.
- »Niewiasty« wychodzi od 1902 w Bielsku.
- polski na rok Pański 1861 podług kalendarza wieczystego ułożony, na południk Krakowski wyrachowany Rocznik 4. Cieszyn, w tłoczni i nakładem Prochaski, w 8-ce, str. 71 + 1 nl. — Toż, na r. 1862, Rocznik 5, w 8-ce, str. 71 + 1 nl. — Toż, na r. 1865, Rocznik 8., w 8-ce, str. 71 + 1 nl. — Toż, na r. 1866, Rocznik 9., w 8-ce, str. 71 + 1 nl. — Toż, na r. 1872, w 8-ce, str. 58 + XIII + 1 nl. — Toż, na r. 1882 wydany przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra«, Rocznik XXVI Cieszyn, nakł. K. Malika, druk Prochaski, w 8-ce, str. 105 + XIV. — Toż, na r. 1883. Rocznik XXVII, w 8-ce, str. 101 + XVIII. — Toż, na r. 1884, Rocznik XXVIII, w 8-ce, str. 101 + XIII.
- polski powszechny, rzymsko- i grecko-katolicki, ewangelicki i żydowski, astronomiczny, gospodarski i domowy na r. 1878, Rocznik IV., Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 68. — Toż, na r. 1883, rocznik IX., w 8-ce, str. 72 + 44 nl., 20 ct., Toż, na r. 1885, Rocznik 11. z ilustracjami, w 8-ce, str. 72 + 34.
- powszechny ludowy od r. 1894 do 1904. Cieszyn. Drukiem i nakładem Kutzera i Sp. Wydawca: »Towarzystwo polityczno-ludowe«.
- pugilaresowy na r. 1878, w Cieszynie, Ed. Feitzinger 1877, 25 ct. — Toż, tamże na r. 1879. — Toż, na rok 1880 Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk H. Feitzingera (1879), w 32-ce, str. nl. 32, 25 ct. — Toż, tamże, w 64-ce, str. 64 nl. Opr. 40 ct. — Toż, tamże, ścienny, 25 ct.
- religijno-moralny na r. 1878, Ed. Feitzinger w Cieszynie, 1877, w 4-ce, 25 ct.
- ścienny (biórkowy damski) na grubym papierze, Cieszyn, nakład E. Feitzingera 1877, w 4-ce (długiej), 25 ct.
- wielki polski na rok Pański 1869 podług Kalendarza wieczystego ułożony, na południk Krakowski wyrachowany, zawierający oznaczenia astronomiczne, rodowód cesarski, modłę stęplową, jarmarki, czytania pobożne z obrazkami i nauki gospodarskie. Cieszyn, w tłoczni i nakładem K. Prochaski, w 8-ce, str. 106 + XIII + 1 nl.
- »Wieńca i Pszczółki« na rok Pański 1897. Kolenda i noworocznik. Wiedeń, Cieszyn 1897. Druk Studenckiego w Czacy, w 4-ce, str. 130. Toż na rok jubileuszowy 1900 W Bielsku. Druk Handla, w 4-ce, str. 152.
- Kalendarzyk** ochrony zwierząt. Wydany przez Towarzystwo nauczycieli wiejskich księstwa Cieszyńskiego. Cena 20 h. Cieszyn (wyszedł w r. 1902 i 1903) Drukiem Barona w Cieszynie.
- Kalwaryi (Historia)**. Cieszyn, Prochaska 1861 Tuzin opr. 20 ct.
- Kama Samojeđa**. Opowiadanie Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 202) Cieszyn 1900 Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 60.
- Kancyonal** Wszechobecny Swatey Cyrkwe. Wydany od Duchownych Pastyfów w Knjżestw Těssyńskem w Hornjm Slezsku. Wytiszt w Oppawě u Jana W Szyndlera 1761, w 8 ce, str. 654. Od str. 607 do 640 znajduje się 15 pieśni polskich
- Kancyonał** mały najużywanějších do nabożeństwa pieśni z dodatkiem zwykłych modlitw. Za pozwoleniem Zwierzchności Duchownej. Frysztat 1902. Druk i nakł. Axtmanna, w 16-ce, str. 394 (Przedruk kancyonała małego ks. Żmijki, wydanego przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra« w r. 1886 z dodatkiem codziennej modlitwy związkowej przed obrazem św. rodziny.)
- i książka modlitewna na cały rok, do nabożeństwa kościelnego i domowego. Ze 100 ryciami Cieszyn, druk Procha ki, 1865, w 12-ce, str. XXVI + 1046. Wydanie na papierze lepszym 7.
- zawierający w sobie Pieśni chrześcijańskie z przydatkiem Modlitew dla użytku młodzieży ewang. Cieszyn 1882 Nakład E. Feitzingera, druk H. Feitzingera i Sp, w 8-ce, str. 280.
- Kapinus Johann Alois**, Pfarrer in Peterswald. Fest-Geŕicht zur silbernen Hochzeit des Johann Al. Stanko und Frau Adelheid geb. Reichert. gefeiert am 24. Februar 1876 in Bielitz. Na zakończenie są dodane dwie zwrotki polskie. Rozpoczyna się: »Chcemy sobie teraz przypić na długie Ich życie.« Druck Ed. Klimek, Bielitz, w 8-ce, str. 4.
- Karell Armand**. Gramatyka języka polskiego dla austr. szkół ludowych pospolitych. Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych w Wiedniu. Część I 1901 Cena egz. br. 26 h, w 8-ce, str. 52 — Część II 1901. Cena 1 K, w 8-ce, str. 232
- Książka do czytania dla austr. szkół ludowych pospolitych Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych w Wiedniu. Część II. 1902. Cena książki opr. 90 h, w 8-ce, str. 192 —

- Część III. Z wizerunkiem Jego Cesarskiej Mości. 1901. Cena 1 K 20 h, w 8-ce, str. 324.
- Karell A. i Walach A.** Nauka języka niemieckiego dla austr. szkół ludowych polspolitych. W Wiedniu. Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych. Część I, 1901. Cena egz. opr. 80 h, w 8-ce, str. 183. — Część II, 1896. Cena egz. opr. 80 h, w 8-ce, str. 184.
- Katalog** książek nakładowych i w większej ilości nabytych księgarni E. Feitzingera w Cieszynie (Szląsk austr.) (rok?), w 8-ce, str. 14 nl.
- Kl. Józef.** Kara za grzechy. Opowiadanie osnute na tle prawdziwym. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 38.) Cieszyn 1889, w 8-ce, str. 54.
- Kl.ewicz Józef.** Tajemniczy duch. Obrazek z Afryki południowej. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 43) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki, w 8-ce, str. 59.
- Kluciki Ludwik, dr.** Objasnienie. Cieszyn, d. 15. Czerwca 1848, w 4-ce, str. 2. — Odpowiedź na p. Karola Koczego »Przestroge«, pismo szkolne z d. 17. Czerwca 1848. Cieszyn. Druk Prochaski, 1848, w 4-ce, str. 4.
- »Tygodnik cieszyński«. Rok I. 1848. wychodził od 6. Maja po 1 ark. na tydzień. Nrów. 35, w 8-ce, str. 280. Cieszyn, druk K. Prochaski. Redaktor Ludwik Kluciki, współredaktor Andrzej Cieńciała i Paweł Stalmach.
- Rok II. 1849, ustał 31. Marca. Do połowy roku nie wychodził, lecz wskrzesił go redaktor P. Stalmach od 1 Września 1849 r. W r. 1850 od 15 Lutego przeobraził się na »Gwiazdkę Cieszyńską«, pozbywszy się oddziały politycznego. Rocznie 4 złr.
- Klus Jerzy.** Polsko niemiecki i niemieckopolski Słownik do użytku szkolnego i podręcznego. ułożył według nowej pisowni ..., nauczyciel szkoły ludowej w Cieszynie Polnisch-deutsches und deutsch-polnisches Wörterbuch Teschen 1892. Druck von Kutzer & Cie, w 8 ce, str. 200
- Kłapsia Jan.** Modlitwy i Rozmyślenia nabożne na pomnożenie chrześcijaństwa między ludźmi pospolitymi, we wszelkim czasie i różnych potrzebach służące: z Przydatkiem zebrane i do druku podane przez ..., Kaznodzieja i Pastora pierwszego zborów ewangelickich około i w Jaworz. We Wrocławiu Nakładem Chrystyana Fryderyka Gutscha 1794, str. 380 — Nowe wydanie wyszło nakładem E. Feitzingera w Cieszynie 1887, w 12-ce, str. 367
- Kneifel Reginald** Topographie des k. k. Antheils v. n. Schlesien. Verfasst von, Priester des Ordens der frommen Schulen. Brünn 1805, gedruckt bei Trassler.
- Knöbel Franciszek, ks** (proboszcz w Goleszowie) jest współautorem: »Prawdziwej jedzmej d. nieba z pisma św. dokazanej drogi«. Obacz: **Hackenberg**.
- Kobyłański Antoni.** Rousseau Beitrag zur Würdigung J. J. Rousseau's (Hundertjährige Jubelfeier, Todestag 3. Juli 1778.) Rede in Folge ehrenden Auftrages des Frauen-Vereines, zum Besten des evangel. Waisenhauses in Bielitz, von ... Druck und Verlag von Ed. Klimek in Bielitz 1878, w 8-ce, str. 24
- Koczi Karol** (pastor). Katechizm dla szkół ewangelickich. 184
- Przestroga dla czytających »Tygodnik cieszyński«. Cieszyn 1848.
- Obacz: **Kotschy Karol**.
- Koczy H.** Kazanie na pamiątkę wdzięczną uroczystego poświęcenia kościoła ewangelickiego w Międzyrzeczu. Bielsko 1866.
- Koerber Karol** (P. S. Z. w Bilsku w c. k. Szląsku). Rada dla przyjaciół rolnictwa, mianowicie dla tych, którzy mokre i zimne posiadają glinki, toż łatwiejszy i doskonalszy sposób chodowania ziemniaków i innych do okopywania rodzajów roślin za pomocą narzędzi rolniczych. Dzieło z niem. na język polski z niektórymi dodatkami przełożone przez ... Kraków, Czech, druk Grobla, 1808, w 8-ce, str. XIV + 94. 2 złp.
- Kohn G.** Dzień polski w Cieszynie. Olga Lissówna. Działwie polskiej w Cieszynie. (Odbitka z XIX »Rocznika Samborskiego«, zarządzona nakładem i staraniem redakcyi.) Cena 12 ct. Sambor 1896. Druk Schwarza i Trojana, w 4-ce, str. 14.
- Koloniści** u źródeł rzeki Susquehannah czyli: pazure padra i płomień pożaru leśnego. Opowiadanie z południowej Ameryki. Cena 20 ct (Biblioteka E. Feitzingera. Serya II, Tom 207) Cieszyn 1900. Druk H. Feitzingera i Sp, w 8-ce, str. 52.
- Komunikat** Zarządu »Mocierzy szkolnej« z posiedzenia odbytego d. 1. marca 1899. Drukiem Kutzera i Sp., w 8 ce, 1 kartka.
- Koneczny Felix, dr.** Dzieje Śląska. ozdobione licznymi obrazkami napisał ... Bytom G.-Ś. 1897. Nakład i druk wydawnictwa »Katolika«, w 8 ce, str. 506 + V.
- Kopeiuszek.** Nakład E. Feitzingera. Cieszyn (rok?) Druk Kutzera i Sp, w 8-ce, str. 4 i 7 obrazków kol
- Korezyński Kassyan** (ksiądz). Katedra kijowska r. p 1767 wydana w Krakowie w drukarni Seminarium biskupiego akademie., a teraz na nowo przedrukowana. Wydawca Jan Radwański. Cieszyn, Prochaska, 1861, w 8-ce, str. X + 18, 60 kr.
- Katedra krakowska powaga, świętością i wspaniałością imion Arcybiskupów, biskupów, Senatorów, Kardynałów, Książąt Sie-

- wierskich oł r. 966 wstawiona, wydana przez ... Franciszkanina, kaznodzieję katedry krak. w Krakowie 1764, a teraz na nowo przedrukowana staraniem, nakładem i drukiem Kar. Prochaski, Cieszyn 1859 w 8-ce, str. VIII + 39 (Wydawca Jan Radwański)
- Katedra kujawska, powaga, cnota, wspaniałością imion jej Biskupów wstawiona, napisana przez ... Franciszkanina, kaznodzieję katedry krak. r 1767, a teraz na nowo przedrukowana czcionkami i nakładem Kar. Prochaski w Cieszynie i w Bielsku 1859, w 8-ce, str. XII + 48 (Wydawca Jan Radwański, tegoż pióra przedmowa i objaśnienia.)
- Kosa**, pismo ludowe dla kresów zachodnich. Wychodzi w Mor. Ostrawie dwa razy w miesiącu. Pierwszy Nr. wyszedł d. 14. czerwca 1904, w 4-ce. Redaktor: Andrzej Słowik. Druk M. Fiszera w Boguminie.
- Kotas Adolf**. Owocówka jabłkówka. Pod kierunkiem Władysława Szybińskiego, dyrektora szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie dla rzących rolników napisał ... ze Smilowic. Śląsk, Cieszyn 1902. Wydawnictwo »Stowarzyszenia byłych uczniów szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie«. Nr. 1. Cena 10 groszy. Drukiem Adolfa Barona w Cieszynie, w 8-ce, str. 16, 1 tablica z 4 rycinami kolorowanemi, które wykonał były uczeń rzeźniczej szkoły Sobiesław Cieciąła z Mistrzowic (Śląsk).
- Kotsehy Karol** (Pastor w Ustroniu). Historia biblijna czyli Dzieje Starego i Nowego Przymierza. W skutek rozporządzenia wysokiego Konsystorza ewangelickiego dla użytku Szkół ewangelickich w krótkości zebrane. Z mapą. Lwów, Milikowski 1851, w 8-ce, str. VIII i 277. 35 cent.
- Toż, tenże tytuł z opuszczeniem od: W skutek i t. d. aż do ewangelickich; natomiast: dla użytku Szkół w krótkości zebrane 1854. (Jestto jedna i taż sama edycja.)
- Książeczka o sadach i owocu względem nabywania, wychowania, pożytkowania, z baczniemi osobliwem na położenie klimatu Szląskiego, pisał ... Berno, druk Wdowy Rudolfa Rohrera, 1844, w 8-ce, str. 61 i 4 lit. tabl.
- Pieśni pogrzebowe i szkolne złożył i t. d. Z 1 kartką nut muzycznych Cieszyn, drukiem Prochaski, 1853, w 8-ce, str. 115. Opraw. 18 kr. m. k.
- Kotula B.** (nauczyciel w Majkowicach koło Bochni, rodem z Cierlicka). Psalmi i pieśni. Wiersze religijne Bochnia 1902. Nakładem autora. Druk Hillenbranda, w 8-ce, str. 77.
- Kozdraś Franciszek**. Dzielny wójt. Biblioteka E. Feitzingera. Tom 318.) Cieszyn (rok ?). Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 12.
- Gwiazda narodu polskiego i całej ludzkości (w 100 letnią rocznicę powstania Kościuszki). Część czystego dochodu przeznaczają się na korzyść »Macierzy szkolnej« i »Domu Narodowego« w Cieszynie. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 62.) Cieszyn 1894. Druk Prochaski, w 12-ce, str. 39.
- Z naszej wsi. Jak Agata używała czarów, aby jej krowy dużo mleka dawały. Z 10 rycinami. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 64.) Cieszyn 1894. Druk Prochaski, w 12-ce, str. 24.
- Krzyżacy i ich następcy. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XV.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 37—60.
- Kozubowski Feliks**. Z życia Polaków po świecie. (Opowiadanie i obrazki.) Serya pierwsza. To n. I. Chwile wiary. Z życia żołnierza francuskiego. — Przygoda naszego kapitana. — Czy za późno? — Podług sumienia. Cieszyn 1879. Nakład Malika. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 188.
- Krawiec** czarnoksiężnik. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 40.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 72.
- Krynicky Konstanty**. O Wiśle, jej dopływach i miastach nad nią leżących z 4-ma mapkami i wielu obrazkami. Wydanie 4. Warszawa 1898, w 8-ce, str. 121.
- Krzysztof Kolumb** i odkrycie Ameryki. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom V.) Cena 20 ct. Cieszyn 1884/5. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 59.
- Książeczka** katolicka zabawna (z rycinami). Cieszyn, nakład E. Feitzingera, 1877, 8 ct.
- obrazkowa Ach! co za przesliczna, z wierszykami. Cieszyn, nakład E. Feitzingera, 1886, w 16-ce, sir. 8 nl., z 8 kolor. obrazkami, 12 ct
- obrazkowa dla grzecznych dzieci. Cieszyn, nakład E. Feitzingera, 1886, w 16 ce, 8 obrazków, 12 ct
- o dobrych zwyczajach towarzyskich. Cena 40 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 503.) Cieszyn 1885/6. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 60.
- o księciu-biskupie Henryku Forster (z tegoż wizerunkiem), Cieszyn, nakład E. Feitzingera, 1877, 8 ct.
- o rolnictwie i gospodarstwie (kilka słów i porady dla rolników i gospodarzy). Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, 1877, 15 ct.
- Książę Aleksander Menżykow**, albo przygody pasztecjarza. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XVII.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera i Sp., w 16-ce, str. 68.
- Książę Eugeniusz**, prawy rycerz. Opowieść historyczna. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXVI.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8 ce, str. 61.
- Książka** dla członka Bractwa górniczych i hutniczych zakładów Arcyka. Albrechta (Fryderyka). Členská knižka i t. d. Druk Kutnera i Sp. (rok ?).

Księga duchów. Zbiór opowiadań o duchach, widmach, upiornach i smach tajemniczych. Cena 80 ct. Cieszyn 1896. Nakład E. Feitzingera, w 8-ce, str. 134 + III.

Kuba. O kulawym Kubie. Zdarzenie prawdziwe. Cena 20 h. Czysty dochód przeznaczony jest na cele budowy ewangelickiego kościoła w Frydku. Cieszyn 1901. Nakładem »Ewang. Związku wstrzeźnieliwości w Cieszynie«. Druk Barona, w 6-ce, str. 12.

Kubisz Jan (nauczyciel w Gnojniku). Niezapominajka, kilka wierszy dla szląskiej młodzieży ofiaruje Szlązak (Cały dochód, złożony z dobrowolnych darów, przeznaczony w połowie dla »Towarzystwa Naukowej Pomocy w Cieszynie«, w połowie na pomnik Mickiewicza w Krakowie.) Cieszyn, nakł. J. Kotuli, druk H. Feitzingera i Sp. 1882, w 16-ce, str. 14.

— Spiewy starego Jakóba, napisał Czysty dochód przeznaczają się na fundusz »Wydawnictwa ludowego«. Cieszyn 1889. Nakładem A. Sikory. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 28.

— Z niwy śląskiej, wiersze Lwów, Towarzystwo wydawnicze. Cieszyn, Tow. ewang. oświaty ludowej. Warszawa, księgarnia J. Sadowskiego. 1902, w 8-ce, str. XV + 182, z portretem autora.

Kuchnia zwyczajna domowa. Nowa obywatelska książka kucharska, zawierająca łatwe wskazówki w gotowaniu i przyrządzaniu używanych w życiu obywatelskim zup, warzyw, sosów, potraw mięsnych i rybich, klusek, sałat etc. Cena 40 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 504.) Cieszyn 1885/6. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 79.

Kuczera Andrzej, ks. Krótkie nabożeństwo do świętego Alojzego. Wydał za pozwoleniem ks. bisk. Wikaryatu Generalnego w Cieszynie Cieszyn 1878. W drukarni H. Feitzingera, w 8-ce. str. 47.

Kukucz Jan. Wybór zawodu. Wydawnictwo »Politycznego Towarzystwa ludowego« w Cieszynie. Cieszyn 1900. Drukiem Kutzera i Sp., w 8 ce, str. 21.

— zobacz **Jan z Borku.**

Kulisz Karol, ks. Bez Boga na świecie. Opowiadanie z życia ludu słowackiego, napisała Krystyna Royówna. Tłómaczył z języka słowackiego Z 12 obrazkami. Wydawnictwo »Dla Wszystkich«. Ligotka kameralna, Śląsk austr. Striegen, Śląsk pruski. Nakładem Reinholda Urbana 1903, w 8 ce, str. 64.

— O pielęgnowaniu chrześcijańskiej społeczności. Napisał Cieszyn 1902. Nakładem »Towarzystwa ewang. ośw. lud.« Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 24.

— Tajemnica krzyża. Kazanie. Wygłosił w pierwszy piątek postny 1903 r. w kościele Jezusowym w Cieszynie. Cieszyn. Nakładem

»Tow. ew. ośw. lud.« 1903. Druk Machaczka. w 8-ce, str. 16.

Langer Antoni, ks. Na pamiątkę założenia węgielnego kamienia przy budowaniu nowego kościoła parafialnego pod wezwaniem św. biskupa Mikołaja, w Pierscu. Z pozwoleniem przewiel. Kapitułar-Wikaryatu w Cieszynie 3. lutego 1887, Nr. 261, w 8-ce, str. 9.

Ligocki Franciszek, ks (proboszcz w Cierlicku). Na Abrahamowiny ks. Kolka, proboszcza w Błędowicach, d. 24. kwietnia 1890. Rozpoczyna się: »Pięćdziesiąt lat, to żart«, druk Prochaski, w 8-ce, str. 4.

Listki wiosenne. Jednodniówka. Na dochód gimnazjum polskiego w Cieszynie. Kraków w czerwcu 1897 r., w 4-ce, str. 8.

List pasterski arcybiskupów i biskupów Austrii, dan we Wiedniu d. 11. listopada 1891. Rozpoczyna się: »Najmilsi w Panu! Wielkie i ważne zadania i t. d. (tłómaczył ks. Londzin). Druk K. Prochaski w Cieszynie, fol., str. 10.

Londzin Józef, ks. Kilka druków śląskopolskich z zeszłego i pierwszej połowy bieżącego stulecia z szczególniejszem uwzględnieniem innych książek polskich używanych przez ludność polską w Księstwie Cieszyńskim. III. Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za r. szk. 1897/8. Cieszyn 1898, w 8-ce, str. 3—22.

— Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX. stulecia. VII. Sprawozdanie dyrekcji polskiego gimnazjum prywatnego w Cieszynie za r. szk. 1901/02. Cieszyn 1902, str. 3—43 i odbitka: Lwów, Warszawa, Cieszyn 1902, nakładem Towarzystwa wydawniczego, w 8-ce, str. 43.

— Zapowiadanie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie Cieszyńskim. VI. Sprawozdanie dyrekcji polskiego gimnazjum prywatnego w Cieszynie za r. szk. 1900/1901. Cieszyn 1901, str. 3—41 i odbitka: Lwów, nakładem Towarzystwa wydawniczego, w 8-ce, str. 41.

Losy Genowefy. Ciekawa i wzruszająca historia dla dojrzałej młodzieży i dla wszystkich, osobliwie nieszcześliwych i zasmuconych jako źródło pociechy i wzór godny naśladowania. Nowo przerobione wydanie. Z 9 rycinami. Cena 40 h. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom VI.) Cieszyn 1884/5. Druk Schmeera w Bielsku, w 8-ce, str. 87.

Lukaščík Rudolf. Stávka Ostravsko-Karvínska a komu měly prospěti týdni výplaty. Lhotka u M. Ostravy 1896, w 8-ce, str. 62.

Lumpacyusz Vagabundus, zły duch czyli Trójka hultajska. Bajka wielce pouczająca. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 37.) Cieszyn 1889. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 79.

Luter Marcin, dr. Postyla domowa. Wy-

dana przez »Tow. ewang. ośw. lud.« w Cieszynie. Część I. Adwent - Zielone Świątki. Cena 1 zlr. 50 ct. Cieszyn 1882. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 400. — Część II. Niedziele po św. Trójcy. Cena 1 zlr. 50 ct. Cieszyn 1883, w 8-ce, str. VI + 401 — 829.

Łazy (koło Frysztatu). Hura! Pozor! Wydawca: Jerzy Kijonka, pułer (1904). Paszkwil przeciw budowniczemu Sedlařikowi; drukarnia niewymieniona, w 8-ce, str. 2.

Łukaszewicz Jul. Ant. Ofiara intrygi cioci. Obrazek z życia oficyalistów w Galicyi. Nowela. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom XIV a.) Cieszyn 1887. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 62.

— I. Rabin cudotwórca. Nowela. II. Praktyczni i niepraktyczni. Obrazek z życia kolo-nistów. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XIV b.) Cieszyn 1887. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 55.

— Kochaj swój obrządek! Obrazek z życia ludu we wschodniej Galicyi. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XV.) Cieszyn 1887. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 33.

Macierz szkolna. Odezwa »Do Przewielebnego Duchowieństwa«. W Cieszynie, w lutym 1887, w 4-ce, str. 2. — Odezwa p. t. »Narodzie polski!« W Cieszynie w maju 1887, w 4-ce, str. 3. — »Odezwa do narodu polskiego«. W Cieszynie d. 25. listopada 1897, w 4-ce, str. 4 (ze spisem datków). — »Głos ludu polskiego na Śląsku do Polaków zamieszkałych w Ameryce«. W Cieszynie, d. 5. lipca 1899, w 4-ce, str. 2. — »Odezwa do narodu polskiego«. Cieszyn, w listopadzie 1899, w 4-ce, str. 4, ze spisem datków. — Memorandum betreffend die Uebernahme des Privat Gymnasiums mit polnischer Unterrichtssprache in Teschen in die Staatsverwaltung (Cieszyn, w lutym 1901), fol., str. 5 (dla posłów niemieckich). — »Memoryał w sprawie założenia polskiego seminarjum dla nauczycieli ludowych w Cieszynie« (pierwsze wydanie w r. 1901 bez daty, drugie we wrześniu 1902); pierwsze wydanie w 4-ce, str. 2, drugie ze spisem datków w 4-ce, str. 4. — »Memoryał do Koła Polskiego we Wiedniu w sprawie upaństwowienia gimnazjum polskiego w Cieszynie«. Cieszyn, w kwietniu 1902, fol., str. 2. — Odezwa do narodu polskiego (»Śląsko! spoliczujesz że ty kiedy?«) W Cieszynie, w kwietniu 1902, w 4-ce, str. 4, ze spisem datków. — Odezwa w sprawie polskiego gimnazjum i polskiej szkoły ludowej w Cieszynie. (»Śląsko! odmienczujesz że ty kiedy?«) W Cieszynie, w styczniu 1903, w 4-ce, str. 4, ze spisem datków. — Odezwa w sprawie utworzenia funduszu stypendyalnego i wybudowania bursy dla młodzieży polskiej w Cieszynie. W Cieszynie,

w sierpniu 1903, w 4-ce, str. 2. — Odezwa »Po upaństwowieniu gimnazjum polskiego w Cieszynie«. Cieszyn, w czerwcu 1904, w 4-ce, str. 2.

Macoszek Antoni, ks. Przewodnik po Śląsku Cieszyńskim wraz z opisem topograficzno etnograficznym i szcicem dziejów Księstwa Cieszyńskiego ułożył Z 19 ry-cinami, 6 mapkami i planem miasta Cieszyna. Dochód czysty przeznaczono na fundusz żelazny »Czytelni« w Boguminie. Lwów 1901. Nakład Towarzystwa wydawniczego. Druk Anczyca i Sp. w Krakowie, w 8-ce, str. 128.

Madlę Anton. Das Herzogthum Schlesien unser Heimatland. Mit einem Kupfer und einer Karte. 1.—3. Auflage. Troppau 1859, w 8-ce, str. 234.

Magelona, piękna, i hrabia Piotr z Pro-wansyi z srebrnymi kluczami. Cena 40 h. (Bibl. E. Feitzingera, Tom 21.) Cieszyn 1888. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 59.

Malinowski L. Listy z podróży etnograficznej po Śląsku w czasopiśmie »Na dziś« I, 289 i dalsze. Kraków.

— Studya śląskie. (Rozpr. wydz. filol. Akad. Um. Kraków. Tom VIII.) Kraków 1882.

— Zarys życia ludowego na Śląsku. Warszawa 1877.

Mareipotama, córka pampasów. Opowiadanie z życia Indyan. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 204.) Cieszyn 1900. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 61.

Marta i Marya. Dwie powieści wiejskie. Cena 40 h. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 76.) Cieszyn (rok ?). Druk Prochaski, w 8-ce, str. 66.

Masoni czyli wolnomularze, co chcą? co działają? i do czego dążą? powtórne wydanie. Cieszyn, nakł. K. Malika, druk Marki w Mi-kołowie, 1879, w 8-ce małej, str. 78 i 2 nl., 30 ct.

**Maternowski Marceli, vide Czuczyn-
ski Aleksander, dr**

Matulski Jan Kanty, ks. Rocznik ka-zań niedzielných. wypracował kapłan dyecezy wrocławskiej Kraków 1887, w drukarni »Czasu«, w 8-ce, str. 212.

Matuszyński Paweł Al. Stan, ks. Historia kościoła Orłowskiego, wydana na 600 letnią pamiątkę jego założenia. Z obrazkiem łaskami słynącej Matki Boskiej w Orłowej w c. k. Szlą-ku. Praga czeska, druk K. Bellmanna, 1868, w 8-ce, str. 24.

— O męstwie chrześcijańskim. Książka wydana przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra« dla ludu polskiego na Śląsku w Cieszynie, nakładem »Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra«, czcionkami H. Feitzingera 1874. Rok pierwszy. Pierwszego roku N. 1., w 8-ce, str. XXI + 112.

- O naśladowaniu Najświętszej Maryi Panny. Dzieło na wzór Naśladowania Jezusa Chrystusa. Księg IV. Ułożył ks. d'Herouville, a z franc. języka podał w oczystym ks. P. A. S. Matuszyński, kapłan dyecezyi wrocławskiej c. k. Szlaska. Rzeszów, druk i nakład Pelara, 1868, w 12-ce, str. 540, 1 zlr.
- Żywot bł. Jana Sarkandra męczennika, napisał proboszcz w Łąckach. Wydanie „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Szląsku”. Rok drugi (2). Drugiego roku N. jeden, w Cieszynie 1875, nakładem „Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra”, czcionkami H. Feitzingera, w 8 ce, str. 192, 60 cent.
- Matzura Josef.** Illustrierter Führer durch die Beskiden und die angrenzenden Landschaften, mit Karten und Plänen. Teschen 1890. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 318.
- Meluzyna, piękna.** Cudowna historia o morskiej pannie i jej walecznym potomstwie. (Biblioteka E. Feitzingera Tom 9.) Cieszyn 1884/5. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 55.
- Michejda Fr., ks.** Kazanie przy uroczystości poświęcenia szkoły w Ustroniu I Adwent 30. XI 1902. Wygłosił: ... pastor w Nawsiu. Dochód z sprzedaży na Ewang. Zakład sierocy i ochronkę w Ustroniu W Cieszynie 1903. Druk Barona w Cieszynie, w 8 ce, str. 13.
- O wyborach duszpasterzy, napisał ... pastor nawiejski (Odbitka z „Przyjaciela Ludu”). Cena 10 ct. Cieszyn 1894. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 22
- „Piśmiennictwo i wydawnictwa ludowe na Śląsku austr.”, referat umieszczony w Pamiętniku Zjazdu literatów i dziennikarzy polskich 1894. Tom I Referaty i wnioski, ustęp 17, w 8-ce, str. 13.
- Polscy ewangelicy. Odbitka z „Przyjaciela Ludu”. Cieszyn 1900. Nakładem Redakcyi „Przyjaciela Ludu” w Nawsiu. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 46.
- Przemówienie ... na Wieczorku Mickiewicza w Czytelni ludowej w Cieszynie dnia 6. grudnia 1891, w 8 ce, str. 4.
- Michejda Jan, dr.** Mowa posła ... wypowiedziana w Sejmie śląskim przy rozprawie budżetowej (1903) Nakładem dra Michejdy. Drukiem Kutzera i Sp., w 4 ce, str. 4
- Obacz: **Świeży, ks.**
- Michejda Jerzy.** „Nasz Cesarz, 1848—1898. Pismo jubileuszowe dla młodzieży. Wydane przez Tow. naucz. wiejskich pow. ciesz. 1898, w 8-ce, str. 32.
- Święto reformacji w szkole: I. Życie Lutra. — II. Życie Jana Husa Napisał ... nauczyciel w Ustroniu. Cieszyn 1901. Nakładem „Towarzystwa ewangelick. oświaty ludowej”. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 22.
- III. Apostoł Paweł. Napisał ..., nauczyciel w Ustroniu. Cieszyn 1902. Nakładem „Tow. ew. ośw. lud.” Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 20.
- Michejda Karol, ks.** O pijaństwie. Odczyt ... wygłoszony na walnym zebraniu „Ew. Tow. ośw. lud.” w Cieszynie d. 8. marca 1889 Cieszyn 1889. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 29.
- O śmierci dra Marcina Lutra. Odczyt miany na walnym zgromadzeniu Ewang. Towarzystwa oświaty ludowej dnia 13. lutego r. 1891. Cieszyn. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 31.
- Michejda Władysław.** Przemówienie akademika ..., wygłoszone imieniem „Znicza” w dniu 17. kwietnia 1899 r. nad grobem ś. p. Franciszka Górniaka w Sibicy. Nakład „Znicza”. Druk Koziańskiego w Krakowie, w 8-ce, str. 4.
- Miehnik Therese.** Aufruf an das schlesische Landvolk. Von ..., geb. Strzisch. Preis (des Heftchens) 1 Krone. Um Verbreitung des Heftchens wird gebeten, da der Reinertrag der Errichtung einer „Landwirtschaftlichen Schule für Mädchen” gewidmet wird. Teschen 1902. Druck von Kutzer & Cie., w 12-ce, str. 23.
- Miesięcznik,** obraz dziejów bieżących. Cieszyn 1851—52 w 4-ce (od 26. Lipca do 29. Maja 1852). Wychodził w każdą ostatnią sobotę miesiąca. Redaktor P. Stalmach.
- Miesięcznik pedagogiczny,** pismo poświęcone szkole i rodzinie. Organ „Polskiego Towarzystwa pedagogicznego w Cieszynie, wychodzi od r. 1892 w Cieszynie co miesiąc; najróż pod redakcją H. Filasiewicza, od r. 1903 pod redakcją prof. Górala. Prenumerata roczna 3 K.
- Mik, dr** Tajemnice magii, wyczerpująca nauka wykonywania najpiękniejszych i najtrudniejszych sztuk magicznych oraz wywoływanie duchów z 93 ilustracyami. Cena 1 zlr. 30 ct. (Cieszyn (rok?). Nakład E. Feitzingera. Druk Miarki w Mikołowie. Tom I. w 8-ce, str. 134 + IX, Tom II. w 8-ce. 116 + IX.
- Wywoływanie duchów, Wyjaśnił Cieszyn (rok?). Nakładem E. Feitzingera. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 13.
- Miłkowski Stanisław.** Antoni Nicnasytek. Powieść z prawdziwego zdarzenia. Cieszyn 1900. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 70.) Cena 40 h, w 8-ce, str. 59.
- Na rodzinnej ziemi. Powieść dla ludu. Cieszyn 1900. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 68.) Druk Prochaski, w 8-ce, str. 64.
- Młyn djabelski** na Górze Wiedleńskiej czyli Rycerz Günter z Szwarcanau. Ciekawa opowieść dla młodych i starych. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXVII.) Cieszyn 1888, w 8-ce, str. 60.

Młynareczki. Trzy piękne młynareczki w rekach krwawego rabusia. Prawdziwe zdarzenie z przeszłego stulecia. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom X.) Cieszyn 1884/5. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 37.

Modlitwa do Najśw. Matki Boskiej Szkaplerznej. Bądź pozdrowiona, o Maryo! Drukiem Prochaski w Cieszynie 1893.

— do Pana Jezusa w Piwnicy. Wszystkim chrześcijanom pożyteczna modlitwa. Druk Orła we Frydku, w 16-ce, str. 3 z obrazkiem.

— we czwartek na pamiątkę smutku i krwawego potu Jezusa Chrystusa w ogroju. — Modlitwa w piątek na pamiątkę śmierci Jezusa Chrystusa. Druk Klimka w Bielsku (rok ?), w 8-ce, str. 2.

Modlitwy z włoskiego przetłumaczone na język niemiecki a z niemieckiego na ten, który jest w Nionżenstwie Tieszynskim zwyczajny. Z dozwoleniem, y Approbacyom Cysarsko-kralowskiej Cenzury. W Bernie. w Drukarni Jana Sylwestra Siedlera, privilegirowanego Typografa 1788, w 12-ce, str. 124.

Monatsschrift von und für Schlesien, 1829.

Monczka Antoni, ks. (proboszcz w Szonowie, rodem z Cieszyna). Przeznaczenie szkoły i powinności rodziców względem tejże. Pamiątka poświęcenia nowej szkoły w Szonowie d. 22. Wzięcia 1856 przez Dochód poświęca się na upiększenie kościoła. Cieszyn. Druk Prochaski 1856, w 8-ce, str. 24.

Motzko Jan, ks. Dla nauki i obrony przeciw zaczepkom protestanckim. Napisat Przyjaciół ludu katolickiego. Czytaj i daj innym do czytania! Cieszyn 1898. Nakładem «Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra». Drukiem Kutzera i Sp. Cena 15 ct., w 8-ce, str. 64 i 1 tabela.

Mrowiec Jerzy, ks. Świadectwo kościoła o dwójakiej społeczności. Kazanie, które na dniu 24. sierpnia 1895 jako w rocznicę założenia kościoła błędowskiego wygłosił i na życzenie presbyterswa zboru błędowskiego do druku podał..., pastor na Wiśle. Czysty dochód na budowę ew. kościoła w Boguminie. Cena 10 ct., w 8-ce, str. 17.

Muthman Jan. Wierność, Bogu y cesarzowi czasu powietrza Morowego należąca i pokazana przez ... Sługę Ewanjeliję przy kościele Jezusowym przed Cieszynem. Drukował w Brzegu Gottfried Tramp 1716, w 8-ce, str. 118.

Naake-Nakęski. Wacław, obacz **Pia-stun** albo **Twardowski.**

Na granicy Indyan, czyli bezpieczna ręka Powieść meksykańska. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 206.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 61

Narządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych o uwolnieniu gruntów z ciężarów

w księstwie Śląskiem. W Wiedniu d. 11. Lipca 1849 r. Rozpoczyna się: »Według najwyższego pozwolenia z d. 10. Lipca 1849.« Drukowano u Karola Prochaski w Cieszynie, fol., str. 26 + wykazy 19 nl.

Navratil Michael, JUDr. Almanach sněmu vedovstí slězského 1896—1902 s žjvotopisy poslańcu Tiskem Porta v Plzni. Cena 20 kr.

Niewiasta, zaczęła wychodzić jako dwutygodnik w 8-ce w Cieszynie 1896, od 1898 wychodzi w Bielsku

Niezapominajki Wybór najlepszych wierszy do imiennika. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 501.) Cieszyn 1885/6. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 48.

Nie głupi. Śmiech. Zbiór frazdek, anegdot i humorystycznych opowiadań w trzech częściach. Zebrał i do druku podał ... Nakład E. Feitzingera, druk Axtmanna Część I, cena 65 ct., w 8-ce, str. 103. — Część II, cena 45 ct., w 8-ce, str. 64 — Część III, cena 45 ct., w 8-ce, str. 73 (rok ?).

Nitman K. J., dr. W palącej sprawie. (W sprawie popierania »Macierzy szkolnej«) Iris, pismo literackie i artystyczne. Zeszyt XII. Grudzień 1899 r. Lwów, str. 551—557.

Niuch tabaki na Abrahamowiny a Imienniny dla Księstwa plebana Jana Zahradnika w Grojdcu Rozpoczyna się: Kiedy żołądek Janusju kochany. I Schuberts Buchdruckerei in Mysłowitz (Wiersz 1 kartka, 1869.

Notizenblatt der hist. statistischen Section der k. k. mähr. schles. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde. Redigirt von Christian Ritter d'Elvert, Brunn. Druck von Rudolf M. Rohrer. Verlag der k. k. m.-s. Gesellschaft. Jahrgänge: 1864, 1866, 1872, 1873, 1874, 1881, 1882, 1884, 1887.

Nowiny dla ludu wiejskiego. Tygodnik wydawany przez J. Paducha i A. Żlika, zaczął wychodzić w Cieszynie d. 5. lipca 1848 co tydzień w 4-ce, str. 8. Ostatni numer wyszedł d. 28. marca 1849. Całe wydawnictwo obejmuje str. 314. Druk Prochaski. Ks. Paduch podpisywał Nowiny do 11. października 1848, następnie A. Żlik podpisywał sam do d. 27. grudnia 1848, następnie aż do zamknięcia wydawnictwa: Paweł Kajzar. (Nowiny wydawano przeciw Tygodnikowi Cieszyfkiemu.)

Nowiny polskie z Ostrawy wychodzą co druga niedzielę w Ostrawie morawskiej. (Pierwszy Nr. wyszedł d. 3. kwietnia 1904) w 4-ce. Redaktor: Zygmunt Mayer, druk Vichnara w Przywozie.

Nowiny śląskie. Tygodnik polityczny dla zachowania interesów ojczyzny. Cieszyn. 1868—9 od 27. czerwca Red. K. Prochaska. Cena roczna 4 złr.

Nowy Czas wychodzi w Cieszynie od r. 1877 dwa razy na miesiąc pod redakcją pastora A. Glajcara w Drogomyślu.

Obrazki z Dąbrowy (jednodniówka). Cena 15 kr. Czysty dochód na założenie Towarzystwa dla ochrony kresów. Drukami A. Koziańskiego w Krakowie, w 4-ce, str. 12. (Paszkwil wydany z okazji wyborów gminnych w Dombrowej. odbytych dnia 20. kwietnia 1901).

Obwieszczenie L. 11.951. »Regulamin tyczący się ściągnięcia podatku dodatkowego«. Od c. k. śląskiej Dyrekcji skarbu w Opawie, dnia 19 lipca 1901, fol., str. 4.

Odezwa do Katolików względem książki przez Pana Pawła Kajzara niedawno w Cieszynie wydanej. Cieszyn 1850. W tłoczni Karola Prochaski, w 4-ce, str. 7.

— do ludu śląskiego w sprawie wydawnictwa gazety ilustrowanej »Swit«. Cieszyn, w Czerwcu 1896 r., fol., str. 1.

— »Do Ludu śląskiego. Wstań ludu roboczy i spróbuj swej mocy!« (polecająca w V kurii wybór Cingra przed wyborami d. 9 marca 1897.) Nakładem: Tadeusza Regera w Cieszynie. Czcionkami Prochaski, w 8-ce, str. 4.

— Do Szan. Pp Wyborców-ewangelików' (Członkowie ewangelicy Centralnego Komitetu Narodowego polecają ks. Londzina jako kandydata na posła do sejmiku śląskiego) W Cieszynie, 28. października 1902, w 4-ce, str. 2.

— »Kochani ziomkowie i rodacy! Ciężki bój jesteśmy zmuszeni toczyć« i t. d. (odezwa w sprawie wyborów do sejmiku w r. 1890), plakat.

— Komitetu wyborczego dla gmin wiejskich wschodniego Szląska z d. 20. maja 1885 (polecająca wybór Fr. Obracaję do rady państwa) Rozpoczyna się: »Ziomkowie! Szlązacy! Wybory do rady państwa przede drzwiami są« (po polsku i po niemiecku). Druk Prochaski w Cieszynie, w 4-ce, str. 4.

— Komitetu wyborczego polecająca wybór Emanuela Buławy z Jabłonkowa na posła do sejmiku z miast Skoczowa, Jabłonkowa i Strumienia wydana w Jabłonkowie d. 17. czerwca 1890. Rozpoczyna się: »Obywatele! Za kilka dni odbędą się wybory do sejmiku« (po polsku i po niemiecku). Druk Kutżera i Sp., plakat.

— polecająca polskich i czeskich kandydatów na posłów do sejmiku śląskiego w r. 1896. Rozpoczyna się: »Kochani rodacy! Głos radości odezwał się w roku 1890« Druk Kutżera i Sp, duży plakat.

— polecająca wybór ks. Świeżego na posła do rady państwa (d. 3. marca 1891). Rozpoczyna się: »Rodacy! Wiadomo Wam, że Rada państwa została rozwiązana.« Druk Prochaski, plakat.

— »Mili Bracia! Żle się dzieje — bardzo źle«

(odezwa z r. 1896 w sprawie wydawnictwa »Głosu ludu śląskiego«) Druk Axtmanna we Frysztaście, plakat.

— okręgowego komitetu wyborczego partii liberalnej z d. 6. paźdz 1873. Rozpoczyna się: »Współobywatele! Reformą wyborczą z d. 2. kwietnia r. b.« (po niemiecku i po polsku). Buchdruckerei von Prochaska in Teschen, w 4-ce, str. 4

— »Polskiego Towarzystwa pedagogicznego na Śląsku«. W Cieszynie, w kwietniu 1904 (w sprawie wakacyjnego kursu uniwersyteckiego), w 4-ce, str. 3.

— Rodacy! Rozwój nowożytnego przemysłu i zapotrzebowanie robotnika i t. d. (odezwa w sprawie budowy Domu polskiego w Morawie Ostrawie 1899), w 4-ce, str. 2, ze szkicem »Domu Polskiego«. — Odezwa Przesyłając w załączeniu statut i t. d. (wezwanie do przystąpienia do Tow. budowy Domu Polskiego). w 4-ce, str. 1 (1899).

— »Rodacy, Szlązacy! Ledwo rok upłynął« i t. d z d. 20. sierpnia 1871 (odezwa Komitetu narodowego w sprawie wyborów do sejmiku). Druk K. Prochaski w Cieszynie, fol., str. 1.

— Rodacy! Najwyższym patentem z d. 23. maja 1890 i t. d. (wspólna odezwa Polaków i Czechów w sprawie wyborów sejmowych w r. 1890). Druk K. Prochaski w Cieszynie, plakat.

— Rodacy! Znowu nadchodzi chwila i t. d. (wspólna odezwa wyborcza Polaków i Czechów, wydana z powodu wyborów do sejmiku śląskiego, wypisanych na d. 3. listopada 1902). Drukami Kutżera i Sp. (plakat).

— Stanowisko dra Kreisla wobec sprawy polskiej i t. d. (skierowana przeciw wyborowi dra Kreisla podczas wyborów do rady państwa w r. 1901 przez kilku wyborców z powiatu frysztackiego).

— »W imię Boże! Stoimy przed wyborami do gminy« (odezwa w sprawie wyborów gminnych w III. kole w Dąbrowej). Dąbrowa, dnia 12 kwietnia 1901. Drukami Axtmanna, w 4-ce, str. 1.

— W sprawie »Towarzystwa Domu Narodowego« w Cieszynie. Czcigodni rodacy! Wiadomo Wam już wszystkim i t. d. W Cieszynie, d. 3. września 1897. Drukami Kutżera, w 4-ce, str. 2 (ze spisem ofiarodawców str. 4).

— Odezwa z dnia 30. września 1897. Czcigodny Panie! Wiadomo Panu, że »Tow. Domu Narod.« w Cieszynie zakupiło tak zwany »Hotel Schreinzer« i t. d., w 8 ce, str. 2.

— w sprawie wiecu, odbytego d. 1. sierpnia 1897 r. w Grabinie, plakat.

— »Wśród okoliczności nadzwyczajnych macie wybierać posłów do Rady państwa we Wiedniu.« (Wspólna odezwa Polaków i Czechów polecająca kandydatów do wyborów do Rady

państwa w styczniu 1901.) W formie plakatu, druk na obu stronicach.

- Wydziału Towarzystwa Domu Narodowego w Cieszynie (prośba o przystępowanie do Towarzystwa). W Cieszynie, w lipcu 1887, str. 3.
- Wystawa ludoznawcza w Cieszynie. W Cieszynie, w czerwcu 1903, ze spisem przedmiotów, w 4-ce, str. 4.

Odgłosy radosne Gminy Brónowskiej, przy uroczystym poświęceniu krzyża wieży i dzwónów kościoła nowozalożonego w Brónowie d. 27. paźdź. 1874. Druk Klimka w Bielsku, w 8-ce, str. 4.

- Parafian Ligotekich przy uroczystym poświęceniu nowego dzwona d. 29. grudnia 1856 fundowanego; na pamiątkę pięćdziesiąt-letniego poświęcenia tegóż Kościoła. Ignatz Richtarski. Rozpoczyna się: »Już poświęcone to dzieło dla Ciebie.« Drukiem Karola Prochaskiego w Biłsku, w 8-ce, str. 4.

Ogłoszenie C. k. komisya krajowa dla uwolnienia gruntów z ciężarów w księstwie Śląskiem wzywa tych, którzy mają prawo używania polyań itd. W Opawie, d. 15. Paźdz. 1849, fol., str. 1.

- od c. k. komisji krajowej dla uwolnienia gruntów z ciężarów w Opawie d. 15. Paźdz. 1849, w 4 ce, str. 11.

Ojciec, syn i wnuk. Powieść wiejska. Cena 40 h. (Biblioteka E. Feitzingera, Tom 77.) Cieszyn (rok). Druk Prochaski, w 8-ce, str. 75.

Olejak Błażej, ks. pleban w Ligocie pod Bielskiem. Droga krzyżowa czyli męka i śmierć zbawiciela naszego J. Chr. w rozmysłaniach czyli stacyach przedstawiona, pierwotnie dla pożytku i wygody parafian Ellgockich w Śląsku, ułożona i do druku podana przez Wyd. 3cie ster, i nakładem ks. Osuchowskiego Stan., prob. wieliczkiego, na miłą pamiątkę moim parafianom do druku podane. Bochnia, W. Pisz, 1858, w 16-ce, str. 46, 40 ct.

- Toż, tamże, także wydanie 3-cie, 1867, w 16-ce, str. 48. (Data pierwszej aprobaty w r. 1848.)

Ołtarzyk złoty wonnego kadzenia Bogu najwyższemu, czyli: doskonalenie się w nabożeństwie dla młodzieży. Wydanie nowe. Frydek 1900. Druk Orła, w 8-ce, str. XIII + 208.

Ondraszek, słynny dowódzca zbójców w śląskim Beskidzie. Opowiadanie prawdziwe z zeszłego wieku opracowane podług najlepszych źródeł historycznych. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera, Tom XXXVI.) Cieszyn 1889. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 100.

Opowiadania czarodziejskie, trzy ciekawe, dla młodych i starych. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera, Tom 55.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki, w 8-ce, str. 55.

Oreł Aloizy, ks dziekan. Anioł Stróż. Książka do nabożeństwa. Ułożona z dodatkiem Litanii, Pieśni nabożnych i Stacy. Wydanie drugie. Frydek 1894. Nakład i druk Fr. Orła, w 16-ce, str. 128.

- Marya nieustaj pomoc czyli Książka do nabożeństwa z dodatkiem Modlitw, Litanij, Pieśni, Stacyj, Nieszporów i t. d. Wydanie trzecie. Frydek 1902. Druk Orła, w 8-ce, str. 473 + V.

Orts Repertorium des Herzogthums Ober- und Nied r-Schlesien. Auf Grundlage der Volkszahlung vom 31. December 1869 bearbeitet von der k. k. statistischen Central-Commission. Wien 1872, w 8-ce, str. 40.

- von Schlesien nach dem Ergebnisse der Volkszahlung vom 31. Dezember 1900. Troppau 1901, w 4-ce, str. 59

Orzeł biały śpiący czyli Prococtwo staro-pustelnika z gór Karpackich. Dodane inne ważne prococtwa o naszej Kochanej Ojczyźnie Polsce, a mianowicie trzy przepowiednie Ojca św. Wydanie drugie Cieszyn 1889. Nakład E. Feitzingera. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 44.

Ostrowski Józef. IIstoria rzymska Kajusa Wellejusza Paterkula, poświęcona konsulowi Markowi Winicyuszowi. I. i II. Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za r. szk 1895/6 i 1896/7, w 8-ce, str. 3—18 i 3—64.

Otto Leopold, ks. dr. (ur. 1819). »Chry-stus idzie, by sądzić żywe i umarłe, jak się więc gotować należy na to przyjęcie jego«. Kazanie, powiedziane w 2-gą niedzielę adwentu 10-go grudnia 1865 r. w ewangelickim kościele Chrystusowym w Cieszynie. Cieszyn 1866.

- »Dlaczego wielu jest powołanych a mało będzie wybranych.« Kazanie, powiedziane w 20. niedzielę po Trójcy św. 9. października 1864 w ewang.-augsb. Zborze cieszyńskim przez ..., pastora Zboru Ewang.-Augsb. Warszawskiego. Cena 10 kr. Cieszyn 1864, druk Prochaski, w 8-ce, str. 14.

— Książeczka o małżeństwie, ułożona dla ludu chrześciańskiego. Cieszyn, druk Prochaski, 1872, w 8-ce, str. 67, 30 ct.

- Mniejszy Katechizm Marcina Lutra Doktora św. Teologii, obróbił ..., pastor. Cieszyn 1869. Druk Prochaski, w 16-ce, str. 245 + III. — Wydanie stereotypowe, upoważnione przez c. k. ministerstwo wyznań i oświecenia. Cieszyn 1896. Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 119. — Odbitka z katechizmu ks. dra L. Otto. Cena 6 h. Cieszyn 1903. Druk Machaczka, w 16-ce, str. 30.

— Postyla czyli Wykład Ewangelij i Listów na wszystkie niedziele i święta uroczyste roku kościelnego. Cieszyn 1892. Nakład »Tow. ewang. ośw. lud.« Druk Kutzera i Sp.

— »Rozmyślania i Kazania« z życiorysem ks. Otto, opracował ks. Fr. Michejda. Nakład »Ewang. tow. ośw. Ind.« w Cieszynie.

— Wykład Objawienia św. Jana. (Przedruk z »Zwiastuna ewangelicznego«.) Cena 2 K 50 h. Cieszyn 1904. Nakład J. Boruty. Druk Machaczka, w 8-ce, str. 169.

Pamiętka z Sałajki. Ofiarowana wszystkim pobożnym czcicielom Krzyża świętego. Cieszyn 1895. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 23.

— z pań Frydeckiej. Ofiarowana wszystkim pobożnym czcicielom Maryi i Najświętszemu Serca Jezusowego. Druk Fr. Orla we Frydku (rok ?), w 8-ce, str. 8.

Pamiętnik Czytelnii ludowej w Cieszynie na Śląsku austriackim, wydany z powodu 25-letniego jubileuszu. Cieszyn 1887. Nakładem Czytelnii ludowej. Drukiem Henryka Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 102.

— z powodu 1050-letniej uroczystości założenia miasta Cieszyna. Cieszyn 1860. Druk Prochaski, w 12-ce, str. 103. (Album aus Anlass der 1050-jährigen Feier der Gründung der Stadt Teschen.)

Pamiętniki kościoła ewangelickiego z łaski danego przed Cieszynem, przed stoma laty założonego, przy świątobliwym obchodzeniu miłosiwego lata 24. Maja 1809 dla zborów ewangelickich polskich około Cieszyna spisane i wydane w Cieszynie.

Parylak Piotr Iligenia na Taurydzie. Dramat w 5 aktach Goethego (tłómaczenie). Wydanie 2. przejrzane i poprawione. V Sprawozdanie dyrekcji prywat. gimn. polsk. w Cieszynie za r. szk. 1899/1900. Cieszyn 1900, w 8-ce, str. 3—50 i odbitka str. 50.

— Polsko-niemiecki i niemiecko-polski Słownik kieszonkowy Do użytku prywatnego, w kioskach i szkołach, opracował c. k. profesor gimn. (dyrektor gimnazjum polskiego w Cieszynie.) W Berlinie (1897)

— I. Przekłady z literatury ruskiej; II. Z nie-tłómaczonych poezji łacińskich Kazimierza Sarbiewskiego; III. Aforyzmy; IV. Sprawozdanie dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie za r. szk. 1898/9. Cieszyn 1899, w 8-ce, str. 3—13.

— Statystyka prywatnego gimnazjum polskiego w sprawozdaniach od 1895/6 do 1900/1901.

Pawełek Jan. Przepowiednie o przyszłej wojnie europejskiej według objawienia św. Jana, napisał (dla chrześcian ewangelickich...., rolnik w Cierlicku przy Cieszynie. Wydanie drugie. Cena 18 ct. Cieszyn 1896. Druk Axtmanna we Frysztać, w 8-ce, str. 31.

Pawlas Bernard. Polsko-niemiecki wokabularz. Polnisch-deutsches Wörterbüchlein, worin die zum Reden gebräuchlichsten Wörter und Gespräche enthalten sind. Zum Nutzen der Trivialschulen im Herzogthume

Schlesien. Vierte verbesserte Auflage. Teschen 1852. Gedruckt und im Verlage bei Karl Prochaska, w 8-ce, str. 66

Paulini Andrzej. Nauka ewangelii Christusowej dla dziełatek szkół ewangelickich na wsi na zrządzenie wyższych urzędów złożona przez, Kaznodzieję zborów ewangelickich około i w Bystrzycy i seniora aug. wyzn. w Ces. Krol. Śląsku. W Bernie 1818, drukiem Józefa Jerzego Trasslera, w 8-ce. — Wydanie 3. wyszło w r. 1833 również w Bernie, drukiem Rudolfa Rohrera, w 8-ce, str. 55 — Wydanie 4. Berno 1844, w 8-ce, str. 64. — Wydanie 6. Cieszyn, nakł. ew. nauczycieli sześciskich u Prochaski 1872, w 12-ce 25 ct. — Wydanie 11. Cieszyn 1896. Druk i nakład Prochaski w 8-ce, str. 90. — Wydanie 12. Cieszyn 1904.

Paździora Karol, ks. Odezwa do ludności katolickiej w Księstwie Cieszyńskim celem wzięcia udziału w wspólnej Pielgrzymce na Kalwaryę z okazji 300-letniego Jubileuszu jej założenia 1602—1902. Cieszyn 1902. Nakładem »Związku śl. kat.« Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 16.

— **Ołacz Poseł Związku śl. katolików.**

Perges Jan, ks. Biglenica. Powieść tracka przez Janka z Głodomanka. Cena 45 ct. Cieszyn 1886 Nakładem »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 143.

— Dwie powiastki zabawne: I. Szewc w piekle; II. Gałganiarze. Przez Janka z Głodomanka. Cena 70 ct

— Misjonarze Powieść z wojny 1831 r. (Osnuła na podaniu weterana.) Przez Janka z Głodomanka, autora wielu powieści ludowych. Osobny odcisk z »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Cieszyn 1879. Nakładem Malika. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 216.

— Ostatni Mortęga. Powieść historyczna Napisał Janko z Głodomanka Cieszyn 1885. Nakład redakcji »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 167.

Personalstand der Geistlichkeit des Bisthums Breslau k. k. österreich. Antheils für das Jahr 1875. Teschen, Buchdruckerei von H. Feitinger, w 8-ce, str. 95. — Toż, pro 1879, w 8-ce, str. 113. — Toż, pro 1883, w 8-ce, str. 122 + 1 nl. — Toż, pro 1893, w 8-ce, str. 112.

Peter Anton. Burgen und Schloesser im Herzogthum Schlesien. Teschen 1894.

— Das Herzogthum Schlesien. Teschen 1885.

— Heimatkunde des Herzogthums Schlesien. Teschen 1880, w 8-ce, str. IV + 104.

— Teschen. Ein historisch-topographisches Bild. I. Theil. Teschen 1878. Druk von Prochaska, w 8-ce, str. 112.

— Volksthümliches aus Schlesien. Teschen 1879.

Petyeya gmin do Wysokiej c. k. Rady mi-

- nistrów o równouprawnienie językowe dla Księstwa Cieszyńskiego. (1887.)
- ludu śląskiego z dnia 20. marca 1871 r. względem równouprawnienia. »Wysokie cesarsko-królewskie Ministerstwo! W programie swym oświadczyło c. k. Ministerstwo: »Iż chcemy sprowadzić zgodę między ludami Austrii i t. d.« Kraków. W drukarni »Kraju« 1871, fol., str. 4.
 - Piastun** (Naake-Nakęski). Kapitał niemiecki wobec ludu polskiego na Śląsku cieszyńskim. Wydawnictwo »Głosu ludu śląskiego«. Frysztat 1898. Drukiem Axtmanna, w 8-ce, str. 28.
 - Spór czesko-polski na Śląsku cieszyńskim. Napisał Czysty dochód przeznaczony na »Tow. ochrony kresów«. Frysztat 1901. Na kład Tow. »Jedność«, druk Axtmanna, w 8-ce, str. 108.
 - Zniemczenie miast w Księstwie Cieszyńskim (wydrukowano błędnie: w Księstwie Poznańskim). Odbitka z »Przeglądu Wszecpolskiego«. Lwów 1896, w 8-ce, str. 12.
 - Pieśń** do Mszy Świętej z Litaniami a Modłitwami i Drogą Krzyża Jezusowego. Za pozwoleniem duchowney i świeckiey Zwierzchności. W Cieszynie 1825. W Drukarni Tomaszka Prochaski, w 8-ce, str. 96. — W r. 1844 wyszło nowe wydanie.
 - ku Mszy świętey na wszystkie jej Części rozdzielona z Litaniami a Modłitwami na najwyższe Porenczenie Cysarsko Krolowskiy Jasności wydana, Teraz dla Nioußenstwa Tieszyńskiego na zwyczajny Język przełożona. W Berni, W Drukarni Jana Sylwestra Siedlera przywilegiowanego Typografa, 1785, w 8-ce, str. 32.
 - Lurdska. »Po górach, dolinach rozlega się dżwonek«. Nakładem ks. administratora Hlawłasa w Cieszynie 1896, w 8-ce, str. 4.
 - Młodzieży przy poświęceniu nowej szkoły w Międzyrzeczu dnia 13 go Listopada 1853. Drukiem K. Prochaskiego w Bielsku, w 8-ce, str. 2.
 - mszalna koledna. Nakładem ks. administratora Fr. Hlawłasa w Cieszynie. Drukiem Prochaski 1896, w 8-ce, str. 4.
 - mszalna Maryjańska. »O Maryo, Ty ucieczko nasza«. Nakładem ks. Hlawłasa Drukiem Prochaski (rok?), w 8-ce, str. 3.
 - na radosne poświęcenie nowej szkoły w Chybiu d. 30. maja 1854. Rozpoczyna się: »Zbliżył się nam dzień wesoiy.« Druk Prochaski w Bielsku, w 4-ce, str. 4.
 - na radosne poświęcenie nowej szkoły w Zarzyczu d. 30. Września 1852 r. Rozpoczyna się: »Coż za radość się zdarzyła.« Druk Prochaski w Bielsku, w 8-ce, str. 4.
 - nowa o najświętszej Maryi Pannie. »Gdy Najśw. Pamienka po świecie chodziła.« Drukiem i nakł. »Katolickiej drukarni« Fr. Orła w Frydtku (rok?), w 8-ce, str. 8.
 - o św. Wojciechu »Sławny w męczenników gronie«. Nakładem ks. Hlawłasa 1897. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 2.
 - szkolnych dzieciak a dobromyślnych farników na Instalacye a imienia uroczystości swojego Welebneho Pana Fararza Śpiewa się nutom niemiecki pieśnię kajowej: »Gott erhalte unserm Kaiser!« (rok?), w 8-ce, str. 4
 - Pieśni** ludowe o założeniu Kościoła Ewangelickiego przed Cieszynem. Ku uroczystości 150-letniego Jubileusza dnia 24. maja 1859 obchodzonego, na pamiątkę wydane. Cena 10 ct. Cieszyn 1859. W tłoczni i nakładem Prochaski, w 12-ce, str. 24.
 - pogrzebowe dla chrześcian ewangelickich, osobno odbite z Kancelonału, Cieszyn 1874. Nakład i druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 90
 - Pindór Jan, ks. dr.** Historya Reformacyi szesnastego wieku. Napisał Dr. J. H. Merle d'Aubigné, profesor Teologii w Genewie. Z francuskiego przełożył . . . pastor w Cieszynie. 4 tomy. Cieszyn 1885—1889. Nakładem »Ewangelickiego Towarzystwa oświaty ludowej«. Drukiem H. Feitzingera i Sp.
 - Jezusa czy Barabasz? Kazanie. Dnia 27. lutego 1891 w kościele Jezusowym w Cieszynie wygłosił i na żądanie do druku podał . . . Cena 5 ct. Cieszyn, druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 15
 - Jezus dla niewierzących kamień obrażenia. Kazanie. Wygłosił s. p. kaznodzieja C. H. Spurgeon w Londynie. Z angielskiego przetłumaczył . . . Nakładem rodziny autora 1902. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 16.
 - Kazania o ziemi świętej. Wygłosił ks. dr. Teol. T. W. Talmage, pastor w Brooklynie. Według angielskiego oryginału opracował . . . Pastor w Cieszynie. Cieszyn 1895. Nakład »Ew. Tow. ośw. lud.« Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. IV + 247.
 - Konfessya augsburska czyli wyznanie wiary, przedstawione cesarzowi Karolowi V na sejmie w Augsburgu r. 1530. Cieszyn 1889. Nakładem »Ewangelickiego Towarzystwa oświaty ludowej«. Drukiem Axtmanna we Frysztacie, w 8-ce, str. 39
 - Krótka historia kościoła chrześcijańskiego z dodatkami dla użytku młodzieży, wydana przez »Ewang. tow. ośw. lud.« w Cieszynie. Według »historii kalwskiej«. Cena 45 kr. Cieszyn 1883. Druk H. Feitzingera i Sp., w 12-ce, str. 168
 - Na drogach życia. Napisał ks. dr. De Witt Talmage śp. pastor w Washingtonie. Według angielskiego oryginału opracował . . . pastor w Cieszynie. Cieszyn 1903. Nakład »Ewang. tow. ośw. lud.« Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 300.
 - O bezpieczeństwi, pewności i radości zbawienia. (Tłómaczenie z angielskiego.) Drukiem Kutzera i Sp. w Cieszynie.

- **Oczy otworzone.** Kazanie Wygłosił śp. kaznodzieja C. H. Spurgeon w Londynie. Z angielskiego przetłumaczył ... Nakładem rodziny autora, 1902. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 16.
 - **Opis podróży po ziemi świętej.** Skreślił ks. dr. Teol. T. W. Talmage, Pastor w Brooklynie. Z angielskiego przełożył ... pastor w Cieszynie. Cena 40 ct. Cieszyn 1895. Nakład »Ewang. Tow. ośw. lud.« Druk Kutzera i Sp., w 6-ce, str. 125.
 - **O węzlu miedzianym wzniesionym na drzewcu.** Kazanie K. H. Spurgeona ś. p. pastora w Londynie Z angielskiego przełożył ... Nakładem rodziny autora. Druk Kutzera i Sp., 1895, w 8-ce, str. 24.
 - **O wiecznym odpocznieniu zławionych R. Baxtera,** opracował ... Nakład »Ewang. tow. ośw. lud.« w Cieszynie.
 - **Studienka dla pokrzepienia duszy.** W języku słowackim napisał Eliasz Mlinarowych. W skróceniu opracował na język polski ... pastor w Cieszynie. Czysty dochód obraca się na »Ewangelicki Dom sierot w Ustroniu«. Cieszyn 1903. Nakładem »Ewangelickiego Związku wstrzemięźliwości.« Drukiem Kutzera i Sp. Cena oprawnej 1 K. w 6-ce, str. 120.
 - **Tarcza wiary ewangelickiej,** wydana przez »Ewangelickie towarzystwo oświaty ludowej« w Cieszynie. Napisał ... pastor w Cieszynie. Cena 60 ct. Cieszyn 1884. Nakładem »Ewangelickiego towarzystwa oświaty ludowej«, 1884 r., w 8-ce, str. 93
 - **Tomasza a Kempis o naśladowaniu Chrystusa** Cztery księgi. Dla użytku chrześcian ewang. z łacińskiego przełożył ... pastor w Cieszynie. Cena 1 zlr. 50 ct. Cieszyn 1890. Nakład »Ew. tow. ośw. lud.« Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 377 + X
 - **Wspomnienia z podróży do Ameryki** Cieszyn 1894. (Bibl. tanich książeczek dla ludu i młodzieży. Tom 66.) Nakładem E. Feitzingera. Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 142
 - **Wspomnienia z podróży do Londynu.** Odcisk z »Przyjaciela Ludu« r. 1892 i 1893. Skreślił ... pastor w Cieszynie. Cieszyn 1893. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 64.
 - **W utraپieniu serca.** Kazanie Wygłosił ś. p. kaznodzieja C. H. Spurgeon w Londynie. Z angielskiego przetłumaczył ... Nakładem rodziny autora 1903. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 16.
- Piseń** o S. Janie Niepomuckim. »Swiety Janie Niepomucki, tyż jest Patron Sławy ludzkiej, pomóż, pomóż z mey Niewoli, boc mnie Serce wielce boli«. Druk Prochaski (rok?), w 8-ce, str. 10.
- Pogląd** na stan i sprawy ewangelickiego zboru Cieszyńskiego w ostatnich latach. W Cieszynie 1869. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 105.
- Poeche Izidor.** Franciszka Hermanna

ogólna Dydaktyka i Pedagogika. Przewodnik do skutecznego sprawowania urzędu nauczycielskiego przy szkołach ludowych wszelkiej kategorii. Opracował ..., kierownik szkoły w Dąbrowie. Cieszyn 1882. Nakład E. Feitzingera. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 198.

- **Młynarz i jego dziecko,** czyli wędrowka duchów w nocy Bożego Narodzenia. Powieść osnuta na tle prawdziwego zdarzenia. Cieszyn 1884/5. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8 ce, str. 53.

Pohludka Simon Vrčice se svym dřevěným kostelíčkem. Příspěvek ku místopisu. Mor. Ostrava 1894, w 8-ce, str. 18, z widokiem kościołka.

Podgórczanin lacki. Myśli pobożne. rytmem oddane. W pawięc religijną kształcającej się młodzieży śląskiej poświęca ... 1850, w 8-ce, str. XV.

Poseł Macierzy szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego. N. 1. Kwiecień 1900, w 8-ce str. 12. N. 2. Maj 1900. str. 8, N. 3. Lipiec 1900, str. 8. Przedpłata roczna z przesyłką pocztową 1 K 20 h. Członkami drukarni Związkowej w Krakowie. Z trzecim numerem przestał Poseł wychodzić

Poseł Związku śląskich katolików I—XXVIII zeszytów, redagowany od I—XXVI przez ks. Karola Paździore. N. I wyszedł w r. 1884, N. XXVIII w r. 1904. N. III w 8-ce, str. 47. VI str. 21. VII str. 35, VIII str. 56, IX str. 59, X str. 66, XI str. 47, XII str. 64, XIII str. 38, XIV str. 58, XV str. 72, XVI str. 50, XVIII str. 58, XIX str. 67, XX str. 57, XXIII str. 70, XXIV str. 60, XXV str. 79, XXVI str. 53, XXVII str. 53, XXVIII str. 43.

Pouczenie dla gospodarzy i odpowiedzialnych nadzorców. Przełożył z niemieckiego Parylak Piotr, dyrektor polskiego gimnazjum. Cieszyn Drukiem Kutzera i Sp. Nakładem »Macierzy szkolnej« 1899, w 8-ce. str. 11. — dla ludu śląskiego o uzyskanych prawach narodowych. »Zwiastujemy ci, miły ludu śląski, radosną nowinę i t. d.« Cieszyn 1887, w 8-ce, str. 8

Prasek Vincenc. Dějny knížetství Tešínského až do roku 1433. V Opavě 1894. (Čtvrtá kniha Vlastivědy Slezské) W 8-ce, str. 220.

- **K dějinám řemesel ve Slezsku.** 10. Program českého gymnasia v Opavě 1893, w 8-ce, str. 3—58.
- **K dějinám školství ve Slezsku.** 11. Program českého gymnasia v Opavě 1894, w 8 ce, str. 3—19. (Wykaz graduacyj akademickich studentów ze Śląska na uniwersytecie krakowskim i praskim)
- **Zpráva o cestách** po archivech knížetství Tešínského. Zvláštní otisk z »Věstníka české

Akademie cisare Frantiska Josefa pro vědy, slovesnost a umění. Ročn. X., w 8-ce, str. 13.

— Zprava o páte cestě po archivech na Těšsku Zvláštní otisk z »Vestníku České Akademie«. Ročnik XII., w 8-ce, str. 11.

Prausek Vinzenz. Schlesischer Volksschulen Kalender für das Jahr 1861 von ..., k. k. Landesschulrath, Real- und Volksschulen-Inspektor. Fünfter Jahrgang Der Ertrag ist für arme Lehramts-Kandidaten der Troppauer und Teschner Präparandenkurse bestimmt. Troppau. Verlag von Kolec, Druck von Alf Trassler. w 8-ce, str. VI + 186.

Prawdowski J. H. (Heczko Jerzy). Katołictwo i ewangelictwo, czyli Droga do poznania prawdy chrześcijańskiej, wskazana ludowi przez ... Cieszyn. W tłoczni Prochaski 1851, w 8-ce, str. 51 (szwabach).

Prawdzie Bożydar. Zwycięstwo Krzyża. Powieść z czasów Konstantyna Wielkiego. Cieszyn 1886. Nakład »Gwiazdki Cieszyńskiej« (odbitka). Cena 35 ct. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 107.

Protestantismus. Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Protestantismus im Herzogtum Teschen bis zum Toleranzpatent. Von Professor Radda. IX. Programm der k. k. Staats-Realschule in Teschen am Schlusse des Schuljahres 1881/2, w 8-ce, str. 1—39.
— Materialien zur Geschichte des Protestantismus im Herzogtum Teschen. Von Professor Radda. XII. Jahresbericht der k. k. Staats-Realschule in Teschen am Schlusse des Schuljahres 1884/5, w 8-ce, str. 1—42.

Protest Starszeństwa zboru ewangelickiego w Cieszynie przeciwko założeniu ewangelickiej seminarii w Bielsku, oraz powody, dla których taż seminarya w Cieszynie założona być powinna. Cieszyn 1863. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 7.

Prus Bolesław. (Głowacki Aleksander.) Biblioteka ludowa. Treść: Powracająca fala. Cena 60 h. Frysztat 1900. Wydawnictwo »Jedność« w Cieszynie. Tomik III. i IV. Kwiecień i Maj 1900, w 8-ce, str. 102.

Przegląd. Organ Towarzystwa rolniczo-leśniczego dla Wschodniego Szląska w Cieszynie. Wychodzi od r. 1887 w Cieszynie dwa razy na miesiąc na przemian z »Nowym Czasem«, w 4-ce, str. 8. Cena roczna 4 K. Wydawca i redaktor: ks. Andrzej Głajcar w Drogomyślu.

— wypadków politycznych. Cieszyn od 21. Sierpnia 1849 do 28. Czerwca 1851, w 4-ce. Wychodził w trzecią sobotę każdego miesiąca. Redaktor: P. Stalmach

Przegląd polityczny (obacz »Przyjaciel Ludu« i »Rolnik szląski«) od 1. stycznia 1903 jako samoistny dwutygodnik, od 1 kwietnia 1904 jako tygodnik, fol., przedpłata roczna tygod. 4 K. Redaktor: Ks. Fr. Michejda.

Przepisy dyscyplinarne dla uczniów szkół średnich na Szląsku austriackiem. Nakładem »Macierzy szkolnej« w Cieszynie. Drukiem Kutzera i Sp. (1896).

Przewodnik grzesznych ludzi, który to wszystko pokazuje, co ma czynić Chrześcianin od początku nawrócenia swego aż do doskonałości. Wydanie »Dziedzicwa bl. Jana Sarkandra«. N. 6. Szóstego roku N. jeden, Cieszyn 1879. Druk H. Feitzingera, w 12-ce, str. 230 + XXII.

— torujący drogę do wieczności, czyli Zbór Modlitw i Pieśni, tudzież krótka Pamiętka o najświętszej familii i pierwszych rozszerzycielach wiary katolickiej, oraz Historia niektórych Patronów świętych, przeszło 60 obrazkami ozdobiona (Cieszyn i Bielsko, K. Prochaska 1861, w 12-ce, str. 343 + 80 ct., na welinie 1 złr 20 ct.

Przygody zająca (po polsku, po niemiecku i po rosyjsku). Moguncya, nakł J. Scholza, Cieszyn, E. Feitzinger (1879), w 4-ce, str. 6 ul. tekstu i 8 litogr. kolor.

— żabki i małpeczki (po polsku, po niemiecku i po rosyjsku). Tamże 1879, w 4-ce, str. 8 ul. tekstu i 8 litogr. kolor.

Przyjaciel Ludu, pismo ewangelickie kościelne, zaczęło wychodzić w Nawsiu w 1. i 3. niedzielę miesiąca od 1. stycznia 1885 w 8 ce z rubryką polityczno-świecka »Ze świata i o świecie«. Od 1 stycznia 1892 do 1. stycznia 1903 wychodził jako bezpłatny dodatek »Przegląd polityczny«, dodatek do »Przyjaciela Ludu«. Przedpłata roczna 2 K 60 h. Redaktor: ks. Fr. Michejda.

Pszczółka wychodziła od sierpnia 1875 co dwa tygodnie do 1900 w 8-ce, najprzód we Lwowie, od 1891 do 1897 w Cieszynie, od 1898 w Bielsku. Od 1900 jako Wieniec-Pszczółka co tydzień. Redaktor: ks. Stojalowski.

Radda, obacz **Protestantismus.**

— obacz **Teschen.**

Rajs Jan. Krótka nauka o życiu chrześcianina. W szczególności dla użytku młodzieży napisał ... Cena 20 h. Cieszyn 1903, w 8-ce, str. 28. Drugie wydanie drukiem Kaliwody w Cieszynie, w 8-ce, str. 32.

— Krótka rozprawa o życiu człowieka. Dla zbudowania ludu chrześcijańskiego napisał ... wyrobnik w Cieszynie. Cena 20 h. Cieszyn 1904, w 8-ce, str. 35.

Raschke Wilhelm, ks. Kazania na lekcye niedzielne i świąteczne. Powiedział ... śp. pastor bystrzycki. Do druku przygotował ks. Karol Michejda, pastor bystrzycki. Z portretem śp. ks. Raschki Cieszyn 1888. Nakład H. Feitzingera, w 8-ce, str. 586.

Regesten zur schles. Geschichte.

Reinhold, cudowne dziecię. Bajka. Cena

- 20 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom 44.) Cieszyn 1889/1894 Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 55.
- Riedl Kazimierz, ks. T. J.** Żywot bł. Jana Sarkandra, proboszcza i męczennika. Kraków 1897, w 8-ce, str. 128 (z portretem).
- Robert Djabeł.** Nietylko straszna, ale także zabawiająca i pouczająca powiastka z przeszłości. Cena 20 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXIII) Cieszyn 1888. Druk Axtmanna we Frysztaćcie, w 8-ce, str. 59.
- Robotnik śląski,** organ polskiej partji socjalno-demokratycznej. Wychodzi w Cieszynie w 1 i 3 czwartek w miesiącu (Numer okazowy z d. 12 grudnia 1903, Nr. 1 z d. 8 stycznia 1904, dotąd wyszło Nrów 13, od 1 lipca 1904, w 2, 3 i 4. piątek w miesiącu, fol., str. 4. Cena 3 K rocznie. Redaktor: Tadeusz Keger. Druk: Kaliwody w Cieszynie.
- Rodzice i dzieci** Rozprawka pedagogiczna dla rodzin polskich. Cieszyn, 1902. Nakładem Redakcji »Miesięcznika Pedagogicznego«. Druk Kutzera i Sp., w 4-ce, str. 9.
- Roger Juliusz, dr. med.** Pieśni Ludu Polskiego w Górnym Śląsku z muzyką zebrał i wydał ... Wrocław. II, Skutsch 1863, w 8-ce, str. 4 nl. + 271.
- Rohling August** Fajemnice Talmuda czyli zasady żydów względem Boga, wiary i chrześcian skreślił ... doktor i profesor. Powtórne wydanie. Cieszyn 1879. Nakład Malika. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 57.
- Rohrer Józef** (prof. statyst. przy Uniw. Lwow. 1769, † 1828). Bemerkungen auf einer Reise von der türk. Gränze über die Bukowina durch Ost- und West-Galizien, Schlesien und Mähren bis nach Wien, mit 2 Kupferst. Wien, Pichler, 1804, w 8-ce, str. VI, 305 + 7.
- Rolnik śląski** zaczął wychodzić w Nawsiu w 8-ce od 1. października 1885 razem z »Przyjacielem Ludu« dla abonentów tegoż pisma, a od 1. lipca 1887 jako zupełnie odrębne pismo z dodatkiem »Przegląd polityczny« dodatek do Rolnika śląskiego, z dniem 1. stycznia 1903 stał się Przegląd samoistnym dwutygodnikiem. Przedpłata roczna 2 K 60 h, redaktor: ks. Fr. Michejda.
- Równość,** organ partji socjalno-demokratycznej. Pismo poświęcone sprawom zawodowym, społecznym i politycznym ludu pracującego. Wychodziło w Cieszynie w każdy 2. i 4. czwartek miesiąca w 4-ce, str. 8. Numer na okaz wyszedł d. 24. czerwca 1897. Od 5. stycznia 1898 wychodziło 5., 15. i 25. każdego miesiąca. Od r. 1899 wychodziło w Bielsku. W r. 1900 wychodziło w każdy piątek. Z końcem r. 1900 przestało wychodzić. Redaktor: Tadeusz Reger. Druk Handla, później Schmeera w Bielsku
- Rozmowa** dokładna kwiatami, poświęcona miłości i przyjaźni. (Cena 20 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom 500.) Cieszyn 1885/6. Druk Schmeera w Bielsku, w 8-ce, str. 48.
- dwóch górników, z których jeden socyalista a drugi chrześcijanin, (rok?), w 8-ce, str. 16.
- kwiatami czyli znaczenia roślin ułożone w polskim i łacińskim języku dla użytku i zabawy płci obojge. Biała, nakład Feitzingera, druk K. Prochaski, b. w. r., 1860, w 16-ce, str. 34. Cena 40 ct
- trzynastu mężatek i jednej wdowy. Nakład E. Feitzingera w Cieszynie 1887. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 7.
- Rozporządzenie ces. król. Namiestnika w Śląsku** względem wymiaru i ściągania opłaty szkolnej po trywialnych szkołach ludowych. Opawa dnia 5. Sierpnia 1851. Rozpoczyna się: »Mocą politycznego trywialnych szkół ludowych urzędzenia« i t. d. (po niemiecku i po polsku), fol., str. 2.
- władz krajowych dla księstwa górnego i dolnego Śląska z r. 1862. Opawa, nakład i druk Ant. Pawliczka, 1862, w 4-ce, str. V, VII + 12.
- zobacz: **Ustawy** 1863, 1867—1869.
- Dziennik Ustaw** (1864—1866.)
- Rozprawa Jubileuszowa** i wykaz wszelkich w szpitalu Braci Miłosierdzia (OO. Bonifratrów) w Cieszynie (Śląsk austr.) roku 1900 zaszyłych, leczenia wymagających chorób, tudzież ojczyzny wszystkich chorych. Cieszyn 1901, w 4-ce, str. 26.
- Rusnok Jerzy** (wikaryusz super.). O reformacji życia cielesnego. Odczyt miany w święto reformacji w Czytelni ewangelickiej w Cieszynie. Cena 10 ct. Nakładem ewang. Czytelni, w 8-ce, str. 20 (rok?).
- Rybak,** Duch i król czarnych wysp Ciekawa bajka. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 39). Cieszyn 1889. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 55.
- Na krach czyli odważny rybak. Powiastka z nadbrzeży morskich. (Bibl. E. Feitzingera nr. 316) Cieszyn (rok?). Druk Axtmanna, w 8-ce, str. 18.
- Sassadius Samuel Ludw.** (pastor w Cieszynie). Nowy testament. Brzeg 1725.
- zobacz **Zasady**.
- Schematismus** des Bisthums Breslau österreichischen Antheils für das Jahr 1897. Breslau, w 8-ce, str. 47.
- und seines Delegatur-Bezirks (obszerny wychodzi co cztery lata 1891, 1895, 1899, 1903, mniejszy w wyciągach w innych latach).
- des Markgraffthums Mahren und Herzogthums Schlesien. Für das Jahr 1839. Brünn Gedruckt bei Franz Gastl, w 8-ce, str. 6 nl + 245 + 105 nl.
- der Schulbehörden, Lehrer-Bildungsanstalten

und Volksschulen in Schlesien 1888. Troppau 1888, w 8-ce, str. 128

Schenk Hugo, straszny niewiastobójca i jego współnicy. Dokładna historia ich życia i wszystkich morderstw, jakoteż ostatecznego losu i stracenia Z obrazkiem. (Biblioteka E. Feitzingera Tom XIII.) Cieszyn 1891, w 8-ce, str. 56.

Schiermer. Heimatskunde des Herzogthumes Schlesien.

Scherschnik Leopold. Nachricht von Schriftstellern und Künstlern in Schlesien. Teschen 1810.

Schindler Emiljan, ks. Chorał czyli zbiór melodyj do kancyonału katolickiego ks. A. Janusza używanego na Śląsku i w Galicyi. Ułożony na cztery głosy do grania na organach i śpiewania. Cena 5 zlr.

— Nieszpory na wszystkie niedziele i święta całego roku, opatrzone tonami psalmowemi i melodyjami do hymnów. W własnym nakładzie wydawcy. Druk Prochaski, 1901, w 8-ce, str. 117 + VII i nuty str VIII

Schipp Joseph Karl. Anhang einer kurzgefassten Geschichte der in dem Fürstenthume Teschen eingeführten lutherischen Glaubens-Reformazion und der Schicksale der katholischen Religion und Geistlichkeit. (Stand des Breslauer k. k. Diözesantheils mit Ende des Jahres 1820, w 8-ce, str. 55—84.)

— Historisch-topographische Beschreibung des Breslauer k. k. Diözesantheils, Herausgegeben von dem General-Vicariate zu Friedeck Teschen 1828. Gedruckt bei Prochaska, w 8-ce, str. 142.

— Kloster der Barmherzigen Brüder zu Teschen, Kloster der Elisabethinerinnen zu Teschen, Kloster der Dominikaner zu Teschen, Kloster der Franziskaner zu Teschen, Residenz und das Gymnasium der Jesuiten in Teschen, Kloster der Benediktiner zu Orlau. (Stand des Breslauer k. k. Diözesantheils mit Ende des Jahres 1820, w 8-ce, str. 38—47.)

— Personalstand der Geistlichkeit und Schulen im Breslauer k. k. Diözesantheile, im Jahre 1828. Herausgegeben von dem General-Vicariate zu Friedeck. Teschen, gedruckt bei Prochaska, w 8 ce, str 72.

Schmid Krzysztof. Róża z Tanenburga, czyli zwycięstwo dziecięcej miłości. Powieść bardzo zajmująca i rzetwna, dla młodzieży i ludu. Z niemieckiego przez ..., spolszczona. Cena 45 ct (Bibl. E. Feitzingera. Tom 47—48.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str 103.

Schmidt Leonard, ks Śpiew na sześćdziesięcioletni jubileusz kapłański Jasnie Wielmożnego JMci księdza Antoniego Helm, Generalnego Wikaryusza austr. części biskupstwa wrocławskiego i t. d., tudzież Prałata Infulowanego, obchodzony w Cieszynie d. 5. Wrze-

śnia 1869 roku napisał Dawny Jego Czciciel Górnoszląski »Niedarmo się miasto nasze Cieszyнем nazywa.« Czcionkami T. Heneczek w N. Piekarach, w 8-ce, str. 4.

Schriften der historisch-statistischen Section der k. k. mähr.-schles. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde, redigirt von Christian Ritter d'Elvert. XXVI. Band. (Der Preis dieses Bandes ist für die Sections-Mitglieder auf 2 fl. ö. W festgesetzt.) Brünn, 1884. In Commission der k. k. Hofbuchhandlung E. Winiaker. Verlag der histor.-statist. Section, w 8-ce, str. XX + 806 + 2 nl.

Schulschematismus, schlesischer. Herausgegeben von Central-Ausschusse des österr.-schles. Landeslehrervereines. Troppau 1897. Im Selbstverlage des österr.-schles. Landeslehrervereines. Druck von Hartwig in Freudenthal. Preis fl 1.30, w 8-ce, str. 224.

Scriptores rerum Silesiacarum.

Sebera Alojzy (pozasłużbowy urzędnik państwowy). Odezwa programowa do wyborców z d. 19. Lutego 1891. Rozpoczyna się: »Szانونy Rodacy! Zanim stanę w pośróđ Was, z propozycją wybrania mnie«. Druk i nakład Steina w Wiedniu, w 4-ce, str. 2

Sejm śląski. Pamiętnie rozprawy polityczne sejmu śląskiego z dnia 3., 5. i 10. lutego 1898. Nakładem Towarzystwa politycznego ludowego. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 18 + 36.

Sekretarz najnowszy zakochanych z dodatkiem pieśni miłosnych, wierszy do imienników i t. d. Cena 60 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 505.) Cieszyn 1885/6. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 176.

Sembrzycki J. K. Krótki Przegląd Literatury ewangelicko-polskiej Mazurów i Ślązaków od r. 1670. Ułożył ... Nawsi 1888. Nakładem Redakcyi »Przyjaciela Ludu«. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str 84.

Sennik egipski, prawdziwy i istotny podług Egipskich i Arabskich zaświadczeń oraz liczb na loteryjną stawiając się mających, z dołączeniem o własnościach planet i grze loteryjnej. Cieszyn (rok ?) Druk Prochaski, w 8-ce, str. 141.

Sikora Adam (tkacz w Jabłonkowie). Kolenka pastuszków, którą napisał dla ludu śląskopolskiego ... tkacki majster w Jabłonkowie Frysztat 1866.

— Pieśni nabożne o cudownym Krzyżu świętym w Górnej Łomnej niedaleko miasteczka Jabłonkowa. Cieszyn 1863 Druk Prochaski, w 8-ce, 31.

— Pieśni nabożne przez ... z Jabłonkowa. Jabłonków (rok?) Nakład Płoszka w Jabłonkowie, druk Steinbrennera w Wimperku, w 8-ce, str. 264.

Sikora Jan, ks. Pamiętnki Anioła Stróża przez ks. G. Chardon, przetłómaczył z oryginału francuskiego z upoważnieniem autora dla »Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra« ... N. 25. Cieszyn 1888, Druk Prochaski, w 8-ce, IV + 157.

— Przemowa przy pogrzebie kości ludzkich znalezionych pod starą farań w Cieszynie, powiedziana w kościele parafialnym cieszyńskim d. 2, lipca 1893 przez .. kanclerza biskupiego i administratora parafii. Czysty dochód przeznaczony na nowe ołtarze. Nakład autora 1893, druk Prochaski, w 8-ce, str. 12.

— Wspomnienia z pielgrzymki do Rzymu odbytej 1888 r. Dla ludu śląskiego napisał ... (sekretarz Jeneralnego Wikaryatu w Cieszynie). Wydanie »Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra« N. 26. Cieszyn 1890 (odbitka z »Gwiazdki Cieszyńskiej«) Druk Prochaski, w 8-ce, str. 174 + 13.

Siła sympatyj czyli wpływu duchowego na organizm ludzki i zwierzęcy, jako środek w rozmaitych chorobach i przypadkach bardzo skuteczny. Cieszyn (rok ?). Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 64

Silesia. Kalender für das Herzogthum Schlesien, das benachbarte Mähren, Galizien und Ungarn, für das Jahr 1866. 2. Jahrgang. Teschen, K. Prochaska, w 4-ce, str. 92.

Sinapius J. Schlesische Curiositäten. Leipzig 1728

— Stemmographia silesiaca. Vratislav. 1728.

Skalperze południowej Ameryki. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera. Serya II, Tom 209) Cieszyn 1900. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 56

Skarby złota, wielkie, w Sierra Nevada. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 205) Cieszyn 1900. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 50

Skobel Fr. K. Jaworze w roku 1871. Kraków 1872.

— O wodach lekarskich w Szląsku rakuskim. Kraków 1865.

Slama Fr., dr Dębiny Tęśińska, dzie spisu ... Ve prospěch Mat. osv. lid pro kníž Těšinské. Tisk Novosada v Mistku, w 8-ce, str. 27

— Osterreichisch-Schlesien. Landschafts-, Geschichts- u. Kulturbilder. Prag 1887.

— Vlastenecké, putování po Szląsku. Obrazy národopisné, historické a kulturní z rakouského i pruského Szląska. V Praze 1885, w 6-ce, str. 584

Śląsk. Dla Szląska. Książka zbiorowa na rzecz gimnazjum polskiego w Cieszynie. I. wów 1895. Wydanie Kola Literacko-Artystycznego. Drukiem Ossolineum, w 8-ce, str. 190.

— obacz: **Szląsk.**

— Wierny do śmierci. Powieść historyczna z dziejów Szląska. Cieszyn 1900. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 69), w 8-ce, str. 66.

Ślązacy! Żądajmy praw swoich! Broszurka ta wydana została na pamiątkę i w celu pokrycia kosztów wiecu ludowego. Cena 20 h. Frysztat 1901. Nakładem redakcyi »Głosu ludu śląskiego«. Drukiem Axtmanna, w 8-ce, str. 8.

Śliwka Jan (młodszy, nauczyciel w Górnym Żukowie). Materyały do kaligrafii zastosowane do gramatyki języka polskiego z dodatkiem niemieckim ułożył ... nauczyciel. Nagrodą uwieńczono przez sejm śl. na mocy uchwały z d. 13 stycznia 1894 r. Cieszyn 1894. Druk Prochaski, w 8-ce, str. VIII + 4 wzorowego pisma + 72.

— Spis książek poleconych i zakazanych przez Wysoką c. k. Radę Szkolną krajową. W całości zestawił ... Cieszyn 1899. Nakładem Wydawcy Druk Prochaski, w 16-ce, str. XII + 112.

Śliwka Jan (starszy). Geografia czyli opis ziemi dla uczącej się młodzieży podług nowszych źródeł ułożona Cieszyn 1863. Drugie wydanie poprawione i pomnożone. Cieszyn 1872. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 144. Trzecie wydanie w r. 1902 (wydał Śliwka, nauczyciel w G. Żukowie) Druk Prochaski, w 8-ce, str. 158

— Historia naturalna zawierająca ważniejsze wiadomości z królestwa zwierząt, roślin i kopalin. Dla młodzieży w naukach postępującej napisał ... nauczyciel w Cieszynie. Cieszyn 1865. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 159.

— Historje biblijne dla nauki dziełek. Wydanie kalwskie. Wydanie drugie. Z ilustracyami. Cena opr. 40 ct. Cieszyn 1892. Nakład i druk Prochaski, w 8-ce, str. 149.

— Historje biblijne dla początkowej nauki dziełek. Drugie wydanie 1863. Wydanie piąte. Cieszyn 1877. Druk H. Feitzingera, w 8 ce, str. 163.

— Krótka historia kościoła chrześcijańskiego z osobliwsem uwzględnieniem Reformacyi. Opracował i wydał ... nauczyciel przy szkole ew. w Cieszynie. Cieszyn 1881. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 98 + VI. Piąte wydanie Cieszyn 1894

— Krótka historia Reformacyi dla użytku ewangelickiej młodzieży Cieszyn 1859, druk Prochaski, w 8-ce, str. 67. Wydanie trzecie. Cieszyn 1869. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 88. Piąte wydanie. Cena 50 h. Cieszyn 1904. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 57.

— Książka do czytania dla wyższych oddziałów szkół ludowych. Ułożył z polecenia konferencyi nauczycieli ... nauczyciel. Cieszyn 1870. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 198 + II. Wydanie drugie znacznie pomnożone Cieszyn

1875. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 357 + IV.
- Piosniki dla dzieciak z melodyjami ułożył ... nauczyciel przy szkole ludowej w Cieszynie Cieszyn 1857 Druk Prochaski, w 8 ce, str 32 i 2 kartki z melodyjami. Wydanie drugie w r. 1867.
- Początki Czytania Cieszyn 1852. W tłoczni Prochaski, w 8-ce, str. 52
- Przepowiednie biblijne do małego katechizmu Dra Marcina Lutra zestawił ... nauczyciel przy szkole ewang w Cieszynie. Cieszyn 1880. Nakład i druk Prochaski, w 8-ce, str. 96.
- Rocznik ewangelicki poświęcony rzeczom kościoła i szkoły, Cieszyn 1862, Druk Trasslera w Opawie, w 8-ce, str. 125. — Rok drugi. Cieszyn 1863. Druk Trasslera, w 8-ce, str. 175.
- Słowniczek polsko-niemiecki zawierający najużywawsze wyrazy, odmiany słów i rozmoję dla szkolnego i podręcznego użytku. Szóste wydanie. Cieszyn 1860. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 80.
- Słowa prawdy** dla użytku wszystkich stanów. Wydanie »Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku«. Rok czwarty, czwartego roku Nr. jeden. W Cieszynie 1877. Czcionkami H. Feitzingera, w 8-ce, str. XVIII + 89.
- Snieżek Jan**, obacz: **Czuczyński**.
- Sobel Joannes de Deo**. Zweites Jahrhundert des Conventes und Spitaales der Barmherzigen Brüder in Teschen am 30. November 1900 in der Klosterkirche durch drei Tage gefeiert. Wien 1900, w 8-ce, str. 34.
- Sokół w Cieszynie**. Odezwa z d. 21. marca 1900 w sprawie budowy własnego domu »Sokoła«, fol., str. 1.
- Śpiewnik polski**, zawierający 286 pieśni i śpiewów najbardziej ulubionych, ludowych, towarzyskich, okolicznościowych, miłosnych, patriotycznych, historycznych i innych. 2 tomy po 50 ct. (II tom: śpiewy historyczne i patriotyczne.) Cieszyn (rok ?). I. tom. Druk Axtmanna we Frysztacie, w 8-ce, str. 446 + XII. II. tom. Druk Miarki, w 8-ce, str. 387 + IX.
- Śpiew** podczas mszy św. przy jutrzni. Nakładem ks. E. Linzera w Puńcowie. Drukiem Kutzera i Sp., 1901, w 8-ce, str. 4.
- Spis** członków Związku śląskich katolików i ich wkładek do dnia 26. października 1884 r. Cieszyn 1884. w 8-ce, str. 38. Dalszy ciąg spisu członków Związku śląskich katolików i ich wkładek do dnia 26. października 1884 r. Cieszyn 1885, w 8-ce, str. 16.
- Sprawozdanie** Dyrekcji szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie za czas od r. 1895 do końca kursu zimowego 1898/9. Cieszyn 1899. Nakład Dyrekcji szkoły. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 21.
- z czynności Wydziału Czytelnii ludowej w Cieszynie za r. 1888, 1890, 1896 i 1899.
- Wydziału Stowarzyszenia akademików polskich na Śląsku »Znicze« w Cieszynie za rok administracyjny 1895/5. Cieszyn 1895, w 8-ce, str. 18. — Toż za rok 1895/96 do 1899/900. Cieszyn 1900. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 15.
- z czynności i zamknięcie rachunków za r. 1895—1903 Banku rolniczego we Frysztacie, stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką.
- z czynności Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku w roku 1882. Druk H. Feitzingera i Sp., w 8-ce, str. 30.
- z czynności Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego za rok 1903.
- z Czytelnii katolicko-ludowej w Skoczowie za rok 1873/4, złożone prz z Wydział na Walnem Zgromadzeniu 11. Października 1874 roku. Druk Korneckiego w Krakowie, w 8-ce, str. 4.
- dyrekcji prywatnego gimnazjum polskiego w Cieszynie I za r. szk. 1895/6. a) Historia rzymska Kajusza Wellejusza Paterkula, poświęcona konsulowi Markowi Winicyuszowi. Księga pierwsza. Wstęp i przekład Józefa Ostrowskiego. a) Statystyka zakładu przez kierownika, w 8-ce, str. 28. — II. za rok szk. 1896/7, treść jak powyżej (księga druga) w 8-ce, str. 78. — III. za r. szk. 1897/8. a) Kilka druków śląskopolskich z zeszłego i pierwszej połowy bieżącego stulecia, z szczególniejszem uwzględnieniem innych książek polskich, używanych przez ludność polską w Księstwie Cieszyńskim. Ks. Józef Londzin. b) Statystyka zakładu przez kierownika, w 8-ce, str. 39. — IV. za r. szk. 1898/9. a) I. Przekłady z literatury ruskiej; II. Z niełómaczonych poezyi łacińskich Kazimierza Sarbiewskiego; III. Aloryzmy, przez Parylaka Piotra. b) Statystyka zakładu przez tegoż, w 8-ce, str. 32. — V za r. szk. 1899/1900. a) Ifigenia na Taurydzie. Dramat w 5 aktach Goethego. Wierszem miarowym przełożył Parylak Piotr. Wydanie 2., przejrzone i poprawione. b) Statystyka zakładu przez tegoż, w 8-ce, str. 73. — VI. za rok szk. 1900/1901. a) Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie cieszyńskim. Napisał ks. Józef Londzin. b) Statystyka zakładu przez dyrektora, w 8-ce, str. 68. — VII. za r. szk. 1901/02 a) Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX. stulecia Napisał ks. Józef Londzin b) Statystyka zakładu przez dyrektora, w 8-ce, str. 74 — VIII. za r. szk. 1902/03. a) O poezji ludowej na Śląsku cieszyńskim Napisał dr. Ernest Parnik. b) Statystyka zakładu przez dyrektora J. Winkowskiego, w 8-ce, str 72. — I. druk K. Prochaski, II., III., IV., VI., VII. i VIII. druk Kutzera i Sp. V. druk A. Barona.

- Macierzy szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego z r. 1886, w 4-ce, str. 4; z r. 1886/7, w 4-ce, str. 8; z r. 1887/8, w 4-ce, str. 8; z r. 1888/9, w 4-ce, str. 12; z r. 1889/90, w 4 ce, str. 12; z r. 1890/1, w 8-ce, str. 38; z r. 1892, w 4ce, str. 20; z r. 1893, w 4-ce, str. 18; z r. 1894, w 4-ce, str. 20; z r. 1895, w 4-ce, str. 19; z r. 1896, w 4-ce, str. 18; za czas od 31. stycznia 1897 do 15. września 1897, w 4-ce, str. 15; za czas od 15. września 1897 do 15. września 1898, w 4-ce, str. 19; za czas od 15. września 1898 do 15. września 1899, w 4-ce, str. 23; za czas od 15. września 1899 do 15. września 1900, w 4 ce, str. 23; za czas od 16. września 1900 do 15. września 1901, w 4-ce, str. 23; za czas od 16. września 1901 do 15. września 1902, w 4-ce, str. 21; za czas od 16. września 1902 do 15. września 1903, w 4-ce, str. 24. — Pierwszy 10 druk u K. Prochaski, następnie druk u Kutzera i Sp.
- Ochronki polskiej w Cieszynie za czas od r. 1892 1894 Czaca 1894, w 8-ce, str. 8
- »Politycznego Towarzystwa Ludowego« o I Walnem Zebraniu, dnia 19. kwietnia 1884.
- »Politycznego Towarzystwa Ludowego« z czynności za r. 1884 i 1885.
- roczne z czynności ewangelickiego Domu sierot i ochronki w Ustroniu za rok 1903 czyli na jubileusz 25-letniego istnienia zakładu Cieszyn 1904. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 18. — Toż za r. 1901, w 8-ce, str. 14.
- Towarzystwa Domu Narodowego w Cieszynie za r. 1890, 1894, 1895, 1896 i 1897.
- Towarzystwa Naukowej Pomocy dla Księstwa Cieszyńskiego, corocznie od 1873 do 1902.
- Towarzystwa oszczędności i zaliczek w Cieszynie, stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką, z czynności w dwudziestym ósmym okresie rachunkowym, t. j. za czas od dnia 1. stycznia do 31. grudnia 1901 roku. Cieszyn 1902. Druk Kutzera i Sp.
- wydziału Towarzystwa ewangelickiego oświaty ludowej w Cieszynie za rok 1882, złożone na walnem zgromadzeniu na dniu 14. stycznia 1882. Wiedeń i Cieszyn, druk H. Feitzingera i Sp. 1882, w 8-ce, str. 8.
- z wystawy Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego, odbytej w dniach 27., 28. i 29. września 1872 na strzelnicy w Cieszynie, fol., str. 3.
- Związku śląskich katolików za r. 1885, w 8-ce, str. 56; za r. 1886, w 8-ce, str. 49; za r. 1887, w 8-ce, str. 48; za r. 1888, w 8-ce, str. 44; za r. 1889, w 8-ce, str. 47.
- Spoka zaczarowana.** Originalna i ciekawa powiastka dla młodzieży. Cena 20 ct. (Biblioteka E. Feitzingera Tom 56.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki, w 8-ce, str. 56.
- Stacye Jerozolimskie** czyli Droga krzyża święgo z pobożnym Rozmyslaniem Męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, z dodatkiem Pieśni o cudownym Krzyżu świętym (Adama Sikory) w Górnej Łomnej niedaleko miasteczka Jabłonkowa. Nakład Płoszka w Jabłonkowie (rok?). Druk H. Feitzingera w Cieszynie, w 8-ce, str. 93.
- Stalmach Paweł.** Cieszymir. Śpiewogra ludowa (w trzech odłonach, z nutami do śpiewek i jednym obrazkiem — Bój na Dobropolu Opiew wojny Książąt śląskich z Tatarami. Dwa utwory wierszem przez.... Cieszyn 1890. Druk Prochaski, w 8-ce, str. VII + 71.
- Księgi Rodu Słowiańskiego. I Ród Słowiański. — II. Bogowiedza pogańskiści Słowian. — III. Obyczaje, obrzędy, uroczystości, świętynie i kapłaństwo dawnych Słowian. — IV. Urządzenie społeczne dawnych Słowian. — V. Dzieje starożytne Słowian. Z 6 obrazkami, zebrał i wydał... W Cieszynie 1889. Druk Prochaski, w 8-ce, str. VII + 247.
- Podanie do starszeństwa zboru cieszyńskiego. (W sprawie seminarium w Bielsku.) Przedruk z Gazety Narodowej. Lwów 1862. Drukiem Kornela Pillera, w 8-ce, str. 15.
- Światło prawdy w narodowych stosunkach Śląska czyli odpowiedź na broszurkę: Ewangelicy i sprawa narodowa na Śląsku. Nakładem Redakcyi »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Cieszyn 1884 Druk Feitzingera i Sp., w 4-ce, str. 36.
- W obronie własnej, Odpowiedź Wydziałowi Czytelnicy ludowej w Cieszynie od Redakcyi »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Cieszyn 1887. Drukiem Prochaski, w 8-ce, str. 48.
- Stand** des Breslauer k. k. Diözesantheils mit Ende des Jahres 1820 in Erledigung des bischöflichen Stuhles unter dem Hochwürdigem Hoch Fürst-Bischöflichen Domkapitel der Kathedalkirche ad St. Joannem Baptistam zu Breslau, und Hoch-desselben Kapitulare-Vicar Joseph Karl Schipp. Teschen 1821. Gedruckt in der Prochaska'schen Buchdruckerey, w 8-ce, str. 95 + 54.
- der katholischen Schulen in dem Breslauer k. k. Diözesantheils im Jahre 1820 (Stand des Breslauer k. k. Diözesantheils mit Ende des Jahres 1820. B. w 8-ce, str. 1—54).
- Starosta weselny**, czyli: zbiór mów, używanych przy weselach ludu polskiego na Szląsku austriackim. Z obrazkiem: Wesele wiejskie na Szląsku austr. w okręgu Cieszyńskim Wydanie drugie. Cieszyn 1896. Nakład E. Feitzingera. Druk Axtmanna. w 12-ce, str. 70.
- Statut** Chrześcijańsko-socyalnego związku w Mazańcowicach, w 8-ce, str. 10.
- Czytelnicy ludowej w Cieszynie, zatwierdzony d. 3. czerwca 1899, w 8-ce, str. 4.
- »Jedności« w Cieszynie. Druk Axtmanna we Fryszacie 1898 (zatwierdzony d. 22. grudnia 1897), w 8-ce, str. 16.

- kasy dla chorych arcyks. fabryki cukru w Chybiu Nakład arcyks. Bractwa w Cieszynie. Druk Kutzera i Sp. (rok ?), w 8-ce, str. 23.
- kasy zapomogowej dla chorych przy arcyks kopalniach, Szyby Gabryela i Hohenegger w Karwinie (Kasa zapomogowa zarej.), zatwierdzony d. 7. sierpnia 1896. Druk Kutzera i Sp., w 4-ce, str. 48.
- Kasy zapomogowej dla chorych przy arcyksiążęcych zakładach w Trzyńcu (Kasa zapomogowa zarejestrowana), zatwierdzony d. 7. sierpnia 1896. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 22.
- Katolickiego Stowarzyszenia czeladników we Frysztacie. Statuten des katholischen Gesellen-Vereines in Freistadt. 1892. Druck von Axtmann, w 8-ce, str. 16
- Katolickiego Kółka rolniczego i oświaty wraz z Czytelnią w Gnojniku, zatwierdzony d. 5. marca 1892. Czaca. Drukiem »Macierzy katolickiej«, w 8-ce, str. 14.
- Katolickiego Kółka rolniczego i oświaty wraz z Czytelnią w Ustroniu na Śląsku austriackim Cieszyn 1892, w 8-ce, str. 12.
- »Politycznego Towarzystwa ludowego« w Cieszynie, zatwierdzony d. 5 marca 1884. Drukiem Feitzingera, w 8-ce, str. 4.
- Polskiego Towarzystwa ludoznawczego w Cieszynie. Cieszyn 1901. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 13.
- Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Ustroniu, 25 kwietnia 1896, w 8-ce, str. 16
- powiatowej kasy chorych w Cieszynie Cieszyn (1904). Czcionkami Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 32.
- Stowarzyszenia akademików polskich na Śląsku »Zwicz«. Cieszyn 1894, w 8-ce, str. 4
- Stowarzyszenia Tercyarzy i Tercyarek św Franciszka, opiekujących się działą i młodzieżą. Czaca, Drukiem »Macierzy kat.« 1893, zatwierdzony w Opawie 1. sierpnia 1892, w 8-ce, str. 8.
- Towarzystwa budowy Domu polskiego w Mor. Ostrawie, stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką. Drukiem Axtmanna we Frysztacie (1899), w 8-ce, str. 10.
- Towarzystwa Domu Narodowego w Cieszynie zatwierdzony dnia 24. maja 1887, w 8-ce, str. 4.
- Towarzystwa oszczędności i zaliczek w Cieszynie, stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką (Wydanie drugie.) Cieszyn 1900. Czcionkami Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 45.
- Towarzystwa oszczędności i zaliczek w Strumieniu, stowarzyszenia zarejestrowanego z poręką nieograniczoną 1889. Drukiem Madlera w Białej, w 8-ce, str. 19

Statuten des bei der Schullehrer-Versammlung zu Jablunkau am 11 August 1853 zum dankbaren Andenken an die wunderbare Rettung Sr. k. k. Apostolischen Majestat Unseres Allernadigsten Kaisers Franz Josef I. aus

der Lebensgefahr, gegründeten Vereines zur Unterstützung der armen Schulkinder in den Gebirgsschulgemeinden des Jablunkauer Schul-districtes. Druck von Prochaska 1854, w 4-ce, str. 4.

Steffek Karol Spis cen z handlu nasion i zakładu ogrodniczego ... w Cieszynie. Szląsk austr. Cieszyn, czcionkami Prochaski (1878), w 4-ce, str. 23, rocznik 11.

Stenzel Gustav Adolf. (1792 + 1854). Geschichte Schlesiens. I. Theil. Von den ältesten Zeiten bis zum J. 1355. Breslau, Max 1853, w 8-ce, str. VIII + 370.

— Scriptores rerum Silesiacarum oder Sammlung schlesisch. Geschichtsschreiber Namens der schles. Gesellschaft für vaterländische Cultur, herausgegeben. Breslau, druk Maxa, Tom I. 1835, w 4-ce, str. XX + XVI i 538. — Tom II., tamże, 1839, w 4-ce, str. XV + 505 — Tom III., tamże, 1847, w 4-ce, str. XII + 435. — Tom IV., tamże, 1850, w 4-ce, str. VIII + 300. — Tom V., tamże, 1851, w 4-ce, str. XII + 630.

— Urkunden zur Geschichte des Bisthums Breslau im Mittelalter, herausgegeben. Breslau, Verl. Jos. Max, 1845, w 4-ce, str. CII + 401.

Stiasny Adolf Ojciec nasz. Kalendarz na czas i wieczność, wydany po raz pierwszy w r. 1845 przez ks. Albana Stolca. Tłómaczył z 15 wydania niemieckiego ... (nauczyciel w Stanisłowicach. Trzy części Nakład Malika. Część I. Cieszyn 1884, druk Prochaski, w 8-ce, str. 167. — Część II. Cieszyn 1887, druk Axtmanna, w 8-ce, str. 127 — Część III Cieszyn 1887. Druk Axtmanna we Frysztacie, w 8-ce, str. 123.

Stojałowski Stanisław, ks. Nie pójdziemy do Kanossy. W Cieszynie, dnia 24. sierpnia 1896. Druk Studenckiego w Czacy, w 4-ce, str. 8.

— Wiek XX, czyli Tryumf Chrystusa, program stronnictwa chrześcijańsko-ludowego.

— obacz: **Warszawiak.**

Strzelec wolny. (I.) Białe widmo na zamku Avenel. (II.) Dwie nowe powiastki dla dzieci. Przełożone z niemieckiego. Cena 20 ct. (Bibl. E Feitzingera Tom XXXI.), Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 54.

Suchanek Paweł. Osuszanie ziemi. Pod kierunkiem Władysława Szybińskiego, dyrektora szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie, dla małych rolników napisał ... z Gnojnika (Śląsk) Cieszyn 1902. Wydawnictwo Stowarzyszenia byłych uczniów szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie N. 4. Cena 10 groszy. Drukiem Barona w Cieszynie, w 8-ce, str. 16, 1 tablica z 12 rycinami kolorowanymi.

Swida B. K. (Koskowski Bolesław.) Odrodzenie Szląska Sylwetka pracy narodowej

na Szląsku Cieszyńskim oraz programu na przyszłość, ze szczególnem uwzględnieniem Macierzy szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego. Dochód ze sprzedaży na gimnazjum cieszyńskie, Cieszyn 1894, druk Prochaski, w 8-ce, str. 78.

Świeży Ignacy, ks., Cieńciała Jerzy, Michejda, dr. Do ludu polskiego na Szląsku. Pouczenie o używaniu języka polskiego w sądach i urzędach ze względu na rozporządzenie ministra sprawiedliwości z d. 3. stycznia 1899, L. 21650 i rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, wydane przez polskich posłów sejmowych. W Cieszynie, w lutym 1899, w 4-ce, str. 2.

Świeży Ignacy, ks. (ur. 12. października 1839 w Wielkich Końcierzach, zmarł 22. paźdź. 1902 w Cieszynie). Bogumił Jan Powieść z czasów tureckich wojen. Wydanie Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra, Cieszyn 1889. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 206.

— Do rodziców polskich dzieci w Cieszynie i okolicy Cieszyn, 1. września 1901, druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 3

— Do rodziców polskich w Cieszynie i w okolicy, mających dzieci w wieku szkolnym W Cieszynie, d. 1. września 1900, druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 11.

— Ktoby się tego był spodziewał? Braciszek Renat. Dwie powieści z życia ludu. Wydanie »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra« na rok 1891. N. 27 Cieszyn 1892. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 182.

— Na pamiątkę dwudziesto-pięcioletniego jubileuszu Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Szląsku N. 33. Cieszyn (1898) Druk Prochaski, w 8-ce, str. 95

— Nauka o ciepłe dla ludu polskiego Napisał ... katecheta gimnazjalny w Cieszynie. Osobny odcisk z »Gwiazdki Cieszyńskiej«. Wydany staraniem »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra«. Cieszyn. Prochaska 1875, w 8-ce, str. 154

— O naszym gimnazjum. Nakładem »Macierzy szkolnej« w Cieszynie 1896, druk A. Barona, w 8-ce, str. 14.

— Podróże Księży misjonarzy Iluc i Gabet w Mongolii, w Tybecie i w Chinach. (Tłumaczenie z francuskiego.) Wydanie »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra« na rok 1896 i 1897. N. 32 Cieszyn 1898. Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 752.

— Powieści z życia i historii. Wydanie »Dziedzictwa bl. Jana Sarkandra« na r. 1892 Cieszyn 1893 Druk Prochaski, w 8-ce, str. 190.

Świt wychodził co drugą i czwartą sobotę miesiąca od d. 8. stycznia 1898 we Frysztach pod redakcją Fr. Friedla, od 23. lipca 1898 w Polskiej Ostrawie pod redakcją Jędrzeja Słowika do 24. grudnia 1898, w 4-ce,

str. 8 Z dniem tym przestał wychodzić. Prenumerata roczna 1 zlr. 80 ct.

Sypowski Kazimierz, ks. (ur. 27. grudnia 1818 w Lanckoronie). Kazania w podobieństwach i przykładach na niedziele i święta uroczyste, przez ... kapelana przy klasztorze Panien Klarysek w Starym Sączu, obecnie plebana w Szezyrku, diecezji tarnowskiej, tom I. i II. Cieszyn, nakł. K. Malika, czcionkami K. Prochaski, 1879, w 8-ce, str. III + 260 + 4 nl., 5 nl. + 257. 4 zlr.

Szebista Walenty, ks. Tarcza wiary katolickiej gasi ogniste strzały »Tarcza wiary ewangelickiej«, napisanej przez pastora Jana Pindóra w Cieszynie, napisał ... proboszcz w Wielkich Górkach. Kraków 1887. Nakład autora, druk Anczyca i Sp., w 8-ce, str. 208.

Szląsk (austriacki) słowem i ołówkiem na podstawie najnowszych źródeł przedstawiony. 40 rycin. Warszawa 1888. Wydawnictwo Przeglądu Tygodniowego, w 4-ce, str. 153 + III

— obacz: **Śląsk.**

Sztwiertnia Jan. Dojenie krów. Pod kierunkiem Władysława Szybińskiego, dyrektora szkoły roln. zim. w Cieszynie. Dla małych rolników napisał ... z Golezowa (Śląsk), Cieszyn 1902. Cena 10 groszy. Wydawnictwo Stowarzyszenia byłych uczniów szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie. N. 2. Drukiem Barona w Cieszynie, w 8-ce, str. 16. 1 tablica z 24 rycinami kolorowanemi. Rysunki wykonali byli uczniowie rzeszowej szkoły: Jan Sztwiertnia z Golezowa ryciny N. 1 i 2, Sobiesław Cieńciała z Mistrzowie (Śląsk) ryciny N. 3. i 4.

Szukiewicz Wojciech. Szląsk Cieszyński, nieco o stosunkach polityczno-społecznych. Lwów 1893. Z »drukarni polskiej«, w 8-ce, str. 49.

Szybiński Władysław, dyrektor szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie. Główne zasady hodowli bydła rogatego, koni i trzody chlewnej, dla włościan napisał ... Pierwsze wydanie w r. 1897, w 8-ce, str. 24. — Drugie wydanie uzupełnione Kraków 1898. Drukarnia Uniw. Jagiell., w 8-ce, str. 66.

— Podręcznik do nauki gospodarstwa rolnego w zimowej szkole rolniczej w Cieszynie. Część I. Wiadomości przyrodnicze Napisał ... Cieszyn 1903. Wydana przez Kuratorję szkoły kosztem subwencji Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa, druk Machaczka, w 8-ce, str. 173.

— Pomoc przy porodzie i choroby porodowe u krów. Trzy podwójne tablice kolorowane. Dla rolników śląskich napisał ... Cieszyn 1904, w 8-ce, str. 63

— Widokówki pouczające z zakresu przyrodznawstwa i gospodarstwa z rycinami i tekstem objaśniającym. Nr. 1. Krążenie krwi

- u ludzi i zwierząt — Nr. 2. Budowa ziemniaka. — Nr. 3. Głowa konia — Nr. 4. Praktyczne narzędzia rolnicze. — Nr. 5. Korzenie koniczyny i łubin. — Nr. 6. Układ mięśni u konia. — Nr. 7. Wzorowa gnojarnia. — Nr. 8. Włosieńce czyli trychiny. — Nr. 9. Wągry u nierogacizny. — Nr. 10. Ogląwiacz do buraków. Lit. A. Barona, właśc. Fr. Machaczek, Cieszyn, cena każdej widokówki 2 ct.
- Wzdecie u bydła. Dla małych rolników napisał ... Cieszyn 1902. Cena 10 groszy. Wydawnictwo Stowarzyszenia byłych uczniów szkoły rolniczej zimowej w Cieszynie. N. 3. Drukiem Barona w Cieszynie, w 8-ce, str. 16. I tablica z 6 rycinami kolorowanymi. Rysunki wykonali byli uczniowie rzeszonej szkoły: Jan Sztwiertnia z Golezowa, ryciny N. 1, 2, 3 i 4, Sobiesław Cienciąła z Mistrzowic, ryciny N. 5 i 6.
- Teatr** małpi (po polsku, po niemiecku i po rosyjsku). Moguncya, nakł. J. Scholza, Cieszyn, E. Feitzinger (1879), w 4-ce, str. 8 tekstu i 8 litogr. kolor.
- Terlitz Victor.** Heimatkunde des politischen und Schulbezirkes Bielitz (Land). Namens der Bezirkslehrerconferenz Bielitz (Land), herausgegeben von ... Hierzu eine Karte des Bezirkes und ein Special-Ortsrepertorium. Im Selbstverlage. Druckerei Ed Klimek in Bielitz, w 8-ce, str. 337.
- Terlitz W., Kubisz J. i Pacuła A.** Książka do czytania dla austr. szkół ludowych pospolitych. Część I. Elementarz. Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych w Wiedniu 1901. Cena książki opr. 50 h, w 8-ce, str. 120.
- Teschen.** Beiträge zur Geschichte der Stadt Teschen. Von Professor Radda. Jahresbericht der k. k. Realschule in Teschen am Schlusse des Schulj. 1877/8.
- Die Kammer Teschen, Domäne seiner kaiserlichen und königlichen Hoheit des durchlauchtigsten Herrn Erzherzog Friedrich, Herzog von Teschen. Teschen 1898. Verlag der erzh. Cameraldirection. K. u. k. Hofbuchdruckerei Karl Prochaska, w 8-ce, str. 24, z mapą dóbr arcyks.
- Die Schlösser Teschen und Friedek in österr. Schlesien. Eine historische Skizze Teschen 1898. Verlag der erzh. Cameral-Direction. K. u. k. Hofbuchdruckerei Karl Prochaska, w 8-ce, str. 22.
- Thomas Johann Georg.** Handbuch der Literaturgeschichte von Schlesien. Eine gekrönte Preisschrift. Hirschb., 1823, w 8-ce, str. 372, 1 tal.
- Toast polski** wierszem i prozą czyli Zbiór mów przy uroczystościach wszelkiego rodzaju jako to przy weselach, ważniejszych zebraniach, przy obchodach jubileuszowych i t. d. Cieszyn 1901. Nakład E. Feitzingera, w 8-ce, str. XII + 166.
- Tomasza a Kempis** o naśladowaniu Chrystusa ksiąg czworo. Wydanie »Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra« za r. 1894. N. 30. Cieszyn 1895, druk Prochaski, w 8-ce, str. 293.
- Towarzystwo rolnicze w Cieszynie.** Zaproszenie z d. 8. października 1868 na pierwsze walne zgromadzenie Towarzystwa rolniczego na dniu 17. października 1868. Podpisane imieniem komitetu: Dr. L. Klucki prezes, Andrzej Kotula sekretarz (po niemiecku i po polsku), fol. str. 1.
- Trzanowski Jerzy, ks.** Modlitwy chrześcijańskie, które rano i wieczór, przy służbach Bożych i w domu, na uroczyste święta i w dniu powszednie, w wszelkich potrzebach, duchownych i cielesnych, tak przez sług kościoła, jak przez wszystkich lud z hojnym błogosławieństwem mogą być używane. Spisał i wydał ... sługa Chrystusowy przy kosciele w św. Mikołaju na Liptowic. Nowe, polskie wydanie. Staraniem i nakładem »Ewang. Tow. ośw. lud.« w Cieszynie 1898. Druk Barona, w 8-ce, str. LXXII + 282.
- Modlitwy spowiednie i komunijne. Wydanie drugie. Nakład »Ewang. tow. ośw. lud.« w Cieszynie.
- Turey pod Wiedniem.** Opowiadanie historyczne z czasów oblężenia Wiednia przez Turków w r. 1683. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XX.) Cieszyn 1888. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 84.
- Twardowski F., dr.** (Naake-Nakęski). Stosunki polskie na Śląsku. Kraków 1896. Przedruk z »Dziennika Krakowskiego«, w 8-ce, str. 89.
- Twardy Paweł, ks.** (rodem z Trzycieży). Modlitwy dla nabożnego chrześcijanina przy spowiedzi i Wieczery Pańskiej, w chorobie i przy skonaniu z poprzedzającymi namownieniami i z przydatkiem pospolitych modlitw, które poprawił i na nowo wydał ks. Jerzy Gabryś. W Krakowie. Nakładem J. A. Pelara 1887, w 8-ce, str. 216 + V.
- Tygodnik Cieszyński,** pismo poświęcone dla ludu wiejskiego. Wydawca: Dr. Ludwik Klucki. Współpracownik główny: Andrzej Cienciąła. N. 1 wyszedł d. 6. maja 1848. Druk Prochaski, w 4-ce, str. 8. Od N. 14. z d. 5. sierpnia 1848 wymieniony jest obok powyższych jeszcze P. Stalmach jako redaktor, od N. 16. z d. 19. sierpnia 1848 podpisawali już tylko dr. Klucki jako wydawca, P. Stalmach jako redaktor. Z dniem 31. marca 1849 nastąpiła przerwa w wydawnictwie. D. 1. września 1849 rozpoczął na nowo wychodzić 3 razy na miesiąc pod wyłączną redakcją Stalmacha (co tydzień z wyjątkiem trzeciej soboty w miesiącu, w którą wychodził »Przegląd wypadków poli-

tycznych»). Ostatni numer wyszedł d. 15. lutego 1851. Zamiast »Tygodnika Cieszyńskiego« zaczęła wychodzić od d. 1. marca 1851 »Gwiazdka Cieszyńska«. W r. 1848 wyszło N. 35, str. 280; w r. 1849 N. 13 i N. 13, str. 104 i 104; w r. 1850 N. 40, str. 290; w r. 1851 N. 6, str. 48.

Uniwersytet Jagielloński. Adres z d. 7. czerwca 1900 r., napisany przez ks. Świeżego z życzeniami od Ślązaków z okazji 500-letniego jubileuszu Uniwersytetu Jagiellońskiego, fol., str. 1.

Ustawa dla biblioteki kraju Cieszyńskiego. Cieszyn dnia 18. Marca 1849. Podpisany: ks. Jerzy Prutek prezes, Dr. Klucki, Dr. Fiszer, P. Stalmach, Andrzej Kotula, fol., str. 3. — I, z d. 28. lipca 1889 (Dz. u. p. N. 127), odnosząca się do uregulowania stosunków w Kasach brackich wraz z ustawami i rozporządzeniami odnoszącymi się do powyższej ustawy. II Ustawa z d. 21. czerwca 1884 (Dz. u. p. N. 115), odnosząca się do zatrudnienia młodzieńców i kobiet w kopalniach, oraz do długości dnia roboczego. Cena 50 h Nakładem »Jedności« w Cieszynie 1901. Czcionkami drukarni związkowej w Krakowie, w 8-ce, str. 62.

Ustawy Czytelni katolicko-ludowej w Skoczowie, zatwierdzone d. 15. września 1871 r. Druk Orła we Frydku, w 8-ce, str. 4.

— Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra dla ludu polskiego na Śląsku, zatwierdzone d. 20. sierpnia 1873. Cieszyn. Czcionkami Feitzingera, w 8 ce, str. 8.

— i rozporządzenia dla księstwa gór. i doln. Śląska z r. 1863. Opawa, druk Ant. Pawliczka, w 4-ce, str. VIII + 74. — Toż, 1867, str. VIII + 108; r. 1868, str. XIII + 84; r. 1869, str. XX + 200. — Toż, na r. 1870, w 4-ce, str. XXV + 308. — Toż, części XIX, Opawa, wyłożono u Ant. Pawliczka, 1871, w 4-ce, str. XIII + 193. — Części XX., r. 1872, w 4-ce, str. 91 i kart 2 tablic. — Toż, r. 1873, w 4-ce, części XXVII, str. XV + 146. — Toż, r. 1874, części XVI, str. XIII + 138. — Toż, r. 1875, części XVI, str. 138 + XI; r. 1876, części XX, str. 72 + XI; r. 1877, 1878.

— Towarzystwa Cieszyńskiego dla wydoskonalenia się w języku polskim, Statuten für den Teschner Verein zur Ausbildung in der polnischen Sprache W Cieszynie, 29. października 1848. Gedruckt bei Karl Prochaska, fol., str. 2.

— Towarzystwa gimnastycznego »Sokół« w Cieszynie, zatwierdzone d. 30. grudnia 1899. Cieszyn. Drukiem Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 16.

— towarzystwa katolicko-politycznego »Związek śląskich katolików«, zatwierdzone dnia 20. kwietnia 1883. Drukiem II. Feitzingera i Sp. 1883, w 8-ce, str. 4.

— towarzystwa: Macierz szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego. Cieszyn 1886, druk K. Prochaski, w 4-ce, str. 2; II wydanie w r. 1893, druk »Macierzy kat.« (Studenckiego) w Czacy; III, wydanie 1902, druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 12.

— Towarzystwa Naukowej Pomocy dla Księstwa Cieszyńskiego, zatwierdzone d. 21. września 1872, L. 8618. Druk Prochaski, w 4-ce, str. 2.

— Towarzystwa Wstrzemięzliwości od napojów palonych. Bilsko 185., druk K. Prochaski w Bilsku, w 8 ce, str. 4.

— Zakładu Maryackiego do przyjmowania i wychowywania biednych dziewcząt w Opawie. (Podpis: Józef Ferd. Benda, Alojza Argauer.) Cieszyn, druk K. Prochaski 1872, w 4-ce, str. 1.

— obacz: **Rozporządzenia i Dziennik Ustaw.**

Verordnungen des Fürstbischöflichen General-Vicariats-Amtes in Teschen.

Věstník „Matice Opavské“, věnovany kulturním a vědeckým potřebám slezským. Vydává se pro členy »Matice Opavské«. Číslo 1. vydane 1878, w 8-ce, str. 23; číslo 2., 1892 w 8-ce, str. 48; číslo 4., 1894, w 8-ce, str. 100; 5., 1895, w 8-ce, str. 68; 6., 1896, w 8-ce, str. 48; 7., 1898, w 8-ce, str. 112; 9., 1901, w 8-ce, str. 80; 10., 1902, w 8-ce, str. 104.

Walkiewicz Wawrzyniec, ks. Katedra poznańska. Dyecyzja poznańska, roku pańskiego 1786 wydana w Warszawie, w drukarni narodowej Jego Królewskiej mości i prześwietnej komisji edukacyjnej narodowej, a teraz na nowo przedrukowana. Cieszyn, Prochaska 1860, w 8-ce, str. VIII + 47.

Waluta (Nowa c. k.) austriacka płatna od 1 listopada 1858 r. Przerachowanie wal. konw. na nową walutę austriacką, nowej wal. austriackiej na walutę konw., wal. wied. na nową wal. austriacką i nowej wal. austriackiej na wal. wied., z dodatkiem legalnej wartości starych monet w nowej walucie austriackiej i regul do obrachowania. Cieszyn, nakładem i drukiem K. Prochaski, 1858, w 32-ce, str. 24, 3 kr. m. k.

Waniek G. Zum Vocalismus der schles. Mundart.

Warszawa Cieszynowi (odezwa w sprawie zbierania datków na gimnazjum cieszyńskie w Warszawie). Warszawa w kwietniu 1894, w 8-ce, str. 4.

Warszawiak (ks. Stojałowski). Zc spraw śląskich. Odbitka z »Gazety Narodowej«. Lwów 1895, w 8-ce, str. 173.

Waschek Franz. Teschen, Ostschlesiens Hauptstadt. Einst und Jetzt. 1848—1901. Rückblick auf Teschens Entwicklung in den letzten 53 Jahren. I. Theil 1848—1898/99.

- II. Theil 1900--1901. Teschen 1901. Druck und Verlag von Kutzer & Cie., w 8-ce, str. 64.
- Waschitza Edward, ks.** Nauka o Bierzmowaniu i modlitwy dla gotujących się do przyjęcia tego św. Sakramentu i dla już bierzmowanych. (Wolny przekład z niemieckiego.) Napisał ... c. k. profesor religii przy seminarjum nauczycielskiem w Cieszynie. Cieszyn 1902. Drukiem Kutzera i Sp., Cena 30 h, w 8-ce, str. 69.
- Wendelin z Hoellensteinu** czyli Dzwon umarłych o północy. Bajka. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera Tom 45.) Cieszyn 1889/1894. Druk Miarki w Mikołowie, w 8-ce, str. 63.
- Wendauskie wiadomości misyjne.** Cieszyn 31. stycznia 1869. Dodatek do »Zwiastuna ewangelicznego«.
- Wieniec-Pszczółka**, organ stronnictwa chrześc. ludowego, wychodzi od 1900 jako tygodnik w Bielsku, w 8-ce. Cena roczna 5 K (obacz »Wieniec« i »Pszczółka«). Redaktor: St. Stojałowski.
- Wieniec** wychodził od sierpnia 1875 co dwa tygodnie do 1900 w 8-ce, najprzód we Lwowie, od 1891 do 1897 w Cieszynie, od 1898 w Bielsku, Od 1900 jako Wieniec-Pszczółka co tydzień Przedpł. roczna 5 K, redaktor: ks. Stojałowski.
- Wiersz** przeciw gorzałce. Nakładem Karola Rusina. (Czcionkami E. Klimka w Bielsku, w 8 ce, str. 4 (rok?).)
- Wild J.** Geschichte der Lehrerbildungs-Anstalt in Teschen. (Jahresbericht der k. k. Lehrerbildungs-Anstalt pro 1874/5.)
- Wilhelm Tell** i jego sprzymierzeńcy, albo: Osobobdenie Szwajcaryi. Opowiadanie z średnich wieków. Cena 20 ct. (Bibl. E. Feitzingera. Tom XXIV.) Cieszyn 1887. Druk H. Feitzingera, w 8-ce, str. 62
- Winkler Jan** (pastor w Nawsiu, ur. 1794). Chorał melodii dla śpiewnika zborów ewangelickich. (Cieszyn ? 184.)
— Rachownik dla szkół. 184
— Zaraza gorzałki. Śmętna przygoda, dla przestrogi Szlązaka i pobratymczych Sławian s pod-Tater a od nich szerczących się bloni, podług Wszokiego. W Cieszynie. Nakładem Ant. Waschera 1844. Drukiem Karła Prochaskiego, w 4-ce, str. 56.
- Wisła.** Księga zbiorowa ku uczczeniu 25-letniej rocznicy pracy na polu dziennikarskiem Pawła Stalmacha. W Krakowie 1873, w 8-ce, str. XXVI + 400 z portretem Stalmacha.
- Wojna Żydowska.** (o żydzi narobili strachu dla całego świata. Cieszyn (rok ?). Druk Kutzera i Sp., w 8-ce, str. 6.
- Wróblewski Kazimierz.** O Henryku Sienkiewiczu. Przemówienie ... nauczyciela gimnazjum polskiego, na Wieczorze Sienkiewiczowskim w dniu 3. marca 1901 w sali Domu Polskiego w Cieszynie. Nakładem Redakcyi »Gwiazdki Cieszyńskiej« 1901, w 8-ce, str. 13.
- O ruchu narodowym w Księstwie Cieszyńskiem. Referat ... na I Wiecu narodowym we Lwowie, dnia 31. maja 1903 r. Lwów. Nakładem autora 1903, w 8-ce, str. 16.
- Wyborey** w Szląsku austr. przeciw posłowi reprezentującemu Szląsk w Radzie Państwa. Pocznyna się: »Wielmożny Panie Posle!« W Krakowie, nakładem wyborców, druk Wł. L. Anczyca i Sp., 1880, fol., 1 karta.
- Wyborek** (nabożeństw). Cieszyn, Prochaska (ok. 1860), 1 zlr. 5 ct.
— nabożeństw osobliwych z dodatkiem najużywanych pieśni, niesporów, gorzkich żali, krzyżowej drogi i t. d. Cieszyn, K. Prochaska 1870, w 8-ce, str. 320, 16 ct., na pap. lep 24 ct.
- Wybór** osobliwych nabożeństw na duchowną pociechę i pożytek ludzi pobożnych. Cieszyn i Bielsko, K. Prochaska, 1860, w 16-ce, str. 416. Wydanie zwyczajne 70 kr.
— nabożeństw osobliwych na duchowną pociechę i pożytek ludzi pobożnych. Trzecie wydanie. Cieszyn, K. Prochaska, 1869, w 12-ce, str. 418, 40 ct., na papierze lepszym 54 ct., na listowym 67 ct.
— z dodatkiem najużywanych pieśni Tamże 1869, w 12-ce, str. 688. Karton, 1 zlr.
- Wyhlidal Jan.** Naše Slezsko. Wydano za pomoci sněmu slezského. Praha, nakł. spisovatelovym, tiskem družstva Vlast, 1903, w 8-ce, str. 340 + 5 nl., ze 100 szarmonizowanemi pieśniami i 20 rycinami.
- Wyjątki** z opisów i ksiąg różnych Cieszyn, K. Prochaska, 1870, w 12-ce, str. 104, 14 ct. Obejmują: O złościach talmudystów przeciwko chrześcianom; O błędach talmudystów naprzeciw Bogu; Zburzenie Jerozolimy; O karach na żydów za ukrzyżowanie Jezusa Chrystusa włożonych; O prorokach starego testamentu i sybillach pogańskich, co przepowiadali przyjście Jezusa Chrystusa; Arka Pańska; Rozmowa duchowa z trupią głową.
- Wykaz** szwedzłowy miejscowości na Szląsku. Nowe wydawnictwo na podstawie obliczeń spisu ludności z 31. grudnia 1890, wydany przez c. k. komisją centralną statystyczną (tytuł także po niemiecku i czesku). Wien 1894, w 6-ce, str. 94.
— wszelkich w szpitalu Braci Miłosierdzia w Cieszynie (Szląsk austr.) roku 1901, 1902, 1903 zaszyłych, leczenia wymagających chorób, tudzież ojczyzny wszystkich chorych, jak również i krótki przegląd działalności pojedynczych szpitali austr.-czeskiej prowincyi zakonnej.
- Wyrok** na śmierć. Powieść dla ludu kato-

lickiego. (Bibl. E. Feitzingera. Tom 315.)
Cena 12 h. Cieszyn (rok ?), w 8-ce, str. 15.

Zaleski Józef. Stacya doświadczalna w Puń-
covie. Napisał ..., rolnik. Cena 25 h. Na-
kład red. »Rolnika śl.« Druk Kutzera i Sp.,
w 8-ce, str. 39.

Zamek w jaskini Xa Na. Opowiadanie. Cena
40 h. (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 78.)
Cieszyn (rok ?). Druk Prochaski, w 8-ce,
str. 62.

Zamknięcie rachunków Cieszyńskiej kasy
oszczędności za r. 1903. Cieszyn, w 4-ce,
str. 24.

Zaproszenie. Posłuchajcie roztomili ludecz-
kowie (zaproszenie Czytelnii ludowej w Cie-
szynie na bal d. 1. lutego 1904). 1 kartka.

Zasadius Samuel Ludwik, ks. (pastor
w Cieszynie). Droga do Nieba. To jest:
Nauka krótka z Katechizmusa, Dla tych,
którym czas zabawić się dłużej nie pozwala,
aby na krótko nauczyli się przecie i wiedzieli,
jako się Człowiek sprawować ma, chcąc
prześć do Nieba Spisana przez ..., Sługę
Słowa Bożego przed Cieszynem. W Brzegu,
Wydrukował Goffred Tramp. Roku 1725, w
8-ce, str. 24.

— Kazania Pokutne, które Na Pamiątkę Swoim
przed Cieszynem Z Serca kochanym bywszy
Dziatkom kościelnym Abo duchownym Do
Druku podał... W Brzegu. Drukował Goffred
Tramp, Roku 1730.

— Mleczna potrawa ssącym jaguiałkom Brzeg
1726. Gottfr. Tramp.

— Wykład na 10-ro Boże przykazanie Jana
Arnolda przetłomaczył Samuel Ludwik Zasa-
dyusz. Dra Marcina Lutra: Prosty sposób
do modlenia się. Brzeg 1725 Gottfred Tramp.

— Obacz: **Sassadius.**

**Zatorski Maksymilian, dr i Ka-
sparek Franciszek, dr.** Powszechna
księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów
dziedzicznych niemieckich Monarchji austry-
jackiej. Z późniejszymi odnośniami ustawami
i rozporządzeniami opracowana przez ... pro-
fesorów uniwersytetu Jagiellońskiego. Wy-
danie trzecie stereotypowe. Cena 4 zlr. 50 ct.
Cieszyn 1894. Nakład E. Feitzingera, druk
Prochaski, w 8-ce, str. 602 + LXIX.

Zbiór dobranych Powinszowań wierszem i
prozą dla dzieci i dorosłych na wszelkie
przygody i sposobności życia ułożone. Za-
wierając powinszowania na Nowy Rok, Imci-
ninny, Urodziny, Boże narodzenie i inne różne
sposobności, jakoteż wierszopisy do imio-
ników dla kochanków, dalej żywienia we
selne, Toasty i t. d. Cena 70 h. Cieszyn
(rok ?). Druk Prochaski, w 8-ce, str. 95.

— krótki historyi chrześcijańskiej religii. Cie-

szyn 1887. Nakład E. Feitzingera, druk
H. Feitzingera i Sp, w 8-ce, str. 34.

— Pieśni Słowiańskich, wydany przez Towa-
rzystwo Czytelnii Polskiej w Cieszynie. Druk
Prochaski 1849, w 8-ce, str. 63.

Zbrodnia i kara. Obrazek historyczny
z roku 1846 przez S. M. Cena 40 h (Biblio-
teka E. Feitzingera. Tom 79) Cieszyn (rok ?).
Druk Prochaski, w 8-ce, str. 76.

**Zeitschrift des Vereines für die Geschichte
Mahrens und Schlesiens.** Redigiert von Dr.
Karl Schober. Jahrgang 1897, 1898, 1899,
1900, 1901, 1902, 1903.

— des Vereines für Geschichte und Alterthum
Schlesiens. Herausgegeben seit 1855 anfangs
von Dr. Richard Koepell, später von Dr.
Colmar Grünhagen.

— für Geschichte und Alterthum Schlesiens.
Grünhagen. Breslau.

Zielina Józef Pijaństwo, najstraszniejszy
wróg społeczeństwa ludzkiego. Odczyt na
Walnem Zebraniu »Ew. Tow. ośw. lud.«
w Cieszynie na dniu 1. Marca 1903 wy-
głosił ... nauczyciel kierujący w Dolnym
Zukowie. Cena 20 h Cieszyn 1903. Na-
kładem »Tow. ew. ośw. lud.« Druk Ma-
chaczka, w 8-ce, str. 15.

Zwiastun ewangeliczny, wychodził
od r. 1863, w Cieszynie od 1867—75. Na-
kład dra ks. I. Otto, pastora. Druk Pro-
chaski. Pierwszy numer wyszedł 31. stycznia
1867, ostatni 31. grudnia 1875. Każdy rocznik
ma 288 str., każdy numer w 4 ce str. 24.
Redaktor odpowiedzialny od 1867 do 1870
(do N. 4) Lic. teol. J. Borbis, 1870 N. 5
ks. A. Żlik, 1870 od N. 6 do 1871 N. 4
H. Schwerdtmann.

Związek śląskich katolików. Do katolickich
ziomków na Śląsku. Odezwa wydana przez
komitet celem zwołania pierwszego zgro-
nadenia członków Związku na 13. czerwca
1883, podpisana przez ks. Fr. Śniegonia,
ks. Ignacego Świeżego i ks. Jana Sikorę,
w 4 ce, str. 1.

— do Ludu śląskiego. Cieszyn 1884, w 8-ce,
str. 11

— do wyborców Związku śląskich katolików.
Cieszyn 1890, w 8-ce, str. 38.

— W chwili przed bojem wyborczym. Słowa
wysłane do rodaków przez »Związek« 1885,
druk Prochaski, w 8-ce, str. 15.

Żlik Andrzej, Cinciała Andrzej, dr.
Odezwa zboru Cieszyńskiego do wyznawców
wiary ewangelickiej na Śląsku i Morawie,
w Czechach i Galicyi względem założenia
ewangelickiej szkoły nauczycielskiej w Cie-
szynie. Cieszyn 1863. Drukiem Karola Pro-
chaski, w 8-ce, str. 8.

Żmijka Jan, ks. Kancynał katolicki,
mniejszy i razem książka modlitewna, wy-

- dana przez ... Cieszyn, nakł. E. Feitzingera 1877, w 8-ce (36 arkuszy). Cena nieopr. 1 złr., w opr. 1 złr. 50 ct, do 2 złr. 50 ct.
- Mały kancjonał najużywanych do nabożeństwa Pieśni z dodatkiem zwykłych modlitw. Wydany przez »Dziedzictwo bł. Jana Sarkandra«. Cieszyn 1886, Druk Axtmanna, w 8 ce, str. 391.
- Mowa na tysiącletnią rocznicę zaprowadzenia chrześcijaństwa do ziemi słowiańskich miana w Welehradzie na Morawie dnia 5 Lipca 1863 do pątników śląsko-polskich przez ... Wikarego w Frysztacie pod Cieszynem. Opawa 1863, druk A. Pawliczka, w 8-ce, str. 8.
- Żywot i męczeństwo bł. Jana Sarkandra ze Skoczowa przez ... Dochód przeznaczony na stawianie wieży przy kościele parafialnym w Skoczowie Bielsko i Cieszyn, druk Prochaski, w 8-ce. Cena 12 kr.
- obacz **Janusz A., ks.**
- Życie** i czyny Rynalda Rynaldyniego, słynnego dowódcy opryszków. Romantyczne opowiadanie z przeszłego stulecia. Cena 40 h (Biblioteka E. Feitzingera. Tom 12.) Cieszyn 1884/5. Druk Prochaski, w 8-ce, str. 61.
- i działanie dra Marcina Lutra z dodatkiem Opisu pomnika Lutrowego w Wormacyi w krótkim opowiadaniu i powtarzających pytań podane młodzieży ewangelickiej przez Duchownego. Tłumaczenie z niemieckiego. Z 6 kolorowemi stalorytami. Cieszyn 1880. Nakładem E. Feitzingera. Druk H Feitzingera, w 8-ce, str. 48.

JEGO C. I K. APOSTOLSKA
JMOŚĆ Najwyższem posta-
nowieniem z dnia 14. sierpnia
1903 raczył najmiłościwiej ze-
zwolić, aby zakład tutejszy prze-
szedł z dniem 1. września 1903
na etat państwowy. (Rskr. minist.
z dnia 18. sierpnia 1903, l. 1676,
int. c. k. Rady szk. kr. z dnia
19. sierpnia 1903, l. $\frac{2626}{Pr.}$).

Wiadomości szkolne.

I.

Grono nauczycielskie.

a) Zmiany od roku poprzedniego.

1. Reskrytem ministerstwa z dnia 23. czerwca 1903, l. 16.700, zamianowany został zastępca nauczyciela Stefan Brablec rzeczywistym nauczycielem w c. k. gimnazjum w Bochni a nauczyciel Franciszek Paczosa rzeczywistym nauczycielem w c. k. gimnazjum w Jaśle.
2. Reskrytem ministerstwa z dnia 24. sierpnia 1903, l. 28.392, zamianowany został nauczyciel August Lambor nauczycielem c. k. gimnazjum w Nowym Sączu.
3. C. k. Rada szkolna krajowa reskrytem z dnia 17. stycznia 1904, l. 260, zwolniła zastępcę nauczyciela Adama Kłodzińskiego na jego własne żądanie od obowiązków szkolnych w tutejszym zakładzie z końcem I. półrocza.

b) Mianowania.

1. Jego c. i k. Apost. Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 31. sierpnia 1903 zamianował profesora c. k. III. gimnazjum w Krakowie, prowizorycznego kierownika tutejszego zakładu, Józefa Winkowskiego dyrektorem tegoż.
2. Reskrytem ministerstwa z dnia 29. sierpnia 1903, l. 28.979, zamianowani zostali dr. Ernest Farnik, Józef Góral, Jan Lubaczewski, Antoni Panek i Franciszek Popiołek, reskrytem z dnia 4. września 1903, l. 29.563, ks. Józef Londzin oraz zastępca nauczyciela w c. k. gimnazjum w Kołomyi Edmund Wierzbicki, a reskrytem z dnia 19. września 1903, l. 31.247, dr. Kazimierz Wróblewski rzeczywistymi nauczycielami w tutejszym zakładzie.
3. C. k. Rada szk. kraj. dekretem z dnia 22. września 1903, l. 5.610, zamianowała zastępcami nauczycieli emer. profesora w VII. randze Franciszka Haburę, emer. profesora w VIII. randze dra Jana Wytrzensa, Jana Galicza i Adama Kłodzińskiego, a dekretem z dnia 24. października 1903, l. 6.617, nauczycielem religii ewangelickiej ks. Jana Stonawskiego, udzielając mu równocześnie urlopu do końca I. półrocza.
4. Reskrytem ministerstwa z dnia 3. lutego 1904, l. 1.502, zamianowany został rzeczywistym nauczycielem w tutejszym zakładzie zastępca nauczyciela Jan Galicz.

c) Skład grona nauczycieli w roku 1903/04
i rozdział przedmiotów.

- Winkowski Józef**, dyrektor, uczył języka greckiego w klasie VIII., tygodniowo godzin 5.
- Dr. Farnik Ernest**, nauczyciel, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej oraz biblioteki niemieckiej dla uczniów, gospodarz klasy V., uczył w I. półroczu języka niemieckiego w klasach V.—VIII., oraz propedeutyki filozofii w klasie VIII., tyg. godzin 18; w II. półroczu także geografii w klasie I., razem tyg. godzin 21.
- Galicz Jan**, nauczyciel, gospodarz klasy II., uczył w I. półroczu języka łacińskiego i polskiego w klasie II., greckiego i niemieckiego w klasie IV., tyg. godzin 19; w II. półroczu także języka łacińskiego w klasie IV., razem tyg. godzin 25.
- Góral Józef**, nauczyciel, zawiadowca gabinetu historii naturalnej, uczył matematyki w klasach I.—IV., nauk przyrodniczych w klasach I., II., III., V. i VI., tyg. godzin 22.
- Habura Franciszek**, emer. profesor VII. rangi, zast. naucz., zawiadowca biblioteki polskiej dla uczniów, uczył języka łacińskiego w klasach VII. i VIII., polskiego w klasach VI. i VII., propedeutyki filozofii w klasie VII., tyg. godzin 18.
- Kłodziński Adam**, zast. naucz., był w I. półroczu gospodarzem klasy I. i uczył języka łacińskiego i polskiego w klasie I., geografii i historii w klasie I. i II., matematyki w klasie I., tyg. godzin 21.
- Ks. Londzin Józef**, nauczyciel, zawiadowca biblioteki dla ubogich uczniów, uczył religii katol. w klasach I.—VIII., oraz miewał egzorty w niedziele, razem tyg. godzin 18.
- Lubaczewski Jan**, nauczyciel, w I. półroczu gospodarz klasy VII., uczył języka łacińskiego w klasie IV., greckiego w klasach V., VI. i VII., tyg. godzin 20; w II. półroczu gospodarz klasy I., uczył języka łacińskiego i polskiego w klasie I., greckiego jak wyżej, tyg. godzin 25.
- Panek Antoni**, nauczyciel, zawiadowca zbiorów archeologicznych, gospodarz klasy VI., uczył języka łacińskiego w klasach III., V. i VI., tyg. godzin 18.
- Popiótek Franciszek**, nauczyciel, zawiadowca gabinetu geograficzno-historycznego, gospodarz klasy IV., uczył w I. półroczu geografii i historii w klasach III.—VIII., tyg. godzin 20; w II. półroczu także geografii i historii w klasie II., razem tyg. godzin 24.
- Wierzbicki Edmund**, nauczyciel, zawiadowca gabinetu fizyka'nego, w II. półroczu gospodarz klasy VII., uczył matematyki w klasach V.—VIII., fizyki w klasach IV., VII. i VIII., tyg. godzin 21.
- Dr. Wróblewski Kazimierz**, nauczyciel, gospodarz klasy III., uczył języka greckiego w klasie III., polskiego w klasach III., IV., V. i VIII., tyg. godzin 17.
- Dr. Wytrzens Jan**, emer. profesor VIII. rangi, zastępca naucz., uczył języka niemieckiego w klasach I., II. i III., tyg. godzin 15.

Nauczyciele religii ewangelickiej.

- Ks. Dr. Pindór Jan**, proboszcz ewang., uczył religii ewang. w I. półroczu w klasach I.—VIII. w 4 oddziałach po 2 godz. tyg., razem godzin 8.
- Ks. Stonawski Jan**, uczył religii ewang. w II. półroczu w klasach I.—IV. w 4 oddziałach, w klasach V.—VIII. w 2 oddziałach po 2 godziny tyg., oraz miewał egzorty w niedziele, tyg. godzin 14.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

- Dobesch Wilibald**, nauczyciel muzyki w c. k. Semin. naucz. męskim, uczył śpiewu w 2 oddziałach, tyg. godzin 4.
- Dr. Farnik Ernest** (j. w.), uczył gimnastyki w 2 oddziałach, tyg. godzin 4.
- Hoff Bogdan**, uczył rysunków w 1 oddziale, tyg. godzin 2.
- Lubaczewski Jan** (j. w.), uczył kaligrafii w 2 oddziałach, tyg. godzin 2.

II.

Sługa szkolny.

Bury Tomasz. pełnił obowiązki sługi szkolnego prowizorycznie.

III.

Plan nauki w roku 1903/04.

A) Przedmioty obowiązkowe.

Klasa I.

- Religia rzym -kat.** 2 godziny tygodniowo. Zasady katolickiej wiary i obyczajów.
- Religia ewang.** 2 godziny tygodniowo. Historje biblijne starego testamentu. Historje biblijne nowego testamentu. Mały katechizm dra Marcina Lutra i 1. Dziesięć przykazań; 2. Artykuły wiary chrześcijańskiej; 3. Ojciec nasz; 4. Kancjonał: 15 pieśni.
- Język łaciński** 8 godzin tygodniowo. Nauka o prawidłowych formach deklinacji i konjugacji w połączeniu z praktycznymi ćwiczeniami. Od 1. listopada co tydzień 1 zadanie szkolne.
- Język polski** 3 godziny tygodniowo. Czytanie wzorów według wypisów. Ćwiczenia uczniów w gładkiem i poprawnem zdawaniu sprawy z rzeczy poprzednio przeczytanej i dokładnie objaśnionej.
- Deklamacya.** Należyte wygłaszanie z pamięci piękniejszych utworów poetycznych, niekiedy ustępów prozaicznych.
- Gramatyka.** Elementarna nauka o zdaniu pojedynczem i o składni zgody; najważniejsze zdania poboczne; poznanie ważniejszych znaków pisarskich; elementarna nauka odmiany imienia i czasownika.

Wypracowania piśmienne: 4 na miesiąc. W I. półroczu wyłącznie dyktaty, systematycznie ułożone, a obejmujące ważniejsze zasady i prawa pisowni; w II. półroczu naprzemian ćwiczenia ortograficzne i wypracowania stylistyczne, zrazu tylko szkolne, pod koniec roku także domowe.

Język niemiecki 6 godzin tygodniowo. Czytanie, uczenie się na pamięć słów, zwrotów i całych ustępów, zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań; retrowersya, rozmówki. Znajomość odmian regularnych i zasad składni: ćwiczenia ortograficzne.

Co tydzień zadanie szkolne. Tematy: dyktaty, ćwiczenia ortograficzne, zastosowane do potrzeby praktycznej, pisanie z pamięci memorowanych ustępów, retrowersya.

Geografia 3 godziny tygodniowo. Znajomość zasadniczych pojęć geograficznych na podstawie poglądu. Stanowisko dzienne słońca w rozmaitych porach roku ze względu na budynek szkolny i domowy; oryentowanie się w okolicy na mapie i globie. Opisanie i objaśnienie stanu oświetlenia i ciepłoty w miejscu rodzinnem w ciągu roku, o ile one zawisły od długości dnia i położenia słońca. Główne formy ładu i wody według ich rozmieszczenia na ziemi, położenie najznaczniejszych państw i miast, przy ustawicznym ćwiczeniu i wprawianiu w czytaniu map. Próby w rysowaniu najprostszych przedmiotów geograficznych.

Matematyka 3 godziny tygodniowo. Arytmetyka: Układ liczb dziesiętkowych. Liczby rzymskie. Cztery działania głównymi liczbami całymi i dziesiętnymi. Podzielność liczb, rozkład na czynniki proste. System metryczny miar i wag. Łatwiejsze zadania z ułamków zwyczajnych. Wspólna miara i wielokrotność. — Geometria (II. półrocze). Pojęcie ilości przestrzennych. Linia prosta, koło, kąt, linie równoległe. Niektóre własności trójkąta. Ciągłe ćwiczenia domowe, a co okres konferencyjny zadanie szkolne.

Nauki przyrodnicze 2 godziny tygodniowo. W pierwszych sześciu miesiącach roku szkolnego zwierzęta ssące i owady w odpowiednim wyborze; ostatnie cztery miesiące roku szkolnego botanika: Opisywanie pewnej liczby roślin nasiennych rozmaitych rzędów podług ich ważniejszych znamion, porównywanie tychże celem poznania ich pokrewieństwa.

Klasa II.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Historia biblijna starego testamentu.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo. Jak w klasie I.

Język łaciński 8 godzin tygodniowo. Nauka odmian nieprawidłowych; przysłówki, przyimki, spójniki, accus. c. infin., abl. abs., zdania skutkowe, celowe, czasowe z cum. Co miesiąc 3 zadania szkolne i 1 domowe.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Czytanie wzorów według wypisów jak w klasie I. Deklamacja jak w klasie I. — Gramatyka: Elementarna nauka o zdaniu złożonym; powtarzanie i uzupełnianie

fleksyi; nauka pisowni i interpunkcyi uzupełniona i rozszerzona. Ćwiczenia ortograficzne jak w klasie I. w miarę potrzeby.

Ćwiczenia stylistyczne 3 na miesiąc, na przemian domowe i szkolne.

Język niemiecki 5 godzin tygodniowo. Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stósonnych pytań; retrowersya; dłuższe rozmówki; uczenie się na pamięć słów, zwrotów i całych ustępów. Gramatyka: Powtórzenie odmiany regularnej; poznanie ważniejszych wyjątków.

Co tydzień wypracowanie piśmienne (z tych co miesiąc jedno domowe). Tematy jak w klasie I.

Historya i geografia 4 godziny tygodniowo. Geografia 2 godziny: Położenie i układ poziomy Azji i Afryki, oro-, hydro- i topografia z uwzględnieniem klimatu, o ile z położenia słońca w rozmaitych horyzontach wyjaśnionym być może. Zawisłość wegetacyi i plodów krajowych od klimatu oraz zatrudnienie ludów. Europa. Przegląd układu poziomego i pionowego oraz hydrografia; kraje południowej Europy i Anglia według wskazówek odnoszących się do Azji i Afryki. Rysowanie prostych szkiców kartograficznych.

Historya 2 godziny tygodniowo: Dzieje starożytne. Obszerniejsza znajomość podań i mitów. Najznakomitsze osobistości i zdarzenia, szczególnie z dziejów Grecyi i Rzymu.

Matematyka 3 godziny tygodniowo. Arytmetyka: Miara i wielokrotność. Działania główne ułamkami zwyczajnymi. Zamiana ułamków dziesiętnych na zwyczajne i odwrotnie. Stosunki i proporcye. Reguła trzech pojedyncza z zastosowaniem proporcyi i wnioskowania. Rachunek procentu prostego. Geometrya: Powtórzenie nauki o trójkątach. Osie symetryczne przestrzeni i kątów. Przystawanie trójkątów. Najważniejsze własności koła, czworoboków i wieloboków. Zadania jak w klasie I.

Nauki przyrodnicze 2 godziny tygodniowo. W pierwszych sześciu miesiącach roku szkolnego zoologia: ptaki, niektóre gady, płazy i ryby; niektóre postacie z innych rzędów zwierząt bezkręgowych. W II. półroczu 4 ostatnie miesiące botanika: Ciąg dalszy nauki I. klasy z uwzględnieniem innych roślin nasiennych; systematyczne grupowanie tyche; niektóre rośliny zarodnikowe.

Klasa III.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Historya nowego zakonu.

Religia ewang 2 godziny tygodniowo. Historya kościoła chrześcijańskiego. Nauka wiary chrześcijańskiej.

Język łaciński 6 godzin tygodniowo. Z gramatyki: składnia zgody i rządu; z Korneliusza Neposa czytano ex libris de excellentibus ducibus exterarum gentium następujące żywoty: Aristides, Cimon, Thrasybulus, Conon, Phocion, Epaminondas, Pelopidas, Miltiades, Themistocles. Co 14 dni zadanie szkolne, co 3 tygodnie zadanie domowe.

Język grecki 5 godzin tygodniowo. Odmiana imion i czasowników aż do słów na μ ; ćwiczenia w tłómaczeniu z języka greckiego na

polski i odwrotnie. Od 2. połowy I. półrocza co 14 dni zadanie domowe i szkolne naprzemian.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Czytanie wzorów według wypisów. Czytanie, objaśnianie i zdawanie sprawy — jak w klasie I. i II. Krótkie wiadomości o życiu i pismach celniejszych pisarzy, z których dzieł właśnie poznano wyjątki. Deklamacja jak w kl. I. Gramatyka: Składnia rządu. Systematyczna nauka deklinacji. Części mowy nieodmienne. Wypracowania stylistyczne 2 na miesiąc; naprzemian domowe i szkolne.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Swobodniejsza reprodukcja czytanych ustępów prozaicznych i poetycznych, uwzględnienie wyrażań i zwrotów podobną myśl wyrażających (synonimów); memorigowanie. Systematyczna nauka gramatyki o formach i składni rządu. Miesięcznie 2 zadania (1 szkolne, 1 domowe). Tematy: retowersya, reprodukcje czytanych w szkole ustępów, streszczenia.

Historya i geografia 3 godziny tygodniowo. Geografia i historia naprzemian. Geografia: kraje Europy pominięte w klasie II. z wyłączeniem austro-węgierskiej monarchii, Ameryka i Australia jak w II. klasie, Azja. Rysowanie prostych szkiców kartograficznych. Historia: średnie wieki. Najważniejsze osobistości i zdarzenia z szczególnem uwzględnieniem dziejów austro-węgierskiej monarchii.

Matematyka 3 godziny tygodniowo. Arytmetyka: 4 działania głównie liczbami ogólnemi, całemi i ułamekami. Podnoszenie do kwadratu i wyciąganie drugiego pierwiastka w związku z rachunkami geometrycznymi. Liczby niezupełne, skrócone mnożenie i dzielenie. Geometrya: proste porównania, zamiana i podział figur. Pomiar linii i powierzchni. Twierdzenie Pitagorasa. Podobieństwo figur. Zadania jak w klasie I.

Nauki przyrodnicze 2 godziny tygodniowo. I. półrocze: fizyka: rozciągłość i nieprzenikliwość ciał. Stany skupienia. Kierunek pionowy i poziomy. Ciężar bezwzględny i gatunkowy. Ciśnienie powietrza. Nauka o cieple. Chemia. II. półrocze: mineralogia; najważniejsze i najwięcej znane minerały bez względu na systematykę. Najzwyklejsze formy skał.

Klasa IV.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Nauka o obrzędach kościoła katolickiego.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo. Jak w klasie III. oraz: Życie i działanie M. Lutra.

Język łaciński 6 godzin tygodniowo. Gramatyka: nauka o trybach i czasach, infinitivus, oratio obliqua; participium, gerundium, supinum; ćwiczenia w tłumaczeniu z języka polskiego na łaciński. Prozodya i metryka. Caesaris de bello Gallico commentarii I. 1—29 i IV. a VI. w wyjątkach. W dwóch ostatnich miesiącach drugiego półrocza wyjątki z P. Ovidii carm. selecta. (Met. 2 i 17., Fast. 5). Zadania jak w klasie III.

Język grecki 4 godziny tygodniowo. Czasowniki na μ oraz czasowniki nieprawidłowe aż do składni; tłumaczenie z języka greckiego na

polski i odwrotnie; na podstawie „Ćwiczeń”. Co 14 dni zadanie domowe albo szkolne naprzemian.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Czytanie wzorów — jak w kl. III. Deklamacya — jak w klasie I. Gramatyka: Systematyczna nauka konjugacyi i składni w obrębie czasownika; systematyczna nauka o zdaniach złożonych i okresach. Wierszowanie. W końcu roku powtórzenie całego już przerobionego materiału nauki gramatyki w ogólniejszym zarysie.

Wypracowania stylistyczne jak w klasie III.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Reprodukcyja jak w klasie III. Memorowanie. Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o zdaniu i uzupełnienie składni rządu. Miesięcznie 2 zadania (1 szkolne, 1 domowe). Tematy: retrowersye, reprodukcyje, opowiadania, opisy, listy.

Historya i geografia 4 godziny tygodniowo. Geografia 2 godziny. Fizyczna i polityczna geografia austro-węgierskiej monarchii z wyłączeniem statystycznej części jako takiej, a z uwzględnieniem dokładniejszym krajowych płodów, zatrudnienia mieszkańców, komunikacyi i kultury. Rysowanie najprostszyc szkiców kartograficznych. — **Historya** 2 godziny. Dzieje nowożytne, z głównem uwzględnieniem historyi austro-węgierskiej monarchii.

Matematyka 3 godziny tygodniowo. **Arytmetyka**: Równania stopnia pierwszego o jednej i kilku niewiadomych, równania stopnia drugiego i trzeciego czyste, o ile występują w geometryi. Podnoszenie do sześcianu i wyciąganie trzeciego pierwiastka. Reguła trzech złożona, reguła podziału. — **Geometrya**: Stereometrya. Zadania jak w klasie I.

Fizyka 3 godziny tygodniowo. Nauka o magnetyzmie i elektryczności; mechanika ciał stałych; nauka o rzutach; punkt ciężkości; równowaga ciał; wahadło i niektóre pojedyncze i złożone maszyny. W II. półroczu: Mechanika ciał ciekłych i lotnych; nauka o głośie i świetle.

Klasa V.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Dogmatyka ogólna.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo. Główne zasady wiary i moralności. **Historya kościoła ewang.** w Austryi. **Introdukcyja do ksiąg Nowego Testamentu.**

Język łaciński 6 godzin tygodniowo. Titi Livii ab urbe condita lib. I. i XXI. Z Owidego pism wybór (Met. ustępy: 5., 6., 11., 13., 18., 20., 22.; Fast. 6., 7., 8., 9., 10., 12., 15., 16., 19.; Trist. 9., Ex Ponto epist. 5.) Cenniejsze ustępy wygłaszali uczniowie z pamięci.

Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne na podstawie lektury szkolnej w zakresie składni rządu i zgody, tudzież nauki o właściwościach języka. Na półroczu 5 zadań szkolnych.

Język grecki 5 godzin tygodniowo. Nauka o rodzajniku, składnia zgody i przypadków w połączeniu z ćwiczeniami. Z Xenofonta według Chrestomatyi Fiderera czytano: Anab. ustępy 1., 2., 6., 7., 8., 13. Cyrop. ustępy 1., 2. Z Homera Iliady ks. I. i VI., Na półroczu 4 zadania szkolne.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Czytanie wzorów. Poznanie zwykleszych tropów i figur na podstawie wypisów, jakoteż najważniejszych gatunków prozy i poezji. W całości czytano w szkole »Pana Tadeusza« A. Mickiewicza, a nadto zdawali uczniowie sprawę z prywatnej lektury domowej. Wiadomości historyczno-literackie o czytanych pisarzach — jak w klasie III. Deklamacya — jak w klasie I.

Wypracowania stylistyczne: 7 na półroczu, naprzemian domowe i szkolne.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Samodzielna reprodukcya na podstawie obszernej lektury, przeważnie prozaicznej. Memorowanie. Obowiązkowa lektura domowa: Stiftera: Wybór (podług Graesera), Moliera »Der Geizige«, Schillera »Die Räuber«, Lessinga »Minna von Barnhelm«. Uzupełnienie wiadomości gramatycznych (ze składni rzędu, z nauki o zdaniu i szyku). W półroczu 7 zadań (3 szkolne, 4 domowe).

Historya i geografia 3 godziny tygodniowo. Dzieje starożytne do Augusta włącznie; odpowiednie działą z geografii starożytnej.

Matematyka 4 godziny tygodniowo. Algebra 2 godziny: cztery działania, podzielność liczb, teoria największej wspólnej miary i najmniejszej wielokrotnej, ułamki, stosunki, proporcye, równania pierwszego stopnia o jednej i kilku niewiadomych. Z geometryi: planimetrya. Co okres konferencyjny zadanie szkolne.

Historya naturalna 2 godziny tygodniowo. W I. półroczu mineralogia, w II. botanika.

Klasa VI.

Religia rzym -kat. 2 godziny tygodniowo. Dogmatyka szczegółowa.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo. Jak w klasie V.

Język łaciński 6 godzin tygodniowo. Sallust. Bellum Ingurthinum; Cicero in Catilinam I.; Vergil. Ecl. I. V., Georg II., 136—176, 319—345 i 458—540. Aen. I.; Caes. Bellum civile I.; Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne na podstawie lektury szkolnej w zakresie nauki o słowie i właściwościach stylu łacińskiego. Zadania jak w klasie V.

Język grecki 5 godzin tygodniowo. Hom. Iliad. XVI., XVIII., XIX., XX, XXIV., Herod. IX. Z gramatyki: przyimki, zaimki, nauka o czasach i trybach. Zadania jak w klasie V.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Czytanie celniejszych dzieł literatury narodowej od połowy wieku XVI. do końca XVIII. według wypisów. Obowiązkowa lektura domowa: Sienkiewicza: Trylogia, Paska »Pamiętniki«, Rzewuskiego »Listopad«, Heidensteina »O wojnie moskiewskiej«, Żółkiewskiego »Pamiętnik wyprawy do Moskwy«, Klonowicza »Roxolania«. Historya literatury do końca wieku XVIII. na podstawie czytanych i objaśnianych wyjątków. Deklamacya jak w klasie I. Wypracowania stylistyczne: 7 na półroczu, przeważnie domowe.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Stylistyka i poetyka wyjaśniona na tle lektury. W całości czytano w szkole: Shakespeare »Julius Caesar«. Goethego »Hermann und Dorothea«, Memoro-

wanie. Obowiązkowa lektura domowa: Shakespeare »Kaufmann von Venedig«, Uhland »Ludwig der Bayer«, Goethe »Egmont«, Lessing »Emilia Galotti«. W półroczu 7 zadań (3 szkolne, 4 domowe).

Historya i geografia 4 godziny tygodniowo. Dzieje Rzymian od Augusta do upadku zachodniego cesarstwa rzymskiego, dzieje średniowieczne ze szczególnem uwzględnieniem historii papieństwa i cesarstwa niemieckiego; dzieje nowożytne z ciąglem uwzględnieniem historii kultury i geografii.

Matematyka 3 godziny tygodniowo. Arytmetyka: potęgowanie, pierwiastkowanie, liczby niewymierne, jedność urojona nauka o logarytmach, równania 2. stopnia o jednej niewiadomej. — Geometrya: stereometrya; z trygonometrii płaskiej: goniometrya, rozwiązanie trójkąta prostokątnego i równoramiennego. Równania goniometryczne. Zadania jak w klasie I.

Historya naturalna 2 godziny tygodniowo. Zoologia. Budowa i fizjologia ciała ludzkiego w połączeniu z nauką o higienie, zwierzęta kręgowie i ważniejsze grupy bezkręgowych na podstawie form typowych.

Klasa VII.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Etyka chrześcijańsko-katolicka.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo. Nauka o Duchu św. i jego wpływie na serce ludzkie. Nauki symboliczne kościoła ewang. Czytanie i objaśnianie konfesji augsb.

Język łaciński 5 godzin tygodniowo. Lektura: a) Ciceronis or. de imperio Cn. Pompei. pro Archia poeta, Laelius de amicitia; b) Vergil. Aen. II., VI. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne na tle lektury szkolnej połączone ze streszczaniem czytanych ustępów po łacinie. Zadania jak w klasie V.

Język grecki 4 godziny tygodniowo. Lektura: a) Demostenesa mowy olintyjskie I., II., mowa »O pokoju«, i przeciw Filipowi III. b) Homera Odyssei pieśń I., V., VI., IX., XI. Ćwiczenia gram.-styl. na tle lektury szkolnej połączone z przygodnem powtarzaniem i uzupełnianiem ważniejszych partyj gramatycznych. Zadania jak w klasie V.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Lektura: Cenniejsze dzieła literatury polskiej w dłuższych wyjątkach lub w całości od końca XVIII. wieku do Słowackiego włącznie według wypisów. W całości czytano w szkole: Al. Felińskiego »Barbara Radziwiłłówna«, A. Mickiewicza »Dziady«, A. Malczewskiego »Marya«. Obowiązkowa lektura domowa: Kraszewskiego »Powrót do gniazda«, Korzeniowskiego »Spekulant« i »Kollokacya«, Fredry »Pan Geldhab« i »Śluby panienskie«, Słowackiego: »Hugo«, »Lambro«, »Arab«, »Żmija«, »Jan Bielecki«, »Balladyna«, »Lilla Weneda« i »Książę niezłomny«. Historya literatury ciąg dalszy do Krasińskiego — jak w klasie VI. Deklamacya jak w klasie I. Wypracowania stylistyczne: 5 na półroczu, przeważnie domowe.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego aż do Klopstocka. Dokładniejsza na lekturze wypisów oparta znajomość epoki klasycznej od Klopstocka do roku 1794, ze szczególnem uwzględnieniem Herdera i Lessinga. Uczenie się na pamięć celniejszych utworów. W całości czytano w szkole: Goethego »Iphigenie auf Tauris«. Obowiązkowa lektura domowa: Lessing »Nathan der Weise«, Goethe »Dichtung und Wahrheit« (podług Graesera), Schiller »Kabale und Liebe«, Shakespeare »Koriolan«. Zadań 5 na półrocze (3 szkolne, 2 domowe). Tematy: Charakterystyki, rozprawki, sprawozdania z lektury szkolnej i domowej.

Historya i geografia 3 godziny tygodniowo. Dzieje nowożytne od początku wojny trzydziestoletniej do czasów obecnych z uwzględnieniem historii kultury i geografii.

Matematyka 3 godziny tygodniowo (1 godzina arytmetyka, 1 godzina geometrya naprzemian). Arytmetyka: Równania wyższego rzędu o jednej i dwóch niewiadomych, dające się sprowadzić na równania kwadratowe; nieoznaczone równania pierwszego stopnia o 2 niewiadomych. Szeregi. Rachunek procentu składanego i rent. Kombinacja i twierdzenie binomiczne dla zupełnie pewnych wykładników. — Geometrya: Trygonometrya. Główne zasady rozwiązywania trójkątów skośnokątnych. Elementa geometryi analitycznej. Kwadratura elipsy i paraboli. Zadania i ćwiczenia jak w klasie V.

Fizyka 3 godziny tygodniowo. Ogólne własności ciał. Mechanika ciał stałych, płynnych i lotnych. Nauka o ciepłe. Chemia.

Propedeutyka i filozofii 2 godziny tygodniowo. Logika elementarna i zastosowana.

Klasa VIII.

Religia rzym.-kat. 2 godziny tygodniowo. Historia kościoła katolickiego.

Religia ewang. 2 godziny tygodniowo; jak w klasie VII.

Język łaciński 5 godzin tygodniowo. Lektura: a) Z Tacyta: Germ. 1—27; Annal. I. 1—15, II. 44—46, 62—68, 88, XIV. 51—56, XV. 38—45, 60—65; Hist. I. 1—5. b) Z Horacego: Sat. I. 6, II. 6; Epod. 2, 7; Carm. I. 1, 3, 6, 8, 10, 18, 21—24, 31, 34, 37; II. 2, 6, 10, 16, 18; III. 1—4, 13, 20; IV. 2, 3, 12; Epist. I. 2, 4, 5; II. 1.

Cwiczenia gramatyczno-stylistyczne jak w klasie VII. Zadania jak w klasie V.

Język grecki 5 godzin tygodniowo. Lektura: a) Z Platona »Apologia Sokratesa« i dyalog »Kryton« oraz wyjątek z dyalogu »Fedon« (ostatnie chwile Sokratesa); b) Ze Sofoklesa tragedia »Edyp król«. Z Homera Odys. ks. XII.

Cwiczenia gramatyczno-stylistyczne jak w klasie VII. Zadania jak w klasie V.

Język polski 3 godziny tygodniowo. Lektura: Celniejsze utwory literatury polskiej w wyjątkach począwszy od Krasińskiego według wypisów. W całości czytano: Rzewuskiego »Listopad«, Krasińskiego

»Nieboska Komedya« i »Irydyon«, Słowackiego »Lilla Weneda«, i »Balladyna«, Szujskiego »Wallas«, Kraszewskiego »Stara Baśń«, Calderona »Książę niezłomny«, Byrona »Giaur«, Moliera »Szal-bierz«. Historia literatury wieku XIX. począwszy od Krasińskiego. Lektura domowa z literatury powszechnej. Zadań w półroczu 5, w I. półroczu przeważnie domowe, w II. półroczu przeważnie szkolne.

Język niemiecki 4 godziny tygodniowo. Epoka klasyczna od r. 1794. do śmierci Goethego. Pisarze austriacy czasów nowszych. Treściwy pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego po śmierci Goethego. W całości czytano w szkole: Grillparzer »König Ottokars Glück und Ende«, Shakespeare »Hamlet«, Obowiązkowa lektura prywatna: Sophokles »König Oedipus« (Graeser); Goethe: »Torquato Tasso«, Grillparzer »Das goldene Vließ«. Zadań w I. półroczu 5, w II. półroczu 4. Tematy jak w klasie VII.

Historia i geografia 3 godziny tygodniowo. a) Historia monarchii austro-węgierskiej z równoczesnym uwzględnieniem jej stosunków do innych państw i narodów; najważniejsze wypadki z jej rozwoju przejrzyście zestawione; b) Statystyka monarchii austro-węgierskiej i zestawienia jej stosunków z innymi państwami Europy; c) Powtórzenie ważniejszych partyj z historii starożytnej greckiej i rzymskiej.

Matematyka 2 godziny tygodniowo. Powtórzenie całego materiału naukowego z klas wyższych, głównie przez rozwiązywanie zadań rachunkowego i konstruktywnego gatunku. Zadania i ćwiczenia jak w klasie V.

Fizyka 3 godziny tygodniowo. Magnetyzm, elektryczność, falowanie, akustyka, optyka; astronomia.

Propedeutyka filozofii 2 godziny tygodniowo. Psychologia empiryczna.

B) Przedmioty nadobowiązkowe.

Kaligrafia. Oddział I.: Używano wzorów Greinera, Nowickiego i Czernieckiego i ćwiczą uczniów w kaligraficznym pisaniu liter, słów i zdań polskich, tudzież niemieckich. W oddziale II. ćwiczyli się uczniowie w piśmie rondowym.

Śpiew. Oddział I.: O postawie przy śpiewie, wydobywaniu głosu i używaniu oddechu. — O nutach i pauzach. — O takcie i rytmie. — O tempie. — O znakach chromatycznych. — O budowie gam. — Ćwiczenia odstępów w obrębie oktawy. — Pieśni na jeden głos. — Ćwiczenia i pieśni na dwa i trzy głosy.

Oddział II.: Powtórzenie odstępów. — O skali chromatycznej. — O przewrocie odstępów. — O melodyi i harmonii. — O trójdźwiękach głównych. — O transpozycji. — O podziale i objętości głosów. — Ćwiczenia i pieśni na chór mieszany i na chór męski.

Rysunki. Pojęcie linii; objaśnienie kątów; rysowanie ornamentów płaskich geometrycznych z tablicy; objaśnienie zasady perspektywy; rysowanie naczyń z objaśnieniami form i zasady cieniów; rysowanie z wzorów liści, ornamentów stylowych, głów, rąk, nóg

w konturach i lekko cieniowanych ze stosownem objaśnieniem oraz rysowanie z natury ornamentów gipsowych.

Z gimnastyki: Oddziałów 4:

Oddział I. (Uczniowie z klas I.—III.): Musztra: Tworzenie czwórek w miejscu i pochodzie z dwurzędu i dwuszeregu. Bieg do 3 minut z przerwami. Ruch jednostek w miejscu i w pochodzie. — Ćwiczenia wolne: Ruch ramion równostronny, równo- i różnokierunkowy. Ćwiczenia laskami drewnianymi i żelaznemi. — Ćwiczenia ciężarkami. Ruch nóg analogiczny do ruchu ramion. Wypadki. Przysiady. Naginania tułowia we wszystkich możliwych kierunkach. — Ćwiczenia na przyrządach: drążku, poręczach, koniu, koźle, — wolyże okroczone, rozkroczone, kuczne, zawrotne, — wymyki i wspierania. — Skok w wyż aż do 140 *m* z rozbiegu.

Oddział II. (Klasa IV.—VIII.): Musztra: Tworzenie rzędu, dwurzędu, czwórek w miejscu i pochodzie; zachodzenie i przybieranie. — Ćwiczenia wolne w miejscu: ruchy ramion, nóg i tułowia i figury. Ruch ramion i nóg różnokierunkowy i różnokierunkowy ze zmianą postawy, naginanie tułowia. — Przyrządy: 1. drążek: *a*) zwieszenia i zmiany, *b*) podpory, *c*) pochody i poskoki, *d*) wywijanie, *e*) obroty, *α*) w zwieszeniu, *β*) w podporze, *f*) wspierania, *g*) wymyki. — 2. Ćwiczenia na koniu: *α*) Wolyże wszere z łękami. 1. okroczone, 2. zawrotne, 3. odboczne. *β*) Wzdłuż bez łęków. 1. okroczone, 2. kuczne. — 3. Ćwiczenia na poręczach, w podporze w środku i na końcu poręczy: *α*) wywijanie, *β*) obroty, *γ*) wolyże. — 4. Koń i koziół: Wolyże.

IV.

Prywatna lektura uczniów z autorów starożytnych.

A) Ł a c i Ń s k a.

Klasa IV.

Z Cezara De bello gall.: Błahut: ks. I. 29—45; Farny: II.; Knobloch: II. 1—20; Ozana: I. 29—54; Suszka III.

Klasa V.

Z Cezara De bello gall.: Bogocz: II.; Kiswa: ks. III.; Wieluch: ks. III.
Z Liwiusza: Bogocz: II. 1—30; Kiswa: II. 1—30; Talenta: II. 1—15.
Z Owidego (wyjątki według wyd. Skupniewiczza): Bogocz: Met. 3, 4, 10, Fast. 5, 11, 7; Buzek: Met. 3, 4, 10, 14, Fast. 1, 5, 11, 22; Kiswa: Met. 3, 4, 10, 14; Fast. 5, 11, 20, 22; Trist. 3, 6; Kopeć: Met. 3, 4, 10, 14; Fast. 1, 5, 11, 17, 22; Trist. 11, 12; Macura: Met. 4, 10; Fast. 1, 5, 11, 17, 22; Michejda: Met. 4, 10, 14; Fast. 1, 5, 22; Trist. 12; Niebroj: Met. 1, 3, 4, 10, 14; Fast. 5, 11, 17; Skudrzyk: Met. 3, 4, 10; Fast. 1, 11, 22; Talenta: Met. 1, 3, 4, 10, 14; Zabysztzan: Met. 4, 10, 14; Fast. 1, 5, 11, 22; Trist. 11, 12.

Klasa VI.

- Z Cezara De bello civ.: Adamecki i Nikodem: II.
Salustyusza Bellum Catil.: Ozaist, Paździora Fr., Piasecki, Tesarczyk,
Winkowski.
Cicerona mowy przeciw Katylinie: Dadak: II., III., IV.; Nikodem: II.;
Ozaist: II.; Ścisaka: II., III.; Szurowacki: II.; Tesarczyk: II.;
Trombik: II.; Winkowski: II.; Żebrok: II.
Z Wergilego Aen. IV.: Paździora Franciszek; VI.: Piasecki.

Klasa VII.

- Z Wergilego Aen. (wyjątki według wyd. Rzepińskiego): Bajorek: X., XI.,
XII.; Brzuska: XI., XII.; Heczko Karol: VII., VIII.; Heczko Paweł:
XI.; Kotula: XI., XII.; Król: X., XI., XII.; Kubalok: XI., XII.;
Mucha i Piskorz: XII.; Schmid: IX., XII.; Szajter: IV.; Wöllers-
dorfer: XII.

Klasa VIII.

- Z Tacyta: Cienciała: Agric. 1—26; Grim: Agr. 1—15; Grycz: Agr. (całe),
Ann. II. 41—55, 69—83, III. 1—7; Handzel: Agr. (całe); Lasota:
Tac. Agr. 1—10.
Z Horacego: Handzel: De arte poet.; Kermel: Epod. 4, 6, 7, 9, 10.

B) Grecka

Klasa V.

- Z Ksenofonta Cyroped. (według Chrestom. Fiderera): Kiszka, Niebroj
i Talenta: ustęp 2.; Skudrzyk 6.
Z Homera Iliady: Kiszka: ks. III.

Klasa VI.

- Z Homera Iliady: Ozaist: VI. i XXII.; Paździora Aug. VII. i XII.;
Paździora Franc., Szurowacki i Tesarczyk: VII. i XXII.; Ścisaka
i Wandzel: VII.; Winkowski: VII. i XXI.; Żebrok: VII.
Z Herodota (według wyd. Terlikowskiego): Paździora Franciszek, Szu-
rowacki, Tesarczyk, Trombik, Wandzel i Winkowski: ks. VII. 1—25.

Klasa VII.

- Z Demostenesa: Brzuska: Fil. I.; Kotula: Olint. III. i Fil. I.; Król: Olint.
III. i Fil. II.; Szajter: Olint. III.
Z Homera Odyssei: Brzuska: II., III., IV.; Heczko Karol: II.; Heczko
Paweł i Kotula: II., III., IV.; Król: 2, 3, 4, 7, 8; Kubalok: III.,
IV.; Schmid: II., III.; Szajter: II., III., VII.

Klasa VIII.

- Platona Laches: Buzek, Grycz i Handzel.
Sofoklesa Antygona: Grycz i Handzel.

V.

Tematy do wypracowań piśmiennych.

A. Z języka polskiego.

Klasa V.

- a) **Zadania szkolne:** 1. Pana Sędziego nauka o grzeczności. (Na podstawie lektury »Pana Tadeusza«.) 2. Opowiadanie Gerwazego. (Na podstawie lektury »Pana Tadeusza«.) 3. Woda jako czynnik geologiczny. (Na podstawie nauki geologii.) 4. Charakterystyka Grażyny. (Na podstawie lektury szkolnej.) 5. Losy Haliny. (Na podstawie lektury szkolnej.) 6. Jakiego rodzaju marnotrawstwa J. Krasicki karci w satyrze p. n. »Marnotrawstwo«? (Na podstawie lektury szkolnej.) 7. Jak starożytni wyrażali potęgę muzyki? (Na podstawie lektury łaćnińskiej.) 8. Bitwa pod Lwowem. (Opowiadanie podług szkicu historycznego K. Szajnochy.)
- b) **Zadania domowe:** 1. Pogrzeb Hektora. (Opis na podstawie lektury szkolnej.) 2. Co zawdzięczamy ludom wschodnim w rozwoju cywilizacji? (Na podstawie nauki historii powszechnej.) 3. Rozwinąć i uzasadnić myśl przysłowia: »Jaka praca, taka płaca«. 4. Dzieje rodziny Dęborogów. (Na podstawie lektury prywatnej poematu Syrokomli.) 5. Tło historyczne »Pana Tadeusza«. (Na podstawie lektury szkolnej.) 6. Jak Piotr Skarga określa obowiązek miłowania ojczyzny w kazaniu swoim? (Na podstawie lektury szkolnej.)

Klasa VI.

- a) **Zadania szkolne:** 1. Założenie i odnowienie akademii Krakowskiej. (Na podstawie nauki szkolnej.) 2. Mowa C. Memmiusa. (Parafraza na podstawie lektury łać.) 3. Jan Kochanowski opłakuje śmierć swojej córeczki Urszulki. (Na podstawie lektury »Trenów«.) 4. Pochwała Maryi Ludwiki. (Na podstawie ustępu z poematu »Psyche« A. Morsztyna.) 5. Reforma Stan. Konarskiego. (Na podstawie nauki szkolnej.) 6. Memoriał Adama Naruszewicza w sprawie napisania historii narodowej. (Sprawozdanie.)
- b) **Zadania domowe:** 1. Każdy sprawca własnego szczęścia. 2. Znaczenie Mik. Reja w literaturze polskiej. 3. Charakterystyka Jana Skrzetuskiego. (Na podstawie domowej lektury Sienkiewicza »Ogniem i mieczem«.) 4. Pochwała Skargi we formie mowy. (Na podstawie nauki szkolnej.) 5. Przyczyny powstania i rozkwitu literatury polskiej w wieku złotym. 6. Obraz literatury polskiej w okresie trzecim. 7. Porównanie Kazimierza W. z Karolem W. (Na podstawie nauki historii powszechnej.) 8. Losy Kmicica. (Według powieści H. Sienkiewicza »Potop«.)

Klasa VII.

- a) **Zadania szkolne:** 1. Charakterystyka Cn. Pompejusza. (Na podstawie lektury łać.) 2. Poezja klasyczna a romantyczna. (Na podstawie nauki szkolnej.) 3. Cześć umarłych u starożytnych

Rzymian. (Według Verg. Aen. VI.) 4. Charakterystyka Ballady. (Na podstawie tragedyi J. Słowackiego.)

- b) Zadania domowe: 1. Obraz literatury polskiej w okresie Stanisławowskim. 2. Tragiczna wina w »Barbarze Radziwiłłównie« Al. Felińskiego. (Na podstawie lektury.) 3. Rozbiór »Ody do młodości« A. Mickiewicza. 4. Idea przewodnia i układ »Farysa« A. Mickiewicza. 5. Znaczenie Konstytucyi 3. maja. (Na podstawie nauki historyi i literatury pol.) 6. O poezyi ukraińskiej. (Na podstawie lektury polskiej.)

Klasa VIII.

- a) Zadania szkolne: 1. Charakterystyka hrabiego Henryka w »Nieboskiej komedyi«. (Na podstawie lektury szkolnej.) 2. Sokrates o śmierci. (Na podstawie lektury greckiej.) 3. Działalność literacka J. I. Kraszewskiego. (Na podstawie nauki historyi i literatury.) 4. Tragizm króla Edypana. (Na podstawie lektury greckiej.) 5. Pożegnanie kolegów przed opuszczeniem zakładu. (W formie mowy.)
- b) Zadania domowe: 1. Rozwinąć i uzasadnić myśl zawartą w dwuwierszu Mickiewicza:
- »W słowach tylko chęć widzim, w działaniu potęgę,
 - »Trudniej dzień dobrze przeżyć, niż napisać księgę.«
2. Skutki rewolucyi francuskiej. (Na podstawie nauki historyi powszechnej.) 3. Morze Śródziemne jako czynnik dziejowy. (Na podstawie nauki historyi powszechnej.) 4. Rozwój historyografii polskiej w w. XIX. (Na podstawie nauki historyi literatury.)

B. Z języka niemieckiego.

Klasa V.

Zadania szkolne: 1. Gedankengang des Gedichtes: »Aus dem Walde« v. Em. Geibel. 2. Der Zauberlehrling in Nöten. (Nach dem »Zauberlehrling« v. Goethe.) 3. Die Ursachen der Perserkriege. (Nach dem geschichtl. Unterr.) 4. Warum erwarten die Menschen mit Ungeduld den Frühling? 5. Die Kraniche als Rächer des Ibykus. (Nach Schiller.) 6. Wie drückten die Alten ihren Schmerz aus? (Nach der Schullekt. der »Metamorphosen« Ovids.) 7. Unser Maiausflug. (Kurze Beschreibung.)

Zadania domowe: 1. Der Spätherbst. (Beschr.) 2.

»Wirke daß dein Bild sich schön vollende,
Und keinen preise selig vor dem Ende!«

(Nach dem Lesestücke »Die Glücklichen« v. Feuchtersleben.) 3. Die Schönheit der Natur im Winter. 4. Inhaltsangabe des Gedichtes »Die Bürgschaft« v. Schiller. 5. Männerwaffen. (Gedankengang des gleichnam. Ged. v. J. G. Seidl.) 6. Scipios Antwort. (Nach dem Fragmente Grillparzers »Hannibal«.) 7. Was wird in dem Gedichte »Hochzeitslied« v. Goethe vom alten Grafen erzählt?

Klasa VI.

Zadania szkolne: 1. Kurze Inhaltsangabe der ersten 2 Szenen aus »Jul. Caesar« Shakespeares. (Nach der Schullekt.) 2. Goethes »Achilleis«. (Gedankengang 1 - 67.) 3. Ursachen des jugurthinischen Krieges. (Nach der Schullekt. des Sallust.) 4. Was wird in »Schicksal und Anteil« bis zur Rückkehr Hermanns exponiert? 5. »Wanderers Nachtlied«, »Heidenröslein« v. Goethe; »Der gute Kamerad« v. Uhland und »Loreley« v. Heine. (Eine kurze Charakteristik dieser Gedichte.) 6. Bedeutung der Gemälde im Tempel der Juno zu Karthago. (Nach Vergils »Aeneis«, I. 466 ff.) 7. Gedankengang des Schiller'schen Gedichtes »Die Teilung der Erde«.

Zadania domowe: 1. Mein Heimatsort. 2. Kudruns Befreiung. (Nach der Schullekt.) 3. Gang der Handlung in Shakespeares: »Kaufmann von Venedig«, III. Akt. (Nach der obl. Lektüre.) 4. Charakteristik Shyloks. (Nach der obl. Lekt.) 5. Charakteristik der Tiere in Goethes »Reinecke«. (Nach der Schullekt.) 6. Die Athener nach Aristophanes. (»Vögel«, Sz. 1—4.) 7. Wodurch errang sich der Mai bei der Schönheitskonkurrenz »Der Zwölfe« den ersten Preis?

Klasse VII.

Zadania szkolne: 1. Vom Heldengesang zu den mittelhochdeutschen Volksepen. 2. Philipps Schwächen. (Nach d. Schullekt. der zweiten olymp. Rede des Demosthenes.) 3. Die Entstehung der Vereinigten Staaten. 4. Die Erzählung Sinons. (Vergil, Aeneis II. 69 ff.) 5. Die Exposition in »Torquato Tasso« Goethes. 6. Charakteristik der Prinzessin Leonore. (Aus Goethes »Torquato Tasso«.)

Zadania domowe: 1. Charakteristik Wallensteins und seiner Soldaten in Schillers »Wallensteins Lager«. (Nach der Schullekt.) 2. Klopstocks Freundschaftsoden. (Gedankengang u. Charakteristik.) 3. Goethes Jugendlirik. (Nach der Schullekt. Goethescher Jugendgedichte.) 4. Die Vorstellungen der Alten über das Leben nach dem Tode. (Nach Vergil, Aeneis, VI. 548 ff.)

Klasa VIII.

Zadania szkolne: Sokrates vor Gericht. (Nach d. griech. Schullekt.) 2. Das Wesen der Romantik. 3. Das Kolonialwesen in der neueren Zeit. 4. Bedeutung kunstvollendeter Form für die lyrische Poesie. 5. Vorzüge des ländlichen Lebens. (Nach Horaz.)

Zadania domowe: 1. Der Mensch im Verhältnisse zu Kultur und Natur. (Nach den Gedichten: »Das eleus. Fest« und »Der Spaziergang« v. Schiller. 2. Welche Ereignisse stehen am Eingang der Neuzeit? 3. Die Aufgabe Hamlets. 4. Charakteristik der Helden in Schillers historischen Tragödien.

VI.

Zbiory naukowe.

A Biblioteka.

1. Dla nauczycieli.

a) Przyrost w ciągu roku przez zakupno: Horatius, Oden wyd. Kiesling, Satiren, wyd. Krüger, 2 t.; — Cicero, Reden, 4 t.; — Caesar,

De bello civili, 1 t.; — Plato, Kriton, Protagoras, Laches, 3 t.; — Sophokles, Oidippos, Tyrannos, Elektra, 2 t.; — Müller, Atlas zu Band VI. Handbuch des klassischen Altertums, 1 t.; — Furtwängler, Ulrichs Denkmäler, 1 t.; — Willmann, Didaktik, 2 t.; — Gomstoski, Z przeszłości, 1 t.; — Passendorfer, Błędy językowe, 1 t.; Potocki, Szkice, 1 t.; — Brückner, Z dziejów języka polskiego, 1 t.; — Scherer, Geschichte der deutschen Literatur, 2 t.; — Guthe-Wagner, Lehrbuch der Geographie, 1 t.; — Szelaǳowski, Wzrost państwa polskiego, 1 t.; — Korschelt-Heider, Lehrbuch der vergl. Entwicklungsgeschichte der wirbellosen Tiere 2 t.; — Müller-Kutnewsky, Aufgabensammlung, 2 t.; — Biologisches Centralblatt 1904; — Zeitschrift für österr. Gymnasien 1904; — Anzengruber, Letzte Dorfgänge, 1 t.; — Heyse, Melusine und andere Novellen, 1 t.

6) Otrzymane w darze: Od profesora Fr. Habury: Kotzebues Werke, Wien 1827, B. 29, 1 t.; — Wielands Werke, Wien 1805, B. 70 u. 71, 2 t.; — broszurki: Leon XIII.; — Prawa, warunki i środki postępu ludzkości; — Stanowisko propedeutyki filozoficznej; — własne przekłady: Sallustyusza t. 2.; Cycerona, Laelius; — Liwiusza ks. I.; — za pośrednictwem p. Józefa Buchty, nauczyciela kierującego z Pogwizdowa: Przekład wykładów paryskich Mickiewicza, 4 t.; — od dra Wilhelma Friedberga, Woda jako czynnik geologiczny, 1 t.; — od ks. Józefa Londzina, »Gwiazdka«, z r. 1902, 1 t.; — od ks. Ant. Mocoszka, »Przegląd powszechny«, 1894—1899, 20 t.; — od dra Nestora Buccwicza z Warszawy: »Życie«, Tygodnik literacko naukowy, rok IV.; — Stylistyka i teoria literatury przez M. Gallego. Warszawa 1904, 5 egz.; — od p. Kazimierza Kaszewskiego: Utwory Teokryta, przekład własny; — Hezyoda, Roboty i dni, przekład własny; — od dra L. Lewandowskiego z Gorlic: L. Siemińskiego »Przegląd dziejów literatury powszechnej«, t. I.; — E. Chojeckiego »Czechia i Czechowie przy końcu 1. połowy XIX. stulecia«, 2 t.; — Th. Keightleya »Geschichte von England«, 2 t.; — H. Zatheya »Homer w Polsce«, Przegląd polskich tłumaczeń (rozprawka naukowa); — dra Antoniego J. »Opowiadania historyczne«, t. I. — J. Dufailly »Geometrie«, Cours de études scientifiques; — J. Bartoszewicza »Historia literatury polskiej«; — K. B. Hoffmana »Historia reform politycznych w dawnej Polsce«; — A. Bouillon »Principes de perspective linéaire«; — K. Kanteckiego »Hieronim Savonarola«; — od Akademii Umiejętności w Krakowie, Rozprawy i Wydawnictwa od września 1903 do lipca 1904. Razem liczy biblioteka dzieł 3928, tomów 6282.

2. Dla uczniów.

a) Biblioteka polska dla uczniów.

Zakupiono w ciągu roku książki następujące:

α) Z wydawnictwa Westa w Brodach: A. Malczewski: Marya; — Ad. Mickiewicz: Konrad Wallenrod; — J. Słowacki: Lilla Weneda; — Al. Feliński: Barbara Radziwiłłówna; — A. Mickiewicz: Grażyna; — Z. Krasieński: Nieboska Komedia; — Jan Kochanowski: Treny; —

Ad. Mickiewicz: Pan Tadeusz; — J. Słowacki: Mazepa; — Ad. Mickiewicz: Ballady i romanse; — William Szekspir: Hamlet; — Jan Kochanowski: Odprawa posłów greckich; — Sofokles: Antygona; — J. I. Kraszewski: Budnik; — P. Skarga: Kazania sejmowe; — J. Słowacki: Trzy poemata; — Z. Krasiński: Irydion; — Byron: Giaur; — M. Gogol: Obrazki z życia; — J. Krasicki: Bajki i przypowieści.

β) Z wydawnictw »Macierzy«: Cz. Pieniązek: O życiu i dziełach Ad. Mickiewicza; — Fr. Jaworski: O Żółkwi, 3 egz.; — Walerya Szalay: Królewskie Pachole.

γ) Z wydawnictw Miarki: Dzieje Narodu Polskiego, 2 egz.; — Pan Twardowski; — K. Miarka: Sądy Boże; — K. Miarka: Opuść nam; — K. Miarka: Husyci na Górnym Ślązku, 2 egz.; — K. Miarka: Górka Klemensowa, 2 egz.; — K. Miarka: Szwedzi w Łędzinach; — I. Poeche: Królowa Jadwiga, Wład. Jagiełło; — M. Słeczkowska: Książd Mackiewicz; — Pogrzebana żywcem; — Arumugam, 2 egz.; — Wł. Bełza: Dobry Syn, 2 egz.; — Jaskinia Beatusa; — Genowefa; — Bolesław; — Świat i mądrość przedwieczna; — Skazani do kopalń; — Soteris; — nadto: J. Dunin-Karnicki: Z zamglonej i niedawno minionej przeszłości.

Otrzymano w darze: Od dra Langa z Rabki (Biblioteka dzieł wyborowych): K. Reugarten: Pieszko do Chin; — Fr. Karpiński: Pamiętniki; — H. Szuman: Wpamięnienia Berlińskie i Poznańskie; — O. L. Coloma: Nowele i opowiadania; — O. L. Coloma: Tumany i kałuże; — B. Biernacki: Biuraliści; — M. Jokaj: Czarna Krew, 2 t.; — Hajota: Ostatnia butelka, 3 t.; — Sz. Konopacki: Moja druga młodość; — Wiktor Hugo: Rzeczy widziane; — J. Mohort: Przelotne wrażenia z podróży do Rzymu; — Fr. Reinstein: Humoreski; — Hrabia de Moriolles: Pamiętniki o emigracji w Polsce i dworze W. Ks. Konstantego; — Prezydent Kruger: Pamiętniki, 2 t.; — Teod. Tom. Jeż: Nad rzekami Babilonu, 2 t.; — H. G. Wells: Człowiek niewidzialny; — E. Orzeszkowa: Przy dochodzeniu śledczem; — M. Jokaj: Poruszmy z posad ziemię, 4 t.; — W. Marenné-Morzowska: Błędne Koła, 2 t.; — Dr. Maks. Pettenhofer: Powietrze i zdrowie; — A. Neumanowa: Obrazy z życia na wschodzie, 2 t.; — E. Brausenwetter: Finlandya w oświeceniu literackiem; — K. Raise: Patryoci z zakątka, 3 t.; — J. Korzeniowski: Kollokacya; — Rudyard Kipling: Od morza do morza; — Eug. Mottaz: Stanisław August i Maur. Glayre; — A. Gruszecki: Większością; — Szym. Konopacki: Pamiętniki; — Szym. Konopacki: Pamiętniki, Tom II.; — K. Kraszewski: Bartochowski; — Ant. Fogarzaró: Mały światek nowożytny; — Bonnefons: Sprzymierzeniec Napoleona Fryderyk August; — Ed. Rod: Daremne wysiłki; — B. Jaxa-Ronikier: Promienna toń; — Ig. Hermann: Ojciec Kondelik i Narzeczony Wejwara; — René Bazin: Rodzina Oberlé; — T. T. Jeż: Z ciężkich dni; — Jenerał De Wet: Trzy lata wojny o niepodległość; — Bret Harte: Ostatnie nowelle; — Józ. Tokarzewicz: W dniach wojny i głodu; — Generał Wysocki: Pamiętnik z czasów kampanii węgierskiej; — Rudyard Kipling: Krin; — T. Jeske-Choiński: Historyczna powieść polska; — Świętopelk Czech: Jastrząb contra Herdliczka; — Multatuli: Maks. Havelaar; — M. Rej: Wspólne narzekanie na niedbałość naszą; — M. Domańska: Cicha noc; — A.

Seidl: Transwaal i Boerowie; — Karolina Świetła: Z naszych walk i bojów, Oczarowana; — Klem. Junosza: Dworek przy cmentarzu; — Slatin Basza: Przez Sudan ogniem i mieczem; — Jerzy Bogurad: Pro Christo; — André Bellessort: Podróż do Japonii; Społeczeństwo japońskie; — Wład. Trampczyński: Albania i Macedonia; — Aleks. Krielland: Kapitan Worse; — Kaz. Król i Jan Nitowski: Historia literatury polskiej.

Od dra L. Lewandowskiego z Gorlic: Dr. K. Müller: Świat roślinny. H. Witowski; — M. Bałucki: Kobiety dramatów Słowackiego; — H. Rzewuski: Teofrast Polski, T. I. i II.; — J. Szujski: Dzieje Polski. T. I., II., IV.; — F. Wrotnowski: A. Mickiewicza O Literaturze Słowiańskiej, T. I.—IV.; — Dr. Antoni J.: Sylwetki historyczne; — Dr. Antoni J.: Nowe opowiadania historyczne; — Pamiętnik W. Pola do literatury polskiej XIX. wieku; — J. Dunin Borowski: Album na pogorzalców; — X. W. Kalinka: Konstytucja 3. maja; — F. Wermiński: Astronomia dra Schoedlera.

Za pośrednictwem p. Józefa Buchty otrzymano: A. Mickiewicza »Wykłady o literaturze słowiańskiej« w 6 t., 4. vol.

Ogółem liczy biblioteka polska dzieł 1112, tomów 1481.

b) Biblioteka niemiecka.

Zakupiono w ciągu roku: Wydań Graesera, t. 18; — Goethe: Auswahl (Düntzer); — Ebner-Eschenbach: Bożena, Dorf und Schlossgeschichten, 2 t.; — Hansjakob: Bauernblut; — W. Hanff: Märchen.

Otrzymano w darze od dra L. Lewandowskiego z Gorlic: Sanders: Deutsche Sprachbriefe, Methode Toussaint Langenscheidt.

Ogółem liczy biblioteka niemiecka dzieł 426 w 472 tomach.

3. Dla ubogich uczniów.

Biblioteka podręczników szkolnych dla ubogich uczniów liczyła z początkiem ubiegłego roku szkolnego około 2000 książek zakupionych przez »Macierz szkolną«. W roku ubiegłym nie było potrzeby pomnożenia jej. — Z darów wpłynęło książek 22.

B. Gabinet geograficzno-historyczny.

Zakupiono: 1. Planigloby Haardta; 2. Mapę monarchii austro-węg. Haardta; 3. 11 obrazów ściennych do nauki geografii i historii Lehmana i Furrera. Otrzymano w darze od pp. Leśniewskich z Warszawy 3 mapy Kiepperta, mianowicie: 1. Starożytna Grecja; 2. Italia; 3. państwo Persów i Macedonów.

C. Gabinet historii naturalnej.

Zakupiono: 1. Sciurus vulgaris (system nerwowy); 2. wycinki żołądka przeżuwacza w spirytusie; 3. żołądek przeżuwacza (preparat do nadymania); 4. czaszkę sarniaka; 5. czaszkę zająca; 6. czaszkę nietoperza; 7. krzywodziób; 8. jelonek, rozebrany okaz pod szkłem; 9. obraz Equus zebra.

D. Gabinet fizykalny.

Zakupiono: 1. Przyrząd do okazania momentów obrotu i bezwładności według Hartla; 2. maszynę falową według Höflera; 3. przyrząd do przewodnictwa ciepła według Despreza; 4. przyrząd Melloniego do ciepła promienistego; 5. syrenę Cagniarda Latoura; 6. bussolę stycznych; 7. pryzmat achromatyczny; 8. zwierciadło Fresnela; 9. stereoskop.

E. Gabinet archeologiczny.

Zakupiono: 1. Atlas do archeologii sztuki wyd. J. Mullera; 2. zabytki rzeźby greckiej i rzymskiej wyd. Furtwänglera-Ulricha; 3. zabytki sztuki starożytnej wyd. Steudinga (3 egz.); 4. 5 tablic ściennych (4 Cymbulskiego i 1 Lehmana).

F. Czasopisma

a) Zakład prenumerował:

1. Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Kultus und Unterricht; 2. Zeitschrift für österreichische Gymnasien (Wiedeń); 3. Zeitschrift für vergleichende Literaturgeschichte; 4. Biologisches Centralblatt.

b) Zakład otrzymywał w darze:

1. Od dra N. Bucewicza w Warszawie: Tygodnik ilustrowany (z dodatkiem), Bibliotekę warszawską, Ogniwo, Ziarno (z dodatkiem), Przegląd tygodniowy. Od p. Juszyńskiego w Petersburgu: Kraj. Od dotyczących redakcyj w Warszawie: Biesiadę literacką, Przegląd katolicki, Rolę, Przegląd pedagogiczny, Wszechświat, Głos, Przegląd tygodniowy; nadto ze Lwowa: Kwartalnik historyczny, Przewodnik naukowy i literacki oraz Tekę.

Oprócz wymienionych w każdym dziale darów otrzymał zakład od p. Platona v. Reussner z Warszawy jako autora 10 egz. książki »Samouki — wielcy ludzie«; 10 egz. książki »Petöfi Aleksander, król poetów węgierskich w życiu i poezyi«; po 1 egz. I. i II. kursu »Samouczka« niemieckiego, angielskiego, francuskiego i rosyjskiego; 1 egz. Gramatyki francuskiej, 1 egz. Wypisów francuskich, 1 egz. I. i II. zeszytu Obrazków poglądowych i 1 egz. Alfabetycznego spisu nieprawidłowych słów francuskich.

Wszystkim łaskawym ofiarodawcom składa dyrektoryja na tem miejscu wyrazy serdecznego podziękowania.

VII.

Egzamina dojrzałości.

A) W roku szkolnym 1902/03.

Tematy do egzaminu piśmiennego podano w zeszłorocznym sprawozdaniu str. 54—55. Ustny egzamin dojrzałości w terminie letnim 1903 odbył się w dniach 17., 18., 20. i 21. lipca pod przewodnictwem dele-

gata c. k. śląskiej Rady szk. kraj. radcy rządowego dra Fryderyka Wrzala, dyrektora c. k. gimnazjum w Bielsku.

Z pomiędzy 22 uczniów publicznych, którzy się do egzaminu zgłosili, przystąpiło do egzaminu ustnego 21. Z tych otrzymało świadectwo dojrzałości z odznaczeniem 4, świadectwo dojrzałości 13. Dwom abiturientom pozwolono powtórzyć egzamin z jednego przedmiotu po feryach, dwóch reprobowano na rok.

Przy poprawczym egzaminie dojrzałości, odbytym d. 25. września pod temże przewodnictwem, uznano obydwu dopuszczonych do tego egzaminu abiturientów za dojrzałych.

Imienny spis abiturientów, których uznano za dojrzałych.

Lp.	Nazwisko	Miejsce urodzenia	Dzień urodzenia	czas studiów gimn.		Obrany zawód
				z tego	w zak adzie	
1.	Bagiński Wojciech	Stonawa na Śląsku austr.	21./4. 1884	8	8	teologia
2.	Bogocz Franciszek *)	Zebrzydowice »	1./10. 1880	8	8	filozofia
3.	Budnik Rudolf	Rychwałd »	4./4. 1884	8	8	prawo
4.	Galuszka Alojzy	Cierlicko górne »	21./6. 1881	8	8	teologia
5.	Gawlas Franciszek	Zabrzeg »	9./4. 1883	8	8	prawo
6.	Gazurek Jakób	Istebna »	5./8. 1882	8	8	teologia
7.	Gibiec Jan *)	Ustroń »	28./5. 1882	8	8	prawo
8.	Kahl Wilhelm	Tarnów w Galicyi	1./12. 1884	8	1	prawo
9.	Król Józef	Wiślica na Śląsku austr.	3./2. 1882	8	8	filozofia
10.	Lipka Paweł	Końska »	21./3. 1883	8	8	prawo
11.	Machalica Alojzy	Dziedzice »	19./4. 1884	8	8	teologia
12.	Machalica Augustyn	Dziedzice »	8./8. 1880	8	8	teologia
13.	Puchałka Jan	Mazańcowice »	17./6. 1882	8	8	prawo
14.	Sikora Paweł	Nawsie »	20./10. 1883	8	8	teologia
15.	Słonka Karol *)	Sucha średnia »	3./4. 1883	8	8	filozofia
16.	Słowiaczek Jan	Boconowice »	31./5. 1882	8	8	medycyna
17.	Sokalski Marian *)	Kęty w Galicyi	19./9. 1885	8	8	prawo
18.	Wojnar Franciszek	Leszna dol na Śl. austr.	22./6. 1881	8	8	filozofia
19.	Zagan Ignacy	Zebrzydowice »	23./7. 1882	8	8	medycyna

*) Otrzymał świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

B) W roku szkolnym 1903/04.

W terminie letnim roku 1904 odbył się piśmienny egzamin dojrzałości, do którego wszyscy publiczni uczniowie w liczbie 20 przystąpili, w dniach 14., i 16.—20. maja. Tematy były następujące:

1. Z języka łacińskiego:

a) przełożyć na język polski Liv. V. 27.

b) przełożyć na język łaciński podyktowany ustęp polski p. t. Żywot Horacego.

2. Z języka greckiego: przełożyć na język polski z Sofoklesa Elek. w. 947—985.

3. Z języka polskiego: Przynal i następstwa przeobrażenia się Rzeczypospolitej rzymskiej w cesarstwo.

4. Z języka niemieckiego: Der Dichter bedarf des Helden, der Held des Dichters. (An Beispielen aus Literatur und Geschichte zu erläutern.)

5. Z matematyki:

- a) Ktoś ma pobierać rentę 1238 K i 30 h przez lat 12 z końcem każdego roku. Przez ile lat musi zrzec się poboru tej renty, aby mógł potem przez następnych lat 10 pobierać z końcem każdego roku rentę 2100 K, jeśli się liczy 5%^o?
- b) Dziesięciobok umiarowy jest opisany na kole, w które jest wpisany drugi dziesięciobok umiarowy. Jaki jest stosunek różnicy powierzchni obu dziesięcioboków do powierzchni pierwszego?
- c) W kulę o promieniu $r = 6 \text{ dm}$ wpisany jest stożek prosty, którego wysokość $w = 8 \text{ dm}$. Obliczyć pobocznice B i objętość V tego stożka.
- d) Wyznaczyć styczne do elipsy: $25x^2 + 100y^2 = 2500$ w punktach, których odcięte są 6 i -8, i kąt, który ze sobą tworzą.

Ustne egzamina dojrzałości odbyły się pod przewodnictwem delegata c. k. śląskiej Rady szk. kraj. tacy rządowego dra Fryderyka Wrzala, dyrektora c. k. gimnazjum w Bielsku, w dniach 1., 2., 4. i 5. lipca. Wynik tychże ogłoszonym zostanie w sprawozdaniu za rok 1904/05.

VIII.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

1. Reskrypt c. k. Min. w. i o. z dnia 2. września 1903, l. 29.359, mocą którego cenzury abiturientów uzyskane z poszczególnych przedmiotów przy egzaminie poprzedzającym egzamin dojrzałości, zachowują swoją ważność przy każdym późniejszym egzaminie dojrzałości, choćby się tenże odbywał w innym zakładzie, byle były urzędowo potwierdzone lub w świadectwie egzaminu uwidocznione.
2. Reskr. c. k. Min. w. i o. z dnia 21. sierpnia 1903, l. 28.852, normujący czas trwania przestanków między godzinami nauki oraz zezwalający, aby dzień 2. stycznia wliczono do feryj świątecznych Bożego Narodzenia.
3. Reskr. c. k. Min. w. i o. z dnia 15. października 1903, l. 32.118, aby dzień 31. października każdego roku był dla młodzieży wyznania ewangelickiego wolnym od nauki szkolnej.
4. Reskr. c. k. Min. w. i o. z dnia 12. grudnia 1903, l. 38.491, w sprawie prywatnej lektury uczniów z autorów klasycznych podczas studyów gimnazjalnych i składania z niej egzaminu przy egzaminacie dojrzałości celem uzyskania lepszego stopnia.
5. Reskr. Min. w. i o. z dnia 24. lutego 1904, l. 6.404, w sprawie urządzania dla młodzieży szkolnej gier i zabaw na wolnym powietrzu.
6. Rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 16. kwietnia 1904, l. 2.009, w sprawie przechowywania w kancelaryi dyrekcji zeszytów uczniów z wypracowaniami szkolnymi i domowymi przez jedno półrocze po ukończeniu roku szkolnego.

IX.

Kronika zakładu.

1. września 1903 r. przeszedł zakład tutejszy w zarząd państwa.

16. września odbyły się wpisy uczniów a 17. września egzamina wstępne do klasy I.

18. września odbyły się egzamina poprawcze i wpisy uczniów do klas wyższych.

19. września rozpoczęto rok szkolny uroczystem nabożeństwem w kościele Braci miłosiernych.

25. września odbył się poprawczy ustny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem c. k. Rady rządowego dra Fryderyka Wrzała, delegata c. k. Rady szkolnej krajowej.

4. października odbyło się uroczyste nabożeństwo z powodu imienin Najjaśniejszego Pana.

12. listopada odbyła się kolaudacya budynku szkolnego przez komisję delegowaną z ramienia c. k. Rządu krajowego.

19. listopada wziął zakład udział w nabożeństwie żałobnem za spokój duszy ś. p. cesarzowej Elżbiety.

8. stycznia odbył częściową inspekcję zakładu c. k. radca rządowy dr. Fryderyk Wrzał, delegat c. k. Rady szkolnej krajowej.

16. stycznia odbył się za zezwoleniem c. k. Rady szk. kraj. uroczysty wieczorek ku czci Adama Mickiewicza, urządzony przez uczniów zakładu, głównie klasy VII., pod kierownictwem nauczyciela dra K. Wróblewskiego. Wieczorek zakończyło pełne ciepła przemówienie do młodzieży nauczyciela Fr. Popiołka. Czysty dochód z dobrowolnych datków gości w kwocie 166 kor. 59 h rozdzielono pomiędzy ubogich a pilnych uczniów zakładu.

15. lutego zakończono nabożeństwem i rozdaniem świadectw pierwsze półrocze szkolne.

17. lutego rozpoczęto półrocze drugie.

19. kwietnia rozpoczęto wtorkowe zabawy na wolnem powietrzu.

14. i 16.—20. maja odbywał się piśmienny egzamin dojrzałości.

28. maja odbył częściową inspekcję zakładu c. k. radca rządowy dr. Fryderyk Wrzał, delegat c. k. Rady szk. krajowej.

9. czerwca odbyła się wspólna wycieczka całego zakładu (majówka) do doliny Łomny.

1., 2., 4. i 5. lipca odbywał się pod przewodnictwem c. k. radcy rządowego dra Fryderyka Wrzała, delegata c. k. Rady szk. krajowej, ustny egzamin dojrzałości, do którego przystąpili wszyscy publiczni uczniowie klasy VIII. w liczbie 20.

W ciągu roku przystąpiła młodzież katolicka 3 razy a młodzież ewangelicka w dniu 27. marca do spowiedzi i komunii św.

15. lipca zakończono rok szkolny nabożeństwem dziękczynnem w kościele Braci miłosiernych, odśpiewaniem hymnu ludowego i rozdaniem świadectw.

X.
Statystyka uczniów.

	W klasie								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1. Liczba uczniów:									
Z końcem roku szk. 1902/03	46	35	43	30	27	26	21	22	250
Z początkiem 1903/04	52	31	30	33	15	24	23	20	228
W ciągu roku przybyło	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Ogólna przeto liczba przyjętych	52	31	31	33	15	24	23	20	229
Z tych a) przyjęto świeżo:									
Na podstawie egz. wstępnego	46	—	1	—	—	—	1	—	48
Z klasy niższej	—	—	—	2	1	—	—	—	3
Powtarzających klasę	—	—	1	—	—	—	—	—	1
b) przyjęto ponownie:									
Z klasy niższej	—	28	26	29	14	23	21	19	160
Powtarzających klasę	6	3	3	2	—	1	1	1	17
W ciągu roku opuściło zakład	6	—	3	3	—	—	—	—	12
Liczba uczniów z końcem 1903/04 Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
2. Według miejsca urodzenia było:									
Ze Śląska austr., a mianowicie:									
Z miasta Cieszyna	3	—	2	1	1	—	1	—	8
Z powiatu cieszyńskiego	29	13	14	15	5	6	10	8	100
» bielskiego	6	7	2	8	4	7	2	2	38
» frysztackiego	5	6	8	5	5	6	8	9	52
Ze Śląska pruskiego	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Z Galicyi	3	4	1	1	—	4	—	1	14
Z Królestwa polskiego (Rosya)	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Z Księstwa poznańskiego (Niemcy)	—	1	—	—	—	1	—	—	2
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
3. Według języka ojczystego było:									
Polaków	46	31	28	30	15	24	23	20	217
4. Według wyznania religijnego było:									
Katolików (rit. lat.)	27	23	22	18	10	22	19	12	153
Ewangelików (wyzn. augsb.)	19	8	6	12	5	2	4	8	64
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
5. Wiek uczniów:									
11 lat miało	3	—	—	—	—	—	—	—	3
12 » »	15	1	—	—	—	—	—	—	16
13 » »	14	6	3	—	—	—	—	—	23
14 » »	6	10	3	2	—	—	—	—	21
15 » »	7	7	6	6	—	—	—	—	26
16 » »	1	7	9	15	3	2	—	—	37
17 » »	—	—	7	2	3	3	1	—	16
18 » »	—	—	—	4	9	5	8	—	26
19 » »	—	—	—	—	—	7	7	7	21
20 » »	—	—	—	1	—	3	4	5	13
21 » »	—	—	—	—	—	3	3	8	14
27 » »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217

	W klasie								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
6. Według miejsca pobytu rodziców było:									
Ze Śląska austr. mianowicie:									
a) z miasta Cieszyna		1	1		3	1	1		7
b) z poza Cieszyna	43	27	25	30	12	21	21	20	199
Z Galicyi:									
a) z powiatów sąsiednich	2	2	1			2			7
b) z powiatów dalszych	1								1
Z poza granic Austrii		1	1				1		3
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
7. Według stanu rodziców było:									
Synów urzędników, nauczycieli, lekarzy i t. p.	10	6	3	4	2	3	5	5	38
› rolników	19	15	13	10	9	10	13	10	99
› rękodzielników i przemysłowców	8	6	8	5	1	5	1		34
› robotników	9	4	4	9	3	5	1	5	40
› prywatyzujących				2		1	3		6
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
8. Klasyfikacja uczniów:									
a) z końcem 1903/04:									
Stoień celujący otrzymało	5	6	3	4	2	3	4	3	30
› pierwszy ›	26	20	19	17	12	17	19	17	147
› drugi ›	10	3	3	5					21
› trzeci ›		1	1	1		1			4
Do egzaminu poprawczego z 1 przedmiotu przeznaczono	5	1	2	3	1	2			14
Do egzaminu uzupełniającego przeznaczono						1			1
Razem	46	31	28	30	15	24	23	20	217
b) Uzupełnienie klasyfikacji za 1902/03:									
Do egzaminu poprawczego dopuszczono	4	3	4	2	2	1	1		17
Egzamin poprawczy zdało	2	3	3	1	2		1		12
Egzaminu nie zdało	1		1	1		1			4
Do egzaminu nie zgłosiło się	1								1
Do egzaminu uzupełniającego dopuszczono			1			2			3
Egzamin uzupełniający zdało									
Egzaminu nie zdało			1						1
Do egzaminu nie zgłosiło się						2			2
Przeto ostateczny rezultat klasyfikacyjny za 1902/03 był:									
Stoień celujący otrzymało	10	3	5	2	3	5	4	6	38
› pierwszy ›	20	27	25	25	22	16	16	16	167
› drugi ›	6	3	3	3	1	2	1		19
› trzeci ›	10	2	10		1	1			24
Nie klasyfikowano						2			2
Razem	46	35	43	30	27	26	21	22	250

	W klasie								Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
9. Opłaty uczniów:									
Płacących całą opłatę szkolną było:									
w I. półroczu	32	8	12	10	3	12	10	9	96
w II. „	19	8	12	14	2	7	6	6	74
Od połowy opłaty było uwolnionych:									
w I. półroczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
w II. „	1	1	1	—	1	1	2	—	7
Od całej opłaty było uwolnionych:									
w I. półroczu	18	23	18	23	12	12	13	11	130
w II. „	26	22	15	16	12	16	15	14	136
Opłata szkolna wyniosła wogóle:									
w I. półroczu K	960	240	360	300	90	360	300	270	2880
w II. „ K	585	255	375	420	75	225	210	180	2325
Razem K	1545	495	735	720	165	585	510	450	5205
Taksy wstępne wyn. K	493.2	—	8.4	8.4	4.2	4.2	4.2	—	222.6
Datki na środki naukowe wyniosły . . . K	109.2	65.1	65.1	69.3	31.5	50.4	48.3	42.0	480.9
Taksy za duplikaty świadectw wyniosły K	6	4	2	—	4	8	—	—	24
Razem K	308.4	69.1	75.5	77.7	39.7	62.6	52.5	42.0	727.5
10. Na przedmioty względnie obowiązkowe i nadobowiązkowe uczęszczało:									
Na kaligrafię, oddział I. .	20	5	—	—	—	—	—	—	25
„ „ „ II.	16	7	—	—	—	—	—	—	23
„ rysunki	—	—	12	8	1	1	—	—	22
„ śpiew, oddział I. . . .	21	11	5	1	—	—	—	—	38
„ „ „ II.	—	—	3	6	7	3	3	2	24
„ gimnastykę, oddział I.	22	12	12	—	—	—	—	—	46
„ „ „ II.	—	—	—	7	4	9	7	4	31
11. Stypendya:									
Liczba stypendystów . .	—	—	—	—	—	1	2	1	4
Ogólna kwota stypend.	—	—	—	—	—	200	400	200	800
12. Zapomogi udzielone przez Tow. »Macierz szkolna«.									
Liczba uczniów, którzy je otrzymali	19	14	12	12	8	11	12	10	98
Ogólna kwota zapomog.	1160	870	590	580	660	690	1030	780	6360

XI.

Sprawa fizycznego rozwoju i zdrowia młodzieży.

Jakkolwiek budynek szkolny, pozbawiony obszerniejszych kurytarzy, gdzieby się młodzież w porze zimnej lub deszczowej mogła swobodniej poruszać, i zaopatrzony jedynie w małe podwórko, na którym w dniach pogodnych zaledwo część młodzieży podczas przestanków pomieścić się może, nie najlepsze posiada warunki higieniczne, to jednak dzięki tej okoliczności, iż się znajduje w najwyższej położonej części miasta, wskutek czego i świeżego powietrza i światła dostateczną posiada ilość, oraz dzięki dość obszernym salom naukowym, należycie przewietrzanym, stan zdrowotny wśród młodzieży był w ubiegłym roku w ogólności zadowalniający.

Przyczyniły się do tego w niemalym stopniu także dłuższe przestanki pomiędzy godzinami szkolnymi, wynoszące od 10—20 minut, podczas których sale można było dostatecznie przewietrzać a młodzież mogła używać dłuższego odpoczynku wśród przechadzki po sąsiedniej ulicy, znajdującej się niemal już na krańcach miasta, lub też ćwiczyć się na przyrządach gimnastycznych umieszczonych w podwórku.

Nie małe też znaczenie dla fizycznego rozwoju młodzieży miała nauka gimnastyki, zaprowadzona ponownie od stycznia 1904, którą kierował fachowy nauczyciel dr. E. Farnik w 4 godzinach tygodniowo, a nadto wspólne wycieczki za miasto oraz gry i zabawy na świeżem powietrzu, które się odbywały co wtorek od godz. 4—6. popołudniu pod kierownictwem i nadzorem tegoż nauczyciela; po zabawach używała młodzież w dni ciepłe kąpeli w rzece płynącej tuż obok miejsca zabaw. Udział młodzieży w zabawach, zwłaszcza z klas niższych, był wcale liczny, jak to widać z załączonego poniżej przeglądu, a największe powodzenie miała piłka nożna, palant, odrzucanka, trzeciak, pomiar sił za pomocą liny, dzień i noc, kot i myszka, wyścigi i t. p.

Oprócz tych zabaw urządził nadto fachowy nauczyciel nauk przyrodniczych J. Góral z poszczególnymi klasami częste wycieczki naukowe w okolice Cieszyna, z których młodzież, łącząc przyjemność z pożytkiem, i dla zdrowia niemałą odnosiła korzyść.

Dnia 9. czerwca odbyła się dalsza wycieczka młodzieży oraz grona nauczycielskiego (t. z. majówka) w dwóch oddziałach do doliny Łomny. Oddział starszych wyruszył dzień wcześniej pod opieką kilku nauczycieli koleją żelazną do Frydlandu, skąd się pieszo udał na Łysą, najwyższy szczyt w Beskidach śląskich, a przenocowawszy tamże przeszedł grzbietem górskim przez Biały Krzyż i Mały Połom do doliny Łomny; oddział młodszych wyruszył 9. czerwca z resztą nauczycieli wczesną rano koleją do Jabłonkowa, skąd pieszo dotarł na szczyt Kozubowej, a wypocząwszy tam i posiliwszy się należycie dzięki gościnności i ofiarności proboszcza z Nawsia ks. Fr. Michejdy i kierownika tamtejszej szkoły p. Farnego, połączył się około południa z oddziałem starszych na zachodnim krańcu doliny Łomny, w Sałajce. Po kilkogodzinnym wypoczynku wśród uroczych gór i lasów nastąpił powrót gościńcem do Jabłonkowa, a stąd koleją do Cieszyna.

Wspaniała pogoda sprzyjała wycieczce, a młodzież wróciła z po-
dwojnym zyskiem do domu, gdyż i na zdrowiu odniosła korzyść i po-
znała jeden z najpiękniejszych zakątków krainy śląskiej.

Wszystkim, którzy się do powodzenia tej wycieczki w jakikolwiek-
sposób przyczynili, składa dyrekcyja należne podziękowanie.

Przeгляд wspólnych zabaw i wycieczek.

L.	Dnia	Brało udział w wycieczkach uczniów z klasy								Razem	Uwaga
		I. na 46	II. na 31	III. na 28	IV. na 30	V. na 15	VI. na 24	VII. na 23	VIII. na 20		
1.	19/4	42	24	19	18	13	14	11	5	146	
2.	3/5	37	25	22	21	8	18	16	3	150	
3.	10/5	39	23	21	10	—	20	17	—	130	Klasa V. była 10/5 na wy- stępowe zabaw
4.	17/6	36	25	19	15	6	15	13	—	129	
5.	31/6	37	26	18	21	10	15	17	2	146	
6.	7/6	33	25	12	17	6	7	16	—	116	
7.	14/6	33	23	15	18	6	11	21	—	127	
8.	21/6	33	16	13	11	7	5	16	—	101	
9.	9/6	42	29	25	26	12	18	22	1	175	(majówka)

XII.

Wykaz książek szkolnych, których się będzie używać w roku szkolnym 1904/05.

W klasie I.

- Religia rzym.-kat.:** Katechizm większy dla szkół ludowych podług ks.
Deharba, opr. ks M Morawski, Lwów 1898 Opr 40 *h*.
- Religia ewang:** Mały katechizm dra Marcina Lutra, Cieszyn 1903. —
Historie biblijne (Stary Testament), Cieszyn 1892. — Kancjonał
czyli śpiewnik dla chrześcijan ewang, Cieszyn 1891
- Język łaciński:** Dr Zygmunt Samolewicz: Zwięzła gramatyka języka
łacińskiego dla klasy I. i II, wyd. 2.—5, Lwów 1903 Opr 1 *K*.
Steiner i Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla I. klasy, wyd. 2.—3.,
Lwów 1900. Opr. 1 *K* 50 *h*.
- Język polski:** Konarski: Zwięzła gramatyka języka polskiego, Lwów
1902 Opr. 50 *h*.
Wypisy: Próchnicki i Wójcik dla I. klasy, wyd. 2. i 3., Lwów
1897., Opr. 1 *K* 50 *h*.
- Język niemiecki:** German Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy,
wyd. 4. i 5., Lwów 1903. Opr. 1 *K* 80 *h*.
- Geografia:** Benoni-Tatomir: Krótki rys geografii, wyd. 6.—8., Lwów
1903. Opr. 1 *K*.
Atlas: Kozen-Gu-tawicz, Wiedeń 1898. Opr. 8 *K*.
- Matematyka:** Brzostowicz: Początki arytmetyki i algebry, część I,
wyd. 1.—4., Sanok 1900. Opr. 1 *K*.
Mochnik Maryniak: Geometrya poglądowa dla klas niższych szkół
średnich, część I., wyd. 6.—8., Lwów 1904. Opr. 1 *K* 50 *h*.

Nauki przyrodnicze: Dr. M. Nowicki: Zoologia, przerobiona przez dra J. Limbacha, wyd. 6.—10., Lwów 1903. Opr. 2 K 20 h.

W klasie II.

Religia rzym.-kat.: Ks. Tomasz Dąbrowski: Historia biblijna starego zakonu, wyd. 1.—4., Stanisławów 1899. Opr. 1 K 40 h.

Religia ewang.: jak w I. klasie, oraz Nowy Testament.

Język łaciński: Dr. Zygmunt Samolewicz: Zwięzła gramatyka języka łacińskiego, jak w klasie I.
Steiner i Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla II. klasy, wyd. 1.—3., Lwów 1903. Opr. 2 K.

Język polski: Konarski: Gramatyka jak w klasie I.
Próchnicki i Wójcik: Wypisy polskie dla II. klasy, Lwów 1893. Opr. 2 K.

Język niemiecki: L. German i K. Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla klasy II., wyd. 4., Lwów 1904. Opr. 2 K 20 h.

Geografia i historia powszechna: Baranowski i Dziedzicki: Geografia powszechna, wyd. 6.—9., Lwów 1902. Opr. 2 K 80 h.
Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych, część I., wyd. 1.—2., Lwów 1901. Opr. 2 K.

Matematyka: jak w klasie I.

Nauki przyrodnicze: Zoologia jak w klasie I.
J. Rostafiński: Botanika szkolna dla klas niższych, wyd. 1—4., Kraków 1899. Opr. 2 K 30 h.

W klasie III.

Religia rzym.-kat.: Ks. Tomasz Dąbrowski: Historia biblijna nowego zakonu, wyd. 1.—5., Stanisławów 1902. Broszur. 1 K 60 h.

Religia ewang.: Nauka wiary i obyczajów. W braku podręczników nauka będzie się odbywała na podstawie ustnego wykładu.

Język łaciński: Samolewicz Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego, część II., wyd. 5.—7., Lwów 1901. Opr. 2 K 40 h.
Próchnicki: Ćwiczenia łacińskie dla klasy III., wyd. 2.—5., Lwów 1903. Opr. 1 K 60 h.
Cornelius Nepos, wydał Patoczka Zawiliński, Praga 1897. Opr. 1 K 30 h.

Język grecki: Fiderer: Gramatyka języka greckiego, wyd. 2., Lwów 1898. Opr. 3 K.
Winkowski-Taborski: Ćwiczenia greckie. Lwów 1899. Opr. 2 K 50 h.

Język polski: Dr. Antoni Małecki: Gramatyka języka polskiego szkolna, wyd. 8.—9. Lwów 1903. Opr. 2 K 40 h.
Czubek-Zawiliński: Wypisy polskie dla III. klasy, wyd. 1.—2., Lwów 1904. Opr. 2 K.

Język niemiecki: L. German i G. Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla klasy III., wyd. 1.—3., Lwów 1902. Opr. 2 K 40 h.
Dr. Jahner: Deutsche Grammatik, wyd. 2., Lwów 1903. Opr. 2 K 20 h.

- Geografia i historia powszechna:** Baranowski i Dziedzicki: Geografia powszechna, jak w klasie II.
Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych, część II., Lwów 1894. Opr. 2 K.
- Matematyka:** Baraniecki: Podręcznik arytmetyki i algebry, część III. i IV. Kraków 1895. Opr. 1 K 80 h.
Geometrya: Moćnik-Maryniak, Geometrya poglądowa, część II., wyd. 3.—6., Lwów 1902. Opr. 1 K 50 h.
- Nauki przyrodnicze:** Wiśniowski: Wiadomości z mineralogii dla klas niższych, Lwów 1903. Opr. 1 K 69 h.
- Fizyka:** Kawecki i Tomaszewski: Fizyka dla niższych klas szkół średnich, wyd. 2.—3., Kraków 1902. Opr. 2 K.

W klasie IV.

- Religia rzym.-kat.:** Ks. Jougan, Liturgika katolicka, wyd. 1.—2., Lwów 1899. Opr. 1 K 40 h.
- Religia ewang.:** Obrazy z historii kościoła chrześcijańskiego z szczególnem uwzględnieniem życia i działalności reformatorów i ustawy kościoła ewang. w Austrii z roku 1891. Nowy Testament.
W braku podręcznika nauka będzie się odbywała na podstawie wykładu ustnego.
- Język łaciński:** Gramatyka: jak w klasie III.
Próchnicki: Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV., wyd. 1.—2., Lwów 1897. Opr. 2 K.
Caesar: Commentarii de bello Gallico, wydał Franciszek Terlikowski. Z mapą starożytną Gallii, wyd. 5.—7., Lwów 1901. Opr. 2 K 40 h.
Ovidius Naso: Wybór pism. Wydanie Grysara i Ziwsy, do potrzeb gimnazyów polskich zastosował J. Skupniewicz, Lwów 1889. Opr. 1 K 60 h.
- Język grecki:** jak w klasie III.
- Język polski:** Małecki, gramatyka: jak w klasie III.
Czubek Zawiliński: Wypisy polskie dla IV. klasy. Lwów 1900. Opr. 2 K 40 h.
- Język niemiecki:** L. German i K. Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla klasy IV., wyd. 2.—3., Lwów 1904. Opr. 2 K 40 h.
Dr. Jahner: Deutsche Grammatik, jak w klasie III.
- Geografia i historia:** Benoni-Majerski: Geografia austriacko-węgierskiej monarchii, wyd. 2.—4., Lwów 1903. Opr. 1 K 20 h.
Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych, część III., wyd. 2., Lwów 1899. Opr. 2 K.
- Matematyka:** Baraniecki: jak w klasie III.
Moćnik-Maryniak: jak w klasie III.
- Fizyka:** Kawecki i Tomaszewski: jak w klasie III.

W klasie V.

- Religia rzym.-kat.:** Ks. Jeż. Nauka wiary. Część I., Kraków 1899. Opr. 2 K.
- Religia ewang.:** Historia kościoła chrześcijańskiego aż do reformacji.

Introdukcyja do ksiąg Starego Testamentu. W braku podręcznika nauka będzie się odbywała na podstawie ustnego wykładu. Czytanie listów apostołskich.

Język łaciński: Livius, wyd. Majchrowicza. Lwów 1893. Opr. 2 K.
Ovidius, wyd. Skupniewicza jak w klasie IV.

Samolewicz-Soltysik: Gramatyka języka łacińskiego, część II., jak w klasie III.

Język grecki: Fiderer: Chrestomatya z pism Xenofonta, wyd. 1.—3., Lwów 1902. Opr. 2 K 40 h.

Homera Iliada, część I., wyd. Scheindler Soltysik, Lwów 1892.
Gramatyka jak w klasie IV.

Język polski: Próchnicki: Wzory poezyi i prozy; wyd. 1. i 2., Lwów 1900. Opr. 3 K.

Język niemiecki: Petelenz und Werner: Deutsches Lesebuch für die V. Klasse. Lwów 1902., wyd. 2. Opr. 2 K 80 h.

Historya powszechna: Zakrzewski: Historya powszechna, część I., wyd. 2.—4., Kraków 1902. Opr. 2 K 40 h.

Matematyka: Dziwiński: Zasady algebry, wyd. 2., Lwów 1898. Opr. 3 K 60 h.

Moćnik-Maryniak: Geometryja dla klas wyższych, wyd. 4. i 5., Lwów 1902. Opr. 4 K.

Nauki przyrodnicze: Wiśniowski: Mineralogia i geologia, Lwów 1902. Opr. 2 K 50 h.

Rostafiński: Botanika szkolna dla klas wyższych, wyd. 2., Kraków 1901. Opr. 3 K.

W klasie VI.

Religia rzym.-kat.: Ks. Jougan: Dogmatyka szczegółowa. Lwów 1901. Opr. 2 K.

Religia ewang.: Jak w klasie V.

Język łaciński: Sallustius: Bellum Jugurthinum, wyd. Soltysika. Lwów 1889. Opr. 70 h.

Cicero in Catilinam, wyd. Kornitzera-Soltysika. Lwów 1892. Opr. 70 h.

Vergilius, wyd. Eichlera-Rzepeńskiego. Lwów 1901. Opr. 1 K 30 h.

Caesar Bellum civile, wyd. Ellgera. Praga 1899. Opr. 1 K 90 h.

Gramatyka jak w klasie V.

Język grecki: Herodot, wyd. Scheindlera-Terlikowskiego. Wiedeń i Praga 1900. Opr. 2 K.

Homera Iliad., część I. i II., wyd. Steindler Soltysik. Lwów 1899. Opr. 2 K 70 h (obie części).

Chrestomatya z pism Xenofonta jak w klasie V.

Gramatyka jak w klasie V.

Język polski: Wypisy polskie Stan. Tarnowskiego i J. Wójcika. Część I., wyd. 1.—3., Lwów 1903. Opr. 3 K 30 h.

Język niemiecki: Petelenz und Werner: Deutsches Lesebuch für die VI. Klasse. Lwów 1892. Opr. 2 K 80 h.

Historya powszechna: Zakrzewski: Historya powszechna, część II., wyd. 2. i 3., Kraków 1902. Opr. 2 K 40 h.

Matematyka: Dziwiński jak w klasie V.

Moćnik-Maryniak jak w klasie V.

Logarytmy I. Kranza. Kraków 1900. Opr. 1 K 20 h.

Nauki przyrodnicze: Dr. Petelenz: Zoologia dla klas wyższych szkół średnich, wyd. 2., Lwów 1900. Opr. 3 K.

W klasie VII.

Religia rzym.-kat.: Ks. Szczeklik: Etyka katolicka, wyd. 2. i 3., Tarnów 1903. Opr. 1 K 80 h.

Religia ewang.: Dogmatyka i etyka. Nauka odbywać się będzie w braku podręczników na podstawie wykładu ustnego. Czytanie listów apostołskich.

Język łaciński: Cicero: Or. pro S. Roscio Amerino, wyd. Kornitzer-Sołtysik, Lwów 1899. Opr. 60 h; Pro Archia poeta, wyd. Nohl-Bednarski, Praga 1895. Brosz. 50 h; Cato maior de senectute, wyd. Kornitzer-Sołtysik, Lwów 1899. Opr. 60 h.

Vergil. Aeneis, jak w klasie VI.

Samolewicz-Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego jak w klasie V.

Język grecki: Homera Odyssea, wyd. Christ-Jezienicki, Lwów 1895, Opr. 2 K 40 h.

Demostenes: Wyd. Wotke-Schmidt, Lwów 1893. Opr. 1 K 40 h.

Gramatyka jak w klasie VI.

Język polski: Wypisy polskie Stan. Tarnowskiego i Wójcika, część I. jak w klasie VI., oraz: Wypisy polskie Stan. Tarnowskiego i Fr. Próchnickiego, część II., wyd. 2., Lwów 1896. Opr. 3 K 60 h.

Język niemiecki: Petelenz und Werner: Deutsches Lesebuch für die VII. Klasse. Lwów 1893. Opr. 3 K 30 h.

Historia powszechna: Zakrzewski: Historia powszechna, część III., wyd. 1.--2., Kraków 1903. Opr. 2 K 80 h.

Matematyka: jak w klasie VI.

Nauki przyrodnicze: Kawecki-Tomaszewski: Fizyka dla wyższych klas szkół średnich, wyd. 1.—3., Kraków 1904. Opr. 3 K 40 h.

Soleski: Zarys chemii, Lwów 1892. Brosz. 56 h.

Propedeutyka filozofii: ks. Nuckowski: Początki logiki ogólnej, Kraków 1903. Opr. 2 K.

W klasie VIII.

Religia rzym.-kat.: Ks. Jougan, Historia kościoła katolickiego, wyd. 1.—2. Lwów 1900. Opr. 2 K.

Religia ewang.: Jak w klasie VII.

Język łaciński: Horatius, wyd. Dolnicki-Librewski. Lwów 1894. Opr. 1 K 50 h.

Tacitus, wyd. Weidner-Staromiejski. Wiedeń i Praga 1898. Opr. 2 K 20 h.

Gramatyka jak w klasie V.

Język grecki: Platon, Apologia i Kriton, wyd. Christ-Lewicki. Wiedeń i Praga 1892. Opr. 1 K.

Sofokles, Antyгона, wyd. Schubert-Majchrowicz. Wiedeń i Praga 1889. Opr. 1 K.

Homer, *Odyssea*, wyd. Christ-Jezieniecki jak w klasie VII.

Gramatyka dra Ćwiklińskiego, Lwów 1892. Opr. 3 K.

Język polski: Wypisy polskie St. Tarnowskiego i Fr. Próchnickiego część 2., wyd. 1.—2., Lwów 1896. Opr. 3 K 60 ł.

Język niemiecki: Petelenz-Werner: *Deutsches Lesebuch für die VIII. Klasse.* Lemberg 1894. Opr. 4 K 40 ł.

Historya i geografia: Głabiński-Finkel: *Historya i statystyka austriacko-węgierskiej monarchii*, wyd. 1.—2., Lwów 1904. Opr. 2 K.

Matematyka: *Zasady algebry jak w klasie VII. Geometria: jak w klasie VII. Logarytmy: jak w klasie VII.*

Nauki przyrodnicze: Soleski: *Wykład fizyki*, wyd. 2., Lwów 1892. Opr. 3 K.

Propedeutyka filozofii: Lindner-Kulczyński: *Wykład psychologii empirycznej*, Kraków 1895. Opr. 2 K.

XIII.

Spis uczniów przy końcu roku szkolnego 1903/04.

Uczniowie celujący oznaczeni są drukiem rozstrzelonym.

I. klasa. Bezecny Józef, Biłko Leopold, Bohucki Karol, Bolek Paweł, Brachaczek Ludwik, Buchta Henryk, Chmiel Karol, Danko Władysław, Dąbrowski Włodzimierz, Duda Alojzy, Dyla Stanisław, Farny Józef, Fiedor Józef, Foltyn Franciszek, Franek Augustyn, Górniak Andrzej, Górniak Franciszek, Grycz Jerzy, Hliśnik Józef, Hrycek Jerzy, Jursa Józef, Kapsia Paweł, Kobieluszczyk Leopold, Kopeć Franciszek, Kubiczek Karol, Kula Józef, Kusionowicz Bogusław, Lewenfeld Władysław, Michejda Jan, Michejda Władysław, Milik Karol, Niemczyk Oskar, Niemiec Józef, Pastucha Franciszek, Piwko Karol, Płoszek Jan, Polaczek Józef, Raszka Jan, Sikora Fryderyk, Sikora Jerzy, Sikora Rudolf, Szczurek Jerzy, Szeruda Jan, Sztwiertnia Franciszek, Tesarczyk Hubert, Tomanek Alojzy. Razem: 46.

II. klasa. Bagiński Franciszek, Bogacz Maksymilian, Drozd Ludwik, Dziech Józef, Foltyn Ferdynand, Franek Jan, Gociek Paweł, Grycz Paweł, Hessek Karol, Janowski Stanisław, Kaleta Karol, Kojzar Ludwik, Kubiczek Henryk, Kubik Władysław, Lewenfeld Henryk, Liberda Ludwik, Mamica Jerzy, Ozaist Jan, Ożana Jerzy, Piasek Franciszek, Popiołek Linus, Raszka Jan, Sikora Adam, Sikora Paweł, Siwek Karol, Siwek Rudolf, Smyczek Paweł, Starzyk Jan, Szweda Karol, Urbaczka Franciszek, Zubek Rudolf. Razem: 31.

III. klasa. Bocek Paweł, Chobot Ludwik, Cienciała Adolf, Cienciała Jerzy, Dyboski Tadeusz, Fibek Franciszek, Foltyn Franciszek, Franek Franciszek, Grycz Józef, Guziur Teodor, Hess Alojzy, Jasiński Karol, Jeżyszek Józef, Kokotek Karol, Kubel Ferdynand, Łyszek Jan, Matuszek Franciszek, Ostruszka Józef, Paździora Antoni, Rutkowski Jan, Ślanina Teodor, Stokłosa Jerzy, Suchanek

Karol, Szewczyk Erwin, Szkuta Franciszek, Szkuta Jan, Walek Jerzy, Wałach Józef. Razem: 28.

IV. klasa. Błahut Józef, Bohucki Leon, Bożek Wilhelm, Chlebik Franciszek, Chobot Karol, Czylok Antoni, Drozd Franciszek, Farny Alfred, Fójcik Franciszek, Góra Paweł, Górniak Franciszek, Górniak Jan, Górniak Paweł, Goryl Jan, Kłoda Franciszek, Knobloch Jan, Kriebelt Paweł, Machalica Ferdynand, Machalica Henryk, Niedoba Jan, Ożana Jan, Pacuła Karol, Palowicz Adolf, Pohl Augustyn, Pszczółka Paweł, Ryl Jan, Skrzypek Floryan, Suszka Jerzy, Szczuka Jan, Szczurek Paweł. Razem: 30.

V. klasa. Bogocz Dominik, Buzek Jerzy, Kiszka Karol, Kopeć Jan, Kubaczka Wiktor, Kubok Józef, Macura Stanisław, Michejda Paweł, Niebroj Emil, Proksch Henryk, Skudrzyk Józef, Talenta Karol, Teper Karol, Wieluch Doman, Zabysztzan Jan. Razem: 15.

VI. klasa. Adamecki Tcofil, Barabasz Rudolf, Błahut Karol, Bylok Karol, Dadak Jan, Korzeniowski Antoni, Kula Franciszek, Motyka Franciszek, Nikodem Jerzy, Ozaist Stanisław, Paździora August, Paździora Franciszek, Piasecki Henryk, Przewoźnik Ludwik, Suchoń Władysław, Szurowacki Jan, Sciskała Dominik, Tesarczyk Henryk, Trombik Wolf, Wandzel Roman, Waszek Antoni, Wilczek Józef, Winkowski Józef, Żebrok Józef. Razem: 24.

VII. klasa. Bajorek Alfons, Brzuska Eugeniusz, Figna Józef, Filasiewicz Bolesław, Giża Ludwik, Heczko Karol, Heczko Paweł, Jeżowicz Franciszek, Knapczyk Aleksander, Kotula Karol, Król Ludwik, Kubalok Rudolf, Kubisz Jan, Michejda Kornel, Mucha Józef, Piskorz Alojzy, Popiołek Antoni, Rduch Edward, Schmid Józef, Szajter Jan, Wöllersdorfer Adolf, Zajac Edward, Żebrok Jan. Razem: 23.

VIII. klasa. Budny Teofil, Buzek Andrzej, Cienciała Jerzy, Grim Emanuel, Grycz Karol, Handzel Jan, Janoszek Karol, Kermel Engelbert, Kokot Franciszek, Koźdoń Paweł, Krucina Jan, Lasota Jan, Machalica Emil, Michejda Alfred, Michejda Oskar, Sikora Jan, Skaliński Hipolit, Szymeczek Józef, Wolf Leon, Zientek Andrzej. Razem: 20.

W ciągu roku opuścili zakład: *Z klasy I.*: Herman Jan, Kasztelnik Franciszek, Kisiała Karol, Koczur Albin, Komendera Alfred, Kraliczek Jan. *Z klasy III.*: Bałon Józef, Wandzel Adolf, Warmus Władysław. *Z klasy IV.*: Klappholz Alfons, Paczyński Andrzej.

XIV.

Ogłoszenie.

Wpisy do klasy I. przed feryami odbywać się będą dnia 15. lipca popołudniu od godz. 3. do 5. i 16. lipca rano od 8. do 9. Egzamin wstępny rozpocznie się tegoż dnia o godz. 9. najprzód w części piśmiennej, następnie w ustnej. Wpisy do klasy I. po feryach oraz wpisy

uczniów nowo wstępujących do klas innych odbywać się będą dnia 15. września od godz. 3. do 5. i 16. września od godz. 8. do 9. Egzamin wstępny do klasy I. odbędzie się dnia 16. września o godz. 9. rano.

Przyjęcie do I. klasy jest zależne od egzaminu wstępnego, przy którym wymaga się takich wiadomości z religii, jakich nabyć można w pierwszych czterech latach szkoły ludowej; biegłości w czytaniu i pisaniu w języku polskim, znajomości najgłówniejszych rzeczy z nauki o formach, biegłości w rozbiórce gramatycznym zdań rozwiniętych i znajomości ortografii; tych samych wiadomości wymaga się z języka niemieckiego; z rachunków biegłości w czterech działaniach rachunkowych liczbami całymi.

Powtórzenie egzaminu wstępnego w tym samym roku nie jest dozwolone ani w tym ani w innym zakładzie na mocy rozp. min. z dnia 2 stycznia, 1886. roku. W razie wprowadzenia w błąd dyrekcji w tym względzie nastąpi wydalenie ucznia z zakładu.

Egzamina wstępne do klas od II. do VIII., oraz poprawcze dla klas od I. do VIII. odbywać się będą 17. września od godziny 8. do 12.

Wpisy uczniów do klas od II. do VIII. odbywać się będą 17. września od godziny 3. do 5. Uczniowie mają przedłożyć przy wpisach ostatnie świadectwo szkolne.

Wszyscy nowo wstępujący uczniowie mają się zgłaszać do zapisu w kancelaryi dyrekcji w towarzystwie rodziców albo ich zastępców i wykazać się metryką i świadectwem szkoły ludowej, jeżeli do niej uczęszczali, a jeżeli chcą wstąpić do klasy II., III., IV., V., VI., VII. lub VIII., ostatniem świadectwem szkolnem, zaopatrzonem uwaga, że uczeń może być przyjęty w innym zakładzie, nadto mają złożyć takse wstępną w kwocie 4 K 20 h, a wszyscy uczniowie bez wyjątku datek na środki i zbiory naukowe w kwocie 2 K 10 h, oraz na przybory do zabaw i na atrament po 1 K.

Uczniowie, którzy otrzymali trzeci stopień w dwu po sobie następujących półroczach, albo jako repetenci 2. lub 3. stopień w 2. półroczu, muszą zakład opuścić.

Podania o pozwolenie pozostawienia ucznia takiego w tym samym zakładzie, jakoteż podania o pozwolenie powtórzenia egzaminu z jednego przedmiotu po wakacjach, mają być wniesione do c. k. Rady szkolnej krajowej śląskiej w Opawie, przedłożone dyrekcji gimnazjum najpóźniej do 24. lipca.

Rok szkolny 1904/05. rozpocznie się dnia 18. września o godz. 9. rano uroczystem nabożeństwem

Regularna nauka szkolna rozpocznie się 19. września.

W myśl instrukcji wydanych przez c. k. Radę szkolną krajową śląską dla gospodarzy i odpowiedzialnych nadzorców są obowiązani rodzice i opiekunowie uczniów albo ich zastępcy porozumiewać się z dyrekcją zakładu co do odpowiedniego pomieszczenia swoich wychowanków na tak zwanych stancyach (kwaterach), szkoła bowiem tylko wtedy może zapobiegać skutecznie licznym szkodliwym wpływom zewnętrznym, na które jest narażona kształcąca się młodzież, jeżeli w jej usiłowaniach dzielnie dom ją popiera. Gospodarze i odpowiedzialni nadzorcy życzący sobie utrzymywać uczniów tutejszego zakładu na stancyi, mają się postarać o pozwolenie na to u dyrekcji zakładu,

poczem otrzymają od niej „Przepisy dyscyplinarne“ i „Pouczenie“ wydane dla nich przez c. k. Radę szkolną krajową, których odbiór stwierdzą własnoręcznym podpisem na rodowodzie ucznia. Z treścią tych książeczek mają się dokładnie zapoznać celem skutecznego sprawowania nadzoru i przestrzegania porządku domowego i obowiązków, jakie na nich ciążyą wobec powierzonej im pieczy młodzieży szkolnej.

U osób, które się nie postarają o pozwolenie trzymania u siebie uczniów na stancyi, nie będzie wolno uczniom tutejszego zakładu mieszkać.

W Cieszynie, dnia 15. lipca 1904.

Józef Winkowski,

c. k. dyrektor.

XV.

Spis

rozpraw i prac

zamieszczonych w dotychczasowych sprawozdaniach szkolnych tutejszego zakładu.

1. Z roku: 1895—6. *Historia rzymska Kajusa Wellejusa Paterkula.* Ks. I. Przełożył na język polski i wstępem zaopatrzył Józef Ostrowski.
2. Z roku: 1896—7. *Historia rzymska Kajusa Wellejusa Paterkula.* Ks. II. Przełożył Józef Ostrowski.
3. Z roku: 1897—8. *Kilka druków śląsko-polskich z zeszłego i pierwszej połowy bieżącego stulecia z szczególniejszem uwzględnieniem innych książek polskich, używanych przez ludność polską w Księstwie Cieszyńskim przez ks. Józefa Londzina.*
4. Z roku: 1898—9. I. *Przekłady z literatury ruskiej.* II. *Z nielómaczonych poezyi łacińskich Kaz. Sarbiewskiego.* III. *Aforyzmy — przez Piotra Parylaka.*
5. Z roku: 1899—1900. *Ifigenia na Taurydzie. Dramat w 5 aktach Goethego. Wierszem miarowym przełożył Piotr Parylak.* Wyd. 2.
6. Z roku: 1900—1901. *Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie Cieszyńskim.* Napisał ks. Józef Londzin.
7. Z roku: 1901—1902. *Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX. stulecia.* Napisał ks. Józef Londzin.
8. Z roku: 1902—1903. *O poezyi ludowej na Śląsku cieszyńskim.* Napisał dr. Ernest Farnik.